HOOFDSTUK D.

VERZAMELING VAN VOORSCHRIFTEN TEN DIENSTE VAN HAVENMEESTERS EN ALS ZODANIG FUNGEERENDE AMBTENAREN.

QUARANTAINE.

TREEDT IN DE PLAATS VAN DE UITGAVE 1906.

BATAVIA.
LANDSDRUKKERIJ
1911.

VT, 346 b.

HOOFDSTUK D.

VERZAMELING VAN VOORSCHRIFTEN TEN DIENSTE VAN HAVENMEESTERS EN ALS ZOODANIG FUNGEERENDE AMBTENAREN.

QUARANTAINE.

UITGAAF 1911.

Treedt in de plaats van de uitgave 1905.

PERPUSTAKAAN NASIONAL R.I.
Tanggal : 1-07-2010
Nomor Induk : 1114/PN-MUSEUM/2010
BIB - ID : 0006-31335960
ITEM - ID : 020907026B
Asal : Museum Pusat

D. Quarantaine.

I. Bepalingen ter voorkoming van overbrenging van besmettelijke ziekten over zee (Staatsblad 1911 N°. 277, gewijzigd en aangevuld bij Staatsblad 1911 N°s. 302, 303 en 323).

Artikel 1.

Strekking.

(1) De bepalingen van deze ordonnantie gelden voor pest, cholera en gele koorts.

(2) Zoo noodig wordt door den Gouverneur-Generaal, onder nadere Koninklijke goedkeuring, bij algemeene verordening deze ordonnantie ook op andere besmettelijke ziekten toepasselijk verklaard.

Artikel 2.

Woord- en begripsverklaring.

In deze ordonnantie wordt verstaan onder:

Afzondering: verpleging buiten aanraking met de buitenwereld van lijders in een quarantaine-station, in eene ziekeninrichting of, bij uitzondering, in een woonverblijf aan wal of aan boord, dat naar het oordeel van respectievelijk het Hoofd van plaatselijk bestuur of den havenmeester voor eene verpleging als vorenbedoeld geschikt is.

Bagage: kleedingstukken en benoodigdheden voor dagelijksch gebruik van de opvarenden.

Bemanning: het geheele personeel aan boord van een schip, met inbegrip van de koelies in dienst van het schip.

Gezagvoerder: de gezagvoerder of de persoon, die hem vervangt.

Goederen: alle voorwerpen, die voor gebruik of handelsdoeleinde vervoerd worden, uitgezonderd bagage.

Haven: alle havens, reeden en rivieren, welke tot lig- of ankerplaats dienen, zoomede ligplaatsen aan los- en laadhoofden, kaden en steigers.

Havenarts: de havenarts of de geneeskundige, die als zoodanig fungeert.

Havenmeester: de havenmeester of de landsdienaar, die als zoodanig fungeert.

Opvarenden: alle personen aan boord aanwezig behalve de personen bedoeld in artikel 13 (1).

Passagiers: opvarenden, die niet tot de bemanning behooren.

Quarantaine: verbod of beperking van gemeenschap van een schip met den wal of met andere schepen tot tegengang van besmetting.

Quarantaine-sein:

a. van zonsopgang tot zonsondergang een gele vlag;

b. van zonsondergang tot zonsopgang twee witte lichten onder elkander op 2 M. afstand en zichtbaar tot op minstens twee zeemijlen.

Schepen: alle vervoermiddelen te water.

Schepen-besmette
Schepen-verdachte
Schepen-onbesmette
} Zie artikel 10.

Scheepsgeneesheer: een tot de bemanning van het schip behoorend geneesheer, die als scheepsgeneesheer bevoegd verklaard is door hetzij de Regeering van het land waartoe het schip behoort, hetzij de Regeering van de haven, waar het schip passagiers inneemt.

Toezicht: toelating van opvarenden tot een beperkt verkeer onder verplichting zich te onderwerpen aan het voorgeschreven geneeskundig onderzoek.

Waarneming: verplicht verblijf hetzij aan boord van een schip, hetzij in een quarantaine-station of in eene ziekeninrichting, buiten aanraking met de buitenwereld en onder geneeskundige contrôle, uit te oefenen door den havenarts of een door het Hoofd van plaatselijk bestuur aan te wijzen geneeskundige.

Artikel 3.

Kennisgeving.

(1) Zoodra op eene Nederlandsch-Indische zeeplaats door geneeskundig onderzoek geconstateerd is, dat zich een geval van pest, cholera of gele koort heeft voorgedaan, geeft het Hoofd van plaatselijk bestuur daarvan rechtstreeks, zoo mogelijk telegrafisch, kennis aan den Hoofdinspecteur, Chef van den Burgerlijken Geneeskundigen Dienst, het Hoofd van gewestelijk bestuur en de Gewestelijke geneeskundige autoriteit.

(2) Deze kennisgeving wordt vergezeld van, of zoo spoedig mogelijk gevolgd door omstandige mededeelingen omtrent:

a. de plaats waar- en den datum waarop zich het eerste geval of de eerste gevallen hebben voorgedaan;

b. het aantal vastgestelde gevallen en dat der sterfgevallen;

c. de herkomst der eerste gevallen, m. a. w. of die gevallen

van buitenaf aangebracht zijn, dan wel of de ziekte ter plaatse is opgedaan;

d. wat pest aangaat: het voorkomen van pest of van eene ongewone sterfte onder de ratten;

e. de tengevolge van het eerste geval of de eerste gevallen genomen maatregelen.

(3) Na de kennisgeving bedoeld bij alinea 1 dient het Hoofd van plaatselijk bestuur aan den Hoofdinspecteur, Chef van den Burgerlijken Geneeskundigen Dienst, geregeld wekelijksche rapporten in, bevattende, behalve het aantal ziekten sterfgevallen:

a. in bijzonderheden de maatregelen genomen ten opzichte van geneeskundig onderzoek, afzondering en ontsmetting;

b. de maatregelen, ten uitvoer gelegd bij het vertrek van schepen om het overbrengen der besmettelijke ziekte te beletten; bij pest in het bijzonder de maatregelen genomen tegen de ratten.

Artikel 4.

Besmetverklaring van binnenlandsche zeeplaatsen en opheffing daarvan.

(1) Het Hoofd van plaatselijk bestuur is bevoegd na inwinning van geneeskundig advies eene zeeplaats binnen zijn ressort besmet te verklaren.

(2) Hij gaat tot die besmetverklaring over:

a. indien zich aldaar meer dan twee niet van buitenaf aangebrachte gevallen van pest of gele koorts hebben vertoond, waartusschen oorzakelijk verband kan worden aangenomen;

b. indien aldaar zich plotseling een aantal choleragevallen voordoet (explosie), of wanneer na de afzondering der eerst waargenomen gevallen in aansluiting daaraan zich nieuwe gevallen buiten de plaats(en) van afzondering hebben voorgedaan.

(3) Hij geeft van de besmetverklaring onmiddellijk kennis aan den betrokken havenmeester en de plaatselijke bladen, voorts, zoo mogelijk telegrafisch, aan den Hoofdinspecteur, Chef van den Burgerlijken Geneeskundigen Dienst, het Hoofd van gewestelijk bestuur en de Gewestelijke geneeskundige autoriteit; in de Buitenbezittingen ook aan de naburige Hoofden van plaatselijk bestuur.

(4) De Hoofdinspecteur, Chef van den Burgerlijken Geneeskundigen Dienst, maakt de besmetverklaring in de Javasche Courant bekend.

(5) Het Hoofd van gewestelijk bestuur zorgt, zoo mogelijk

telegrafisch, voor algemeene bekendmaking in zijn gewest en voor mededeeling aan alle andere Hoofden van gewestelijk bestuur, die hiervan, zoo mogelijk telegrafisch, bericht zenden aan de havenmeesters in hun gewest.

(6) De Hoofdinspecteur, Chef van den Burgerlijken Geneeskundigen Dienst, is bevoegd een nader deskundig onderzoek der voorgekomen ziektegevallen te doen instellen en de besmetverklaring op grond daarvan weder op te heffen, zoodra hij daartoe termen vindt.

(7) Het Hoofd van plaatselijk bestuur heft de besmetverklaring op, indien vastgesteld is:

a. dat er noch sterfgevallen, noch nieuwe gevallen zijn voorgekomen van pest of cholera gedurende vijf, of van gele koorts gedurende zes op de afzondering, den dood of de genezing respectievelijk van den laatsten pest-, cholera- of gele-koortslijder volgende dagen;

b. dat alle vereischte ontsmettingsmaatregelen zijn toegepast en in geval van pest tegen de ratten, in geval van gele koorts tegen de muskieten de noodige maatregelen zijn ten uitvoer gelegd.

(8) Van de opheffing der besmetverklaring wordt op dezelfde wijze bericht gegeven als in alinea 3, 4 en 5 is omschreven.

Artikel 5.

Besmetverklaring van buitenlandsche zeeplaatsen en opheffing daarvan.

(1) De besmetverklaring van kringen buiten Nederlandsch-Indië en de opheffing daarvan geschieden door den Hoofdinspecteur, Chef van den Burgerlijken Geneeskundigen Dienst.

(2) Ten aanzien van landen toegetreden tot de bij de wet van 31 December 1906 (Nederlandsch Staatsblad N° 370, Indisch Staatsblad 1907 N° 488) goedgekeurde, in Staatsblad 1907 N° 489 afgekondigde, op 3 December 1903 te Parijs gesloten Internationale Sanitaire Overeenkomst (1), gelden voor de besmetverklaring van een kring en de opheffing der be-

(1) De hierbedoelde landen zijn:
Nederland, Duitschland, Oostenrijk-Hongarije, België, Brazilië, Spanje, Vereenigde Staten van Amerika, Frankrijk, Groot-Brittannië en Ierland, Griekenland, Italië, Luxemburg, Montenegro, Perzië, Portugal, Rumenië, Rusland, Servië, Zwitserland, Egypte, Australië, Mexico, Denemarken, Zuid-Nigeria, Eilanden Onder den Wind, Falkland eiland, Oranje-Rivier Kolonie, Nieuw-Zeeland, Britsch-Indië, Zweden en Zanzibar. Red.

smetverklaring de bepalingen, in artikel 4 dezer ordonnantie ten aanzien van binnenlandsche zeeplaatsen voorgeschreven.

(3) Ten opzichte van landen, die niet zijn toegetreden tot de in alinea 2 bedoelde Overeenkomst, gelden de in artikel 4 omschreven voorwaarden waaronder eene besmetverklaring of opheffing daarvan wordt uitgesproken, alleen voor zoover cholera en gele koorts betreft, terwijl wat pest aangaat, de voorschriften in Titel II, Hoofdstuk II, der Conventie van Venetië (Staatsblad 1900 Nr 140) (1) worden in acht genomen, tenzij mocht blijken dat in het betrokken land van Overheidswege afdoende maatregelen tegen de verspreiding der ziekte worden genomen, in welk geval de Hoofdinspecteur, Chef van den Burgerlijken Geneeskundigen Dienst, ook ten aanzien van een niet tot de Parijsche Overeenkomst toegetreden land voor de besmetverklaring van een kring en de opheffing der besmetverklaring de in artikel 4 gegeven voorschriften kan toepassen.

---

(1) Titel II van Hoofdstuk II der Conventie van Venetië luidt als volgt:

„TITEL II.

„Omstandigheden onder welke een kring (*) van „het grondgebied als besmet of als vrij van „besmetting moet worden beschouwd.

„Elke kring, waar het zich vertoonen van een geval van pest „officieel is geconstateerd, wordt als besmet beschouwd.

„Elke kring, waarin een geval voorgekomen is, maar waar offi„cieel geconstateerd wordt, dat sedert 10 dagen na de genezing „of het overlijden van den laatsten pestlijder noch sterfgevallen „noch nieuwe gevallen van pest zijn voorgekomen, houdt op als „besmet te worden beschouwd, mits de noodige ontsmettingsmaat„regelen zijn uitgevoerd.

„De voorzorgsmaatregelen zullen tegen het besmette gebied „worden toegepast van het oogenblik af, waarop de gevallen van „pest officieel geconstateerd zullen zijn.

„Die maatregelen zullen niet meer worden toegepast, zoodra „officieel geconstateerd zal zijn dat de kring wederom vrij van „besmetting is.

„De omstandigheid dat zich eenige van buiten gekomen gevallen, „die zich niet verbreid hebben, in een kring van het grondgebied „hebben voorgedaan, zal niet beschouwd worden aanleiding te „geven tot de toepassing dier maatregelen." Red.

(*) „Onder het woord kring wordt verstaan een gedeelte van „het grondgebied van een land, dat onder een welomschreven „administratieve overheid is geplaatst, zooals eene provincie, een „gouvernement, een district, een departement, een kanton, een „eiland, een gemeente, een stad, een dorp, een haven, een polder „enz., welke ook de uitgestrektheid en de bevolking van die deelen „van het grondgebied mogen zijn." Red.

(4) In bijzondere gevallen kan ten opzichte van een land als in alinea 3 bedoeld, dat ook niet tot de Conventie van Venetië is toegetreden, voor de opheffing van de besmetverklaring een langere termijn dan tien dagen afgewacht worden.

(5) Wanneer het eene haven van Zuid-China geldt, heft de Hoofdinspecteur, Chef van den Burgerlijken Geneeskundigen Dienst, de besmetverklaring op, zoodra door den betrokken Nederlandschen consulairen ambtenaar wordt verklaard, dat naar zijn beste weten die haven gedurende twee achtereenvolgende weken vrij is van pest, cholera of gele koorts.

(6) De Hoofdinspecteur, Chef van den Burgerlijken Geneeskundigen Dienst, zorgt dat de besmetverklaring en de opheffing daarvan zoo spoedig mogelijk in de Javasche Courant worden bekend gemaakt en, zoo mogelijk per draad, ter kennis worden gebracht van den Nederlandschen consulairen ambtenaar in wiens ressort de besmet verklaarde kring gelegen is, en van die Hoofden van gewestelijk bestuur en die havenmeesters, voor wie het van belang is van een en ander spoedig mededeeling te ontvangen.

(7) Die kennisgeving geschiedt tevens, onverminderd de bevoegdheid van den Gouverneur-Generaal om kennisgeving aan andere colleges en autoriteiten voor te schrijven, aan den consulairen vertegenwoordiger te Batavia van het land waarin de besmet verklaarde kring is gelegen of, indien het een tot de Overeenkomst van Parijs of tot die van Venetië toegetreden land aangaat, dat geen consulairen vertegenwoordiger te Batavia heeft, zoo mogelijk telegrafisch, door tusschenkomst van Harer Majesteits vertegenwoordiger, aan de Regeering van dat land.

Artikel 6.

Kenteekenvoor besmet verklaarde havens.

Eene besmet verklaarde Nederlandsch-Indische haven zal door de zorg van den havenmeester zoowel overdag als 's nachts op een van zee uit goed waarneembare plaats het quarantaine-sein toonen.

Artikel 7.

Gezondheidspas.

(1) Gezagvoerders van schepen, die komen uit landen buiten Nederlandsch-Indië, zijn bij aankomst in eene Nederlandsch-Indische haven gehouden aan den havenmeester een door de bevoegde autoriteit afgegeven gezondheidspas aan te

bieden van elke buitenlandsche haven, die zij gedurende de laatste een en twintig (1) dagen hebben aangedaan.

(2) Wanneer in de haven van afgifte een Nederlandsche consulaire vertegenwoordiger gevestigd is, wordt de gezondheidspas door dezen afgegeven of althans geviseerd. Indien die haven door de Nederlandsch-Indische Regeering is besmet verklaard, wordt zulks door den consulairen vertegenwoordiger op den gezondheidspas vermeld.

(3) De gezagvoerders mogen zich van de(n) gezondheidspas(sen) niet ontdoen, voor hun schip in eene Nederlandsch-Indische haven tot het vrije verkeer is toegelaten.

(4) De gezondheidspas is slechts geldig, indien de afgifte heeft plaats gehad binnen vier en twintig uur vóór het vertrek.

(5) De Hoofdinspecteur, Chef van den Burgerlijken Geneeskundigen Dienst, is bevoegd voor de vaart van bepaalde buitenlandsche havens naar Nederlandsch-Indië vrijstelling te verleenen van de verplichting omschreven in de eerste alinea.

Artikel 8.

Gezondheidsboek.

(1) De gezagvoerder van elk schip, dat in eene Nederlandsch-Indische haven komt, is verplicht zich daar te voorzien van een gezondheidsboek (2), tenzij hij er reeds een heeft.

---

(1) Staatsblad 1911 N°. 302. Red.

(2) Bij Staatsblad 1911 N°. 302 is bepaald, dat de gezondheidsboeken op een door den Gouverneur-Generaal te bepalen tijdstip verkrijgbaar zijn, en dat in afwachting daarvan van kracht blijven de bepalingen omtrent gezondheidspassen, vastgesteld bij de artikelen 3 en 4 der ordonnantie in Staatsblad 1892 N°. 44, artikel 3, zooals dit luidt ingevolge § I sub 1e en 2e der ordonnantie in Staatsblad 1903 N°. 171.

De aangehaalde artikelen 3 en 4 luiden als volgt:

„Artikel 3.

„(1) Aan gezagvoerders van schepen, uit eene Nederlandsch-„Indische zeeplaats over zee naar eene andere plaats in Neder-„landsch-Indië vertrekkende, behoort de havenmeester uit te reiken „een onzuiveren gezondheidspas, zoo de plaats van vertrek besmet „is verklaard, dan wel eene besmettelijke ziekte aan boord van „het schip voorkomt of het schip tengevolge van een dergelijk „ziektegeval bij vertrek nog in staat van besmetting verkeert.

„(2) Op het gemis van een pas kan geen beroep worden ge-„daan, wanneer de gezagvoerder desbewust het bepaalde bij artikel „9 overtreedt.

D. I (*a*). „(3) De pas wordt, overeenkomstig model A of B door den haven-„meester uitgereikt in de Nederlandsche of in de Maleische taal, „al naar gelang de gezagvoerders Europeanen of Inlanders zijn.

(2) De gezondheidsboeken zijn ingericht volgens een door den Directeur van Onderwijs en Eeredienst vast te stellen model (1), vrij van zegel en bij alle havenmeesters van Nederlandsch-Indië kosteloos verkrijgbaar.

(3) De gezagvoerder is verplicht den havenmeester op diens verzoek inzage te verleenen van het gezondheidsboek.

(4) De gezagvoerder is verplicht bij aankomst in eene Nederlandsch-Indische haven den havenmeester het gezondheidsboek ongevraagd ter viseering aan te bieden, indien:

a. die haven niet telegrafisch aangesloten is; of

b. hij in de laatste een en twintig (2) dagen eene Nederlandsch-Indische haven heeft bezocht, die niet telegrafisch aangesloten is.

(5) De gezagvoerder is verplicht vóór het vertrek uit eene Nederlandsch-Indische haven zijn gezondheidsboek den havenmeester ter invulling aan te bieden, indien:

a. die haven niet telegrafisch aangesloten is; of

b. die haven besmet verklaard is; of

c. zijn schip besmet of verdacht is dan wel, onbesmet zijnde, minder dan vijf (bij gele koorts zes) dagen geleden eene besmet verklaarde haven heeft bezocht.

(6) De gezagvoerder kan, indien hij uit eene Nederlandsch-Indische haven al of niet rechtstreeks naar het buitenland vertrekt op aanvraag steeds zijn gezondheidsboek door den havenmeester doen invullen.

„Van de afgifte wordt aanteekening gesteld op de akte van uit-„klaring.

„(4) Aan Inlandsche gezagvoerders worden de passen afgegeven „in bijzijn van twee getuigen, die met den havenmeester op de „passen stellen: dat aan de gezagvoerders ook mondeling is mede-„gedeeld dat ter plaatse van vertrek eene besmettelijke ziekte „heerschte of aan boord is voorgekomen.

„(5) Gezagvoerders van schepen uit eene Nederlandsch-Indische „zeeplaats al of niet rechtstreeks naar het buitenland vertrekkende, „kunnen, op aanvraag, steeds een gezondheidspas van den haven-D. I (*a*). „meester verkrijgen. De passen worden opgemaakt volgens model C.

„(6) Hij, die een pas als in de vorige alinea bedoeld ontvangt, „is verplicht om, indien hij vóór zijn vertrek naar het buitenland „nog andere havens in Nederlandsch-Indië aandoet, op dien pas „ook den gezondheidstoestand in deze havens te doen aanteekenen.

„(7) Van de uitreiking van den pas, alsook van de viseering „daarvan in volgende havens, moet onmiddelijk aanteekening „worden gehouden op de akte van uitklaring van het schip.

„Artikel 4.

„Gezondheidspassen zijn vrij van zegel en worden kosteloos „uitgereikt."

(1) Dit model is bij de uitgifte van dit hoofdstuk nog niet vastgesteld.

(2) Staatsblad 1911 N°. 302. Red.

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI.

(7) De invulling van het gezondheidsboek door den havenmeester is slechts geldig, indien zij binnen vier en twintig uren vóór het vertrek van het schip is gewaarmerkt door de handteekening van den havenmeester.

(8) In de havens der 1ste, 2de en 3de klasse kan de havenmeester viseering en invulling van het gezondheidsboek aan den havenarts overlaten.

(9) De verplichtingen van den havenmeester ten deze worden in diens instructie nader geregeld.

(10) De gezagvoerder, wiens gezondheidsboek in het ongereede is geraakt, is verplicht dit bij aankomst in de eerstvolgende Nederlandsch-Indische haven den havenmeester mede te deelen.

(11) In een geval als in de vorige alinea bedoeld, stelt de havenarts den gezondheidsstaat van het schip vast uit de beschikbare gegevens. Indien deze onvoldoende zijn, beslist hij overeenkomstig zijne overtuiging.

(12) Het in het ongereede geraakt gezondheidsboek wordt door den Hoofdinspecteur, Chef van den Burgerlijken Geneeskundigen Dienst, ongeldig verklaard.

(13) Het is den gezagvoerder verboden zich te bedienen van een ongeldig verklaard gezondheidsboek.

(14) De Hoofdinspecteur, Chef van den Burgerlijken Geneeskundigen Dienst, kan vrijstelling verleenen van de verplichting omschreven in alinea 4 en sub *a* van alinea 5.

Artikel 9.

Gezondheidsverklaring.

D. I (*b*). (1) De havenmeester biedt, wanneer hij zulks noodig oordeelt, aan den gezagvoerder van een aankomend schip een formulier voor eene gezondheidsverklaring aan, waarvan het model wordt vastgesteld door den Directeur van Onderwijs en Eeredienst.

(2) De gezagvoerder is verplicht dat formulier naar waarheid in te vullen en onder aanbod van eede te onderteekenen; indien een scheepsgeneesheer aan boord is, wordt de gezondheidsverklaring door dezen mede onderteekend.

Artikel 10.

Indeeling der schepen.

Ten aanzien van pest, cholera en gele koorts worden de schepen onderscheiden in:

a. besmette schepen, waaronder zijn te verstaan schepen,

die pest, cholera of gele koorts aan boord hebben, of waarop in de laatste zeven dagen één of meer gevallen van pest, cholera of gele koorts zijn voorgekomen;

b. verdachte schepen, waaronder zijn te verstaan schepen, aan boord waarvan zich gevallen van pest, cholera of gele koorts hebben voorgedaan op het oogenblik van vertrek of gedurende den overtocht, doch waarop geen enkel nieuw geval sedert zeven dagen is voorgekomen;

c. onbesmette schepen, waaronder zijn te verstaan schepen die ook al komen ze uit eene besmet verklaarde haven, noch sterf- noch ziektegeval van pest, cholera of gele koorts aan boord hebben gehad, hetzij vóór het vertrek, hetzij gedurende den overtocht, hetzij op het oogenblik van aankomst.

Artikel 11.

Quarantaine.

(1) Alle besmette en verdachte schepen en alle onbesmette schepen, die

1°. minder dan een en twintig (1) dagen geleden eene besmet verklaarde haven hebben bezocht,

2°. personen aan boord hebben, die onder toezicht zijn gesteld en daaruit nog niet zijn ontslagen, of

3°. geconstateerde pestziekte of ongewone sterfte onder de ratten aan boord hebben,

gaan in quarantaine, zoodra zij de grens van eene Nederlandsch-Indische haven overschrijden of eene Nederlandsch-Indische rivier opvaren.

D. I (*c*). (2) De Directeur van Onderwijs en Eeredienst bepaalt voor de Nederlandsch-Indische rivieren, voor welke hij het noodig oordeelt, of en tot hoever schepen in quarantaine ze mogen opvaren. Hij wijst tevens de plaatsen aan waar het geneeskundig onderzoek dier schepen moet geschieden.

(3) Een schip in quarantaine voert het quarantaine-sein in den voortop en is verplicht de door den havenmeester aangewezen ligplaats in te nemen.

(4) Behoudens het bepaalde bij artikel 30 is het schip verplicht het quarantaine-sein te blijven voeren en op de aangewezen ligplaats te verblijven, totdat het door of namens den havenmeester tot het vrije verkeer is toegelaten.

---

(1) Staatsblad 1911 N°. 302. Red.

Artikel 12.

Niet-toepasselijkheid der ordonnantie en vrijdom van quarantaine.

(1) De bepalingen dezer ordonnantie zijn niet toepasselijk op:

a. Nederlandsch-Indische schepen, kleiner dan 7½ M³ netto, behalve als zij verkeeren in het geval bedoeld bij artikel 13, alinea 3, sub *b* en artikel 30, alinea 3, sub *c*;

b. Nederlandsch-Indische loods- en recherche-vaartuigen.

(2) Vrij van quarantaine zijn:

a. onbesmette schepen, die minder dan vijf (bij gele koorts zes) dagen geleden uit eene haven vertrokken zijn, waarvan de besmetverklaring intusschen is opgeheven;

b. schepen, die eene haven aandoen, welke wegens dezelfde ziekte besmet verklaard is, als waarvoor zij zelve in quarantaine zouden moeten gaan;

c. onbesmette schepen, die in eene besmet verklaarde haven uitsluitend de brievenmaal hebben ontscheept of ingenomen, en passagiers en hunne bagage hebben ontscheept;

(3) Geen quarantaine-maatregelen worden toegepast op:

a. brievenmalen, drukwerken, boeken, dagbladen, papieren en bescheiden, uitgezonderd postpakketten;

b. goederen verzonden uit eene alleen wegens gele koorts besmet verklaarde haven;

c. goederen, die ten minste vijf dagen vóór de besmetverklaring uit eene besmet verklaarde plaats zijn verzonden.

(4) De Hoofdinspecteur, Chef van den Burgerlijken Geneeskundigen Dienst, is bevoegd aan onbesmette schepen vallende in de termen van artikel 11, alinea 1, onder door hem vast te stellen voorwaarden vrijstelling van quarantaine of van bepaalde quarantaine-maatregelen in Nederlandsch-Indische havens te verleenen, alsmede het bezoeken van havens te vergunnen, die volgens de bepalingen dezer ordonnantie voor dergelijke schepen niet toegankelijk zijn (¹).

Artikel 13.

Het betreden en verlaten van een schip in quarantaine.

(1) Een schip in quarantaine mag alleen betreden worden door den loods, den havenmeester of zijn gemachtigde, den

(¹) Aldus wordt deze alinea gelezen ingevolge Staatsblad 1911 N°. 302. Red.

havenarts, ambtenaren van politie, justitie en der belastingen tot uitoefening van hunne functie, geneeskundigen en geestelijken, zoo hun bijstand voor lijders aan boord is ingeroepen, personeel van den ontsmettingsdienst en — mits na ontvangen vergunning van den havenmeester — door den eigenaar, reeder, supercarga of in het algemeen een persoon, die uit den aard van zijne betrekking rechtstreeks toezicht uitoefent op het scheepsbedrijf.

(2) Wie anders zich aan boord begeeft wordt onder de opvarenden gerekend, en is aan dezelfde bepalingen als deze onderworpen, onverminderd de straffen tegen de gepleegde overtreding bedreigd.

(3) Het schip mag alleen verlaten worden door:

a. de personen, in alinea 1 vermeld, die na hunne terugkomst evenals hunne kleederen moeten worden ontsmet;

b. een sloep of een ander klein vaartuig brengende de scheepspapieren, de brievenmaal of een dringend bericht, zullende deze laatste handeling nochtans eene overtreding van het verbod in deze alinea opleveren wanneer naderhand de havenmeester het dringend karakter van het bericht wraakt. Dat vaartuig is verplicht het quarantaine-sein te voeren, buiten aanraking met den wal en met andere schepen te blijven en dadelijk na de volvoering van zijn taak naar het schip terug te keeren.

Artikel 14.

Gezondheidsonderzoek.

(1) Elk schip in quarantaine wordt onderworpen aan een gezondheidsonderzoek, in te stellen zoo spoedig mogelijk na aankomst van het schip door den havenarts (1), die zich daar-

(1) Bij Staatsblad 1911 N°. 303 is bepaald, dat de aan de havenartsen opgedragen functiën worden uitgeoefend:

a. Tijdelijk buiten werking gesteld (Staatsblad 1911 N°. 528).

b. te Semarang door den Stadsgeneesheer, bij de Instructie voor de Stadsgeneesheeren te dier plaatse voor den havendienst aangewezen;

c. elders door den met de uitoefening van den burgerlijken geneeskundigen dienst ter plaatse belasten geneeskundige, behoudens bevoegdheid van den Hoofdinspecteur, Chef van den Burgerlijken Geneeskundigen Dienst, om, voor zoover Officieren van Gezondheid betreft, na verkregen instemming van den Chef van den Militairen Geneeskundigen Dienst, een ander geneeskundige met bedoelde functiën te belasten, en, in geval van afwezigheid, verhindering of ontstentenis van den met de uitoefening van den burgerlijken geneeskundigen dienst belasten of door den Hoofdinspecteur aangewezen geneeskundige, door een door het Hoofd van plaatselijk bestuur aangewezen geneeskundige.

De aan den havenarts opgedragen functiën te Donggala worden

bij gedraagt naar een door den Hoofdinspecteur, Chef van den
. I (*d*). Burgerlijken Geneeskundigen Dienst, vast te stellen instructie (1).

(2) De gezagvoerder is verplicht den havenarts bij dit onderzoek te woord te staan en daarbij allen mogelijken door den havenarts gevraagden bijstand te verleenen.

(3) Indien een scheepsgeneesheer aanwezig is, moet deze bij dat onderzoek persoonlijk behulpzaam zijn.

(4) De verklaringen, door den havenarts ten dienste van het onderzoek gevraagd, worden door den gezagvoerder en den scheepsgeneesheer onder aanbod van eede gegeven.

(5) Ten aanzien van oorlogsbodems kan het onderzoek vervangen worden door eene schriftelijke beantwoording van vragen door den havenarts te stellen. Die beantwoording moet worden onderteekend door den commandeerenden officier en den eerstaanwezenden officier van gezondheid aan boord.

(6) Wanneer op de in alinea 5 bedoelde vragen geen schriftelijke beantwoording inkomt of de beantwoording onvoldoende blijkt, heeft het gezondheidsonderzoek alsnog plaats, op de wijze als in alinea 1 t/m 4 voorgeschreven.

(7) De kosten van het in dit artikel bedoelde onderzoek komen ten laste van den Lande, behalve wanneer de gezagvoerder het quarantaine-sein heeft gevoerd zonder dat de bepalingen zulks voorschreven en hij kon weten, dat zulks onnoodig was, in welk geval de kosten van het gezondheidsonderzoek komen ten laste van het schip.

). I (*f*). (8) De Directeur van Onderwijs en Eeredienst bepaalt hoeveel door den havenarts voor het gezondheidsonderzoek mag worden in rekening gebracht.

---

uitgeoefend door den van Paloe te ontbieden aldaar geplaatsten officier van gezondheid, en de aan den havenarts opgedragen functiën te Stagen door den aldaar gevestigden arts van de Steenkolen Maatschappij Poeloe Laut (Bt. van den wd. Hoofdinspecteur, Chef van den Burgerlijken Geneeskundigen dienst ddo. 3 Juli 1911 No. 3508).

---

(1) Met afwijking van deze alinea is tijdelijk bepaald, dat onbesmette (choleravrije) schepen, welke op grond van het bepaalde bij de eerste alinea van artikel 11 dezer ordonnantie in quarantaine moeten gaan, zoodra zij de grens van eene Nederlandsch-Indische haven overschrijden of eene Nederlandsch-Indische rivier opvaren, en die in één etmaal meerdere havens aandoen, slechts éénmaal in dien termijn behoeven te worden onderworpen aan het geneeskundig onderzoek, hetwelk behoort te worden gehouden in de eerste haven, die na 7 uur v.m. wordt aangedaan, zullendel echter de passagiers, die in een haven debarkeeren, waar geen geneeskundig onderzoek op het schip plaats vindt, aan den wal aan een zoodanig onderzoek moeten worden onderworpen. (Bt. van den wd. Hoofdinspecteur, Chef van den Burgerlijken Geneeskundigen dienst ddo. 28 Augustus 1911 No. 5328). Red.

Artikel 15.

Indeeling der havens.

D. I (*e*). (1) Ten aanzien van de te nemen quarantaine-maatregelen worden de Nederlandsch-Indische havens door den Directeur van Onderwijs en Eeredienst ingedeeld in vier klassen.

(2) De havens der 1ste klasse hebben een havenarts en een quarantaine-station en zijn voorzien van middelen ter ontsmetting en ter verdelging van ratten en muskieten.

(3) De havens der 2de klasse hebben een havenarts en eene ziekeninrichting met besmettellijke afdeeling en zijn voorzien van middelen ter ontsmetting.

(4) De havens der 3de klasse hebben een havenarts.

(5) De havens der 4de klasse hebben geen havenarts.

Artikel 16.

D. I (*e*). De indeeling der Nederlandsch-Indische havens wordt door den Directeur van Onderwijs en Eeredienst gepubliceerd in de Javasche Courant.

Artikel 17.

Met pest besmette schepen.

(1) Met pest besmette schepen worden slechts in de havens der 1ste klasse tot het vrije verkeer toegelaten met inachtneming van de volgende maatregelen:

a. personen, die aan pest lijden, of door den havenarts verdacht worden aan pest te lijden, worden zoo spoedig mogelijk ontscheept en afgezonderd;

b. de overige passagiers worden, voor zoover het voor de ontratting noodig is, of indien zij zulks wenschen, eveneens ontscheept en worden, naar de beslissing van den havenarts, onderworpen, hetzij aan waarneming van ten hoogste vijf dagen, die al of niet gevolgd kan worden door toezicht van ten hoogste vijf dagen, of enkel aan toezicht, dat den duur van tien dagen niet mag overschrijden, een en ander te rekenen voor de ontscheepte passagiers van het oogenblik der ontscheping, voor de aan boord blijvende van de beëindiging der ontratting;

c. de bemanning wordt zooveel mogelijk aan boord gelaten en aan toezicht van ten hoogste tien dagen onderworpen onder verbod het schip te verlaten anders dan om redenen van dienst, ter beoordeeling van den havenmeester;

d. het vuile linnen, de benoodigdheden voor dagelijksch gebruik en aan bemanning of passagiers toebehoorende voorwerpen, welke volgens het oordeel van den havenarts besmet zijn, worden ontsmet;

e. de gedeelten van het schip, welke bewoond zijn geweest door pestlijders, of welke naar het oordeel van den havenarts besmet zijn, worden ontsmet;

f. de op het schip aanwezige ratten worden verdelgd. Deze bewerking geschiedt zoo snel mogelijk vóór het lossen der lading en mag niet langer duren dan acht en veertig uren. Bij schepen in ballast wordt deze bewerking zoo spoedig mogelijk vóór het laden verricht.

(2) De havenarts is bevoegd in bijzondere gevallen toe te staan, dat een gedeelte der lading vóór de ontratting wordt gelost, mits voorzorgen genomen worden dat geen ratten bij de lossing het schip verlaten.

(3) De toelating tot het vrije verkeer heeft plaats onmiddellijk nadat de zieken zijn ontscheept, de in alinea 1 onder *d* bedoelde artikelen ter ontsmetting zijn afgegeven en — behoudens het bepaalde bij artikel 27, alinea 7 en 8 — de maatregelen onder *e* en *f* zijn uitgevoerd.

(4) In de havens der 2de klasse mogen op verzoek van den gezagvoerder ter beoordeeling van den havenarts pestlijders worden ontscheept ter opname in de besmettelijke afdeeling der ziekeninrichting.

Artikel 18.

Van pest verdachte schepen.

(1) Van pest verdachte schepen worden slechts in de havens der 1ste klasse tot het vrije verkeer toegelaten.

(2) Indien in eene haven der 2de klasse de beschikking kan worden verkregen over een ter beoordeeling van den havenarts voldoend toestel ter ontratting, of het schip reeds in een Nederlandsch-Indische haven is ontrat en volgens artikel 27, alinea 7, deze bewerking niet behoeft te worden herhaald, worden schepen als in alinea 1 bedoeld ook in die haven tot het vrije verkeer toegelaten, behoudens verbod van lossing van goederen als in artikel 36 bedoeld.

(3) De toelating tot het vrije verkeer geschiedt met inachtneming van de volgende maatregelen:

a. de passagiers kunnen worden onderworpen aan toezicht van ten hoogste vijf dagen, gerekend van de aankomst van het schip;

b. de bemanning kan onder toezicht worden gesteld van gelijken duur, al of niet met verbod het schip te verlaten

anders dan om redenen van dienst ter beoordeeling van den havenmeester;

c. het vuile linnen, de benoodigdheden voor dagelijksch gebruik en aan bemanning of passagiers toebehoorende voorwerpen, welke volgens het oordeel van den havenarts besmet zijn, worden ontsmet;

d. de gedeelten van het schip, welke bewoond zijn geweest door pestlijders, of welke naar het oordeel van den havenarts besmet zijn, worden ontsmet;

e. de op het schip aanwezige ratten worden verdelgd. Deze bewerking geschiedt zoo snel mogelijk vóór het lossen der lading en mag niet langer duren dan acht- en veertig uren. Bij schepen in ballast wordt deze bewerking zoo spoedig mogelijk vóór het laden verricht.

(4) De havenarts is bevoegd in bijzondere gevallen toe te staan, dat een gedeelte der lading vóór de ontratting wordt gelost, mits voorzorgen genomen worden dat geen ratten bij de lossing het schip verlaten.

(5) De toelating tot het vrije verkeer heeft plaats onmiddellijk nadat de in alinea 3 onder *c* bedoelde artikelen ter ontsmetting zijn afgegeven en — behoudens het bepaalde bij artikel 27, alinea 7 en 8 — de maatregelen onder *d* en *e* zijn uitgevoerd.

Artikel 19.

Onbesmette (pestvrije) schepen.

(1) Onbesmette (pestvrije) schepen met geconstateerde pestziekte onder de ratten aan boord, worden slechts in havens der 1ste klasse en in havens der 2de klasse in het geval bedoeld bij artikel 18, alinea 2, en behoudens het daar gestelde verbod tot het vrije verkeer toegelaten met inachtneming van de maatregelen in artikel 18 voor verdachte schepen voorgeschreven, behoudens dat het toezicht in buitengewone gevallen door den havenarts tot ten hoogste tien dagen kan worden verlengd.

(2) Voor onbesmette (pestvrije) schepen met geconstateerde ongewone sterfte onder de ratten aan boord zijn mede alleen opengesteld de havens der 1ste klasse en die der 2de klasse in het geval bedoeld bij de 2de alinea van artikel 18 en behoudens het daar gestelde verbod.

(3) Ten aanzien van schepen als in alinea 2 vermeld worden de volgende maatregelen toegepast:

a. de havenarts draagt zorg, dat zoo spoedig mogelijk een bacteriologisch onderzoek wordt ingesteld ter vaststelling of de sterfte onder de ratten aan pest is toe te schrijven;

b. in afwachting van den uitslag van het bacteriologisch

onderzoek, kunnen de opvarenden worden onderworpen aan toezicht van ten hoogste vijf dagen na aankomst van het schip (voor de bemanning al of niet met verbod het schip te verlaten anders dan om redenen van dienst ter beoordeeling van den havenmeester), behoudens buitengewone gevallen, waarin de havenarts bevoegd is dat toezicht tot ten hoogste tien dagen te verlengen, terwijl het schip op de wijze als voor verdachte schepen is bepaald, wordt ontrat, indien dit door den havenarts noodig wordt geoordeeld.

(4) Schepen, verkeerende in het geval bedoeld in alinea 2, welke den uitslag van het bacteriologisch onderzoek niet wenschen af te wachten, kunnen dadelijk tot het vrije verkeer worden toegelaten na de behandeling te hebben ondergaan, welke in artikel 18 voor van pest verdachte schepen is voorgeschreven.

(5) Blijkt door het bacteriologisch onderzoek, dat er pestziekte onder de ratten aan boord was, dan worden op het schip de in alinea 1 voorgeschreven maatregelen toegepast, voor zoover deze niet ingevolge alinea 3, sub *b* reeds werden uitgevoerd.

(6) Blijkt door het bacteriologisch onderzoek, dat er geen pestziekte onder de ratten aan boord was, dan worden op het schip de in de volgende alinea voorgeschreven maatregelen, met uitzondering van de ontratting, toegepast, voor zoover deze niet ingevolge alinea 3, sub *b* reeds werden uitgevoerd, met dien verstande, dat, indien bij het bekend worden van den uitslag van het bacteriologisch onderzoek reeds vijf dagen zijn verloopen sedert den dag waarop het schip uit de besmet verklaarde haven is vertrokken, de opvarenden onmiddellijk uit het op hen toegepaste toezicht worden ontslagen.

(7) Onbesmette (pestvrije) schepen zonder geconstateerde pestziekte en zonder ongewone sterfte onder de ratten aan boord, die minder dan een en twintig (1) dagen geleden eene wegens pest besmet verklaarde haven hebben bezocht, worden in de havens der 1e klasse en in het geval bedoeld bij artikel 18, alinea 2, en behoudens het daar gestelde verbod, ook in havens der 2e klasse onmiddellijk na afloop van het geneeskundig onderzoek, c. q. afgifte van de hieronder sub *c* genoemde artikelen tot het vrije verkeer toegelaten met inachtneming van de volgende maatregelen:

a. de opvarenden kunnen aan toezicht van vijf dagen worden onderworpen te rekenen van den dag, waarop het schip uit de besmet verklaarde haven is vertrokken;

b. de havenarts kan de ontratting van het schip gelasten, welke dan zoo spoedig mogelijk, zonder het verkeer der op-

(1) Staatsblad 1911 N°. 302. Red.

varenden met den wal te belemmeren moet worden verricht en in geen geval langer dan vier en twintig uren mag duren;

c. de havenarts kan ontsmetting van het vuile linnen en van de benoodigdheden voor dagelijksch gebruik en van voorwerpen aan bemanning of passagiers toebehoorende gelasten, doch alleen in buitengewone gevallen, als hij bijzondere redenen heeft om besmetting aan te nemen.

(8). Onbesmette (pestvrije) schepen, die reeds in eene Nederlandsch-Indische haven tot het vrije verkeer zijn toegelaten, doch ingevolge artikel 11, alinea 1, sub 2° niettemin verplicht zijn bij aankomst in eene volgende haven in quarantaine te gaan als hebbende personen aan boord die ter zake van pest onder toezicht zijn gesteld en daaruit nog niet zijn ontslagen, worden, indien bij het geneeskundig onderzoek geen pest wordt geconstateerd, in de havens der 1e, 2e en 3e klasse onmiddellijk tot het vrije verkeer toegelaten.

Artikel 20.

Met cholera besmette schepen.

(1) Met cholera besmette schepen worden slechts in de havens der 1e en 2e klasse tot het vrije verkeer toegelaten met inachtneming van de volgende maatregelen:

a. personen, die aan cholera lijden of door den havenarts verdacht worden aan die ziekte te lijden, worden zoo spoedig mogelijk ontscheept en afgezonderd;

b. de overige passagiers worden, voor zoover het voor de ontsmetting noodig is, of indien zij zulks wenschen, eveneens ontscheept en worden van af het oogenblik van aankomst onderworpen aan waarneming of toezicht van ten hoogste vijf dagen;

c. de bemanning wordt zooveel mogelijk aan boord gelaten en aan toezicht van ten hoogste vijf dagen onderworpen onder verbod het schip te verlaten anders dan om redenen van dienst, ter beoordeeling van den havenmeester;

d. het vuile linnen, de benoodigdheden voor dagelijksch gebruik en aan bemanning of passagiers toebehoorende voorwerpen, welke volgens het oordeel van den havenarts besmet zijn, worden ontsmet;

e. de gedeelten van het schip, die bewoond zijn geweest door choleralijders of die volgens het oordeel van den havenarts besmet zijn, worden ontsmet;

f. het ruimwater wordt ontsmet en daarna geloosd;

g. het drinkwater wordt, als de havenarts dit noodig oordeelt, door zuiver drinkwater vervangen;

h. menschelijke uitwerpselen worden door de zorg van den gezagvoerder ontsmet vóór men die in de haven laat loopen of uitstort.

(2) De toelating tot het vrije verkeer heeft plaats onmiddellijk nadat de zieken zijn ontscheept, de in alinea 1 onder *d* bedoelde artikelen ter ontsmetting zijn afgegeven en — behoudens het bepaalde bij artikel 27, alinea 7 en 8 — de onder *e* en *f* bedoelde maatregelen zijn uitgevoerd.

Artikel 21.

Van cholera verdachte schepen.

(1) Van cholera verdachte schepen worden slechts in de havens der 1ste en 2de klasse tot het vrije verkeer toegelaten met inachtneming van de volgende maatregelen:

a. de passagiers kunnen worden onderworpen aan toezicht van ten hoogste vijf dagen, gerekend van de aankomst van het schip;

b. de bemanning kan onder toezicht worden gesteld van gelijken duur al of niet met verbod het schip te verlaten anders dan om redenen van dienst, ter beoordeeling van den havenmeester;

c. het vuile linnen, de benoodigdheden voor dagelijksch gebruik en aan bemanning of passagiers toebehoorende voorwerpen, welke volgens het oordeel van den havenarts besmet zijn, worden ontsmet;

d. de gedeelten van het schip, die bewoond zijn geweest door choleralijders of die volgens het oordeel van den havenarts besmet zijn, worden ontsmet;

e. het ruimwater wordt ontsmet en daarna geloosd;

f. het drinkwater wordt, als de havenarts dit noodig oordeelt, door zuiver drinkwater vervangen;

g. menschelijke uitwerpselen worden door de zorg van den gezagvoerder ontsmet vóór men die in de haven laat loopen of uitstort.

(2) De toelating tot het vrije verkeer heeft plaats, onmiddellijk nadat de in alinea 1, onder *c* bedoelde artikelen ter ontsmetting zijn afgegeven en — behoudens het bepaalde bij artikel 27, alinea 7 en 8 — de onder *d*, *e* en *f* bedoelde maatregelen zijn uitgevoerd.

Artikel 22.

Onbesmette (choleravrije) schepen.

(1) Onbesmette (choleravrije) schepen, die minder dan een

en twintig (1) dagen geleden eene wegens cholera besmet verklaarde haven hebben bezocht, worden in de havens der 1ste, 2de en 3de klasse onmiddellijk na afloop van het geneeskundig onderzoek, c. q. afgifte van de hieronder sub *b* bedoelde artikelen, tot het vrije verkeer toegelaten met inachtneming van de volgende maatregelen:

a. de opvarenden kunnen worden onderworpen aan toezicht van ten hoogste vijf dagen te rekenen van den dag, waarop het schip uit de besmet verklaarde haven is vertrokken;

b. de havenarts kan ontsmetting van het vuile linnen, van de benoodigdheden voor dagelijksch gebruik en van aan bemanning of passagiers toebehoorende voorwerpen gelasten, doch alleen in buitengewone gevallen als hij bijzondere redenen heeft om besmetting aan te nemen;

c. het ruimwater wordt ontsmet en daarna geloosd.

(2) Onbesmette (choleravrije) schepen, die reeds in eene Nederlandsch-Indische haven tot het vrije verkeer zijn toegelaten, doch ingevolge artikel 11, alinea 1, sub 2°, niettemin verplicht zijn bij aankomst in eene volgende haven in quarantaine te gaan als hebbende personen aan boord die ter zake van cholera onder toezicht zijn gesteld en daaruit nog niet zijn ontslagen, worden, indien bij het geneeskundig onderzoek geen cholera wordt geconstateerd, in de havens der 1ste, 2de en 3de klasse onmiddellijk tot het vrije verkeer toegelaten.

Artikel 23.

Afstand van den wal, in acht te nemen door nog niet van muskieten gezuiverde gele-koorts schepen.

Ten opzichte van gele koorts besmette, of verdachte schepen zoomede schepen welke een wegens die ziekte besmet verklaarde haven hebben bezocht mogen in eene Nederlandsch Indische haven den wal niet dichter naderen dan tot op één zeemijl zoolang zij in den zin dezer ordonnantie nog niet van muskieten gezuiverd zijn.

Artikel 24.

Met gele koorts besmette schepen.

(1) Met gele koorts besmette schepen worden slechts in de havens der 1ste klasse tot het vrije verkeer toegelaten met inachtneming van de volgende maatregelen:

(1) Staatsblad 1911 N°. 302. Red.

a. personen, die aan gele koorts lijden, of door den havenarts verdacht worden aan gele koorts te lijden, worden zoo spoedig mogelijk ontscheept en afgezonderd;

b. de overige passagiers worden voor zoover het voor de muskietenverdelging noodig is of indien zij zulks wenschen eveneens ontscheept en worden, naar de beslissing van den havenarts, onderworpen, hetzij aan waarneming van ten hoogste zes dagen, die al of niet gevolgd kan worden door toezicht van ten hoogste zes dagen, of enkel aan toezicht, dat den duur van twaalf dagen niet mag overschrijden, een en ander te rekenen voor de ontscheepte passagiers van het oogenblik der ontscheping, voor de aan boord blijvende van de beëindiging der muskietenverdelging;

c. de bemanning wordt zooveel mogelijk aan boord gelaten en aan toezicht van gelijken duur onderworpen onder verbod het schip te verlaten anders dan om redenen van dienst ter beoordeeling van den havenmeester;

d. de op het schip aanwezige muskieten worden verdelgd. Deze bewerking geschiedt zoo snel mogelijk, vóór het lossen der lading en mag niet langer duren dan acht en veertig uren. Bij schepen in ballast wordt deze bewerking zoo spoedig mogelijk vóór het laden verricht.

(2) De toelating tot het vrije verkeer heeft plaats onmiddellijk nadat de zieken zijn ontscheept en — behoudens het bepaalde in artikel 27, alinea 7 en 8 — de in alinea 1 onder *d* bedoelde maatregel is uitgevoerd.

(3) In de havens der 2de klasse mogen op verzoek van den gezagvoerder ter beoordeeling van den havenarts lijders aan gele koorts worden ontscheept ter opname in de besmettelijke afdeeling der ziekeninrichting.

Artikel 25.

Van gele koorts verdachte schepen.

(1) Van gele koorts verdachte schepen worden slechts in de havens der 1ste klasse tot het vrije verkeer toegelaten.

(2) Indien in een haven der 2de klasse de beschikking kan worden verkregen over een, ter beoordeeling van den havenarts, voldoend toestel ter verdelging der muskieten, of het schip reeds in Nederlandsch-Indië van muskieten is gezuiverd en volgens artikel 27, alinea 7 deze bewerking niet behoeft te worden herhaald, worden schepen als in alinea 1 bedoeld ook in die haven tot het vrije verkeer toegelaten.

(3) Bij de toelating worden de volgende maatregelen in acht genomen:

a. de passagiers kunnen worden onderworpen aan toezicht van

ten hoogste zes dagen, gerekend van de aankomst van het schip;

b. de bemanning kan onder toezicht van gelijken duur worden gesteld met al of niet verbod het schip te verlaten anders dan om redenen van dienst, ter beoordeeling van den havenmeester;

c. de op het schip aanwezige muskieten worden verdelgd. Deze bewerking geschiedt zoo snel mogelijk, vóór het lossen der lading en mag niet langer duren dan acht en veertig uren. Bij schepen in ballast wordt deze bewerking zoo spoedig mogelijk vóór het laden verricht.

(4) De toelating tot het vrije verkeer heeft plaats, onmiddellijk nadat — behoudens het bepaalde in artikel 27, alinea 7 en 8 — de in alinea 3 onder *c* bedoelde maatregel is uitgevoerd.

Artikel 26.

Onbesmette (gele-koortsvrije) schepen.

(1) Onbesmette (gele-koortsvrije) schepen, die minder dan een en twintig (1) dagen geleden eene wegens gele koorts besmet verklaarde haven hebben bezocht, worden slechts in de havens der 1ste klasse tot het vrije verkeer toegelaten.

(2) Indien in eene haven der 2de klasse de beschikking kan worden verkregen over een ter beoordeeling van den havenarts voldoend toestel ter verdelging der muskieten, of het schip reeds in Nederlandsch-Indië van muskieten is gezuiverd en volgens artikel 27, alinea 7, deze bewerking niet behoeft te worden herhaald, worden schepen als in alinea 1 bedoeld ook in die haven tot het vrije verkeer toegelaten.

(3) Bij de toelating worden de volgende maatregelen in acht genomen:

a. de opvarenden kunnen worden onderworpen aan een toezicht van zes dagen gerekend van den dag der muskietenverdelging;

b. de op het schip aanwezige muskieten worden verdelgd. Deze bewerking geschiedt zoo snel mogelijk, vóór het lossen der lading en mag niet langer duren dan acht en veertig uren. Bij schepen in ballast wordt deze bewerking zoo spoedig mogelijk vóór het laden verricht.

(4) De toelating tot het vrije verkeer heeft plaats onmiddellijk nadat — behoudens het bepaalde bij artikel 27, alinea 7 en 8 — de in alinea 3 onder *b* bedoelde maatregel is uitgevoerd.

---

(1) Staatsblad 1911 N°. 302. Red.

(5) Onbesmette (gele-koortsvrije) schepen, die reeds in eene Nederlandsch-Indische haven tot het vrije verkeer zijn toegelaten, doch ingevolge artikel 11, alinea 1, sub 2°, niettemin verplicht zijn bij aankomst in eene volgende haven in quarantaine te gaan als hebbende personen aan boord die ter zake van gele koorts onder toezicht zijn gesteld en daaruit nog niet zijn ontslagen, worden, indien bij het geneeskundig onderzoek geen gele koorts wordt geconstateerd, in de havens der 1ste, 2de en 3de klasse onmiddellijk tot het vrije verkeer toegelaten.

Artikel 27.

Ontsmetting, ontratting en verdelging van muskieten.

(1) Indien de havenarts na gehouden onderzoek voorschrijft ontsmetting, drinkwaterverversching, ratten- of muskietenverdelging, moet dit door de zorg van den havenmeester en onder toezicht van den havenarts zoo spoedig mogelijk en met vermijding zooveel mogelijk van het toebrengen van schade geschieden volgens een door den Hoofdinspecteur, Chef van
D. IV. den Burgerlijken Geneeskundigen Dienst, vast te stellen regiement.

(2) De gezagvoerder is verplicht daarbij zooveel mogelijk bijstand te verleenen.

(3) Het gebruik van middelen en toestellen voor de ontsmettting van het schip en voor de verdelging van de ratten of van de muskieten komt voor rekening van het schip volgens een door den Directeur van Onderwijs en Eeredienst vast te
D. I (g). stellen tarief.

(4) De kosten van de voorgeschreven ontsmetting van personen en goederen komen voor rekening van den Lande.

(5) De havenarts zal van aan boord aanwezige middelen of toestellen voor ontsmetting of voor verdelging van de ratten of van de muskieten gebruik maken voor zoover die in het in alinea 1 bedoeld reglement genoemd zijn en de toestellen naar zijn oordeel goed functionneêren.

(6) Er wordt door den Lande geen schadevergoeding gegeven wegens schade tengevolge van eene der in alinea 1 bedoelde verrichtingen, tenzij de Hoofdinspecteur, Chef van den Burgerlijken Geneeskundigen Dienst, daartoe termen aanwezig acht.

(7) Indien een der in alinea 1 van dit artikel genoemde maatregelen op een schip reeds is toegepast in eene Nederlandsch-Indische haven of in eene haven van een land, dat tot de Conventie van Parijs (Staatsblad 1907 No 489) is toege-

treden, zal diezelfde maatregel niet worden herhaald, tenzij na de toepassing van dien maatregel,

a. wat de ontsmetting betreft:
  1°. zich een nieuw geval van pest of cholera op het schip heeft voorgedaan;
  2°. pestziekte of eene ongewone sterfte onder de ratten aan boord is geconstateerd;
  3°. het schip opnieuw eene wegens pest of cholera besmet verklaarde haven heeft aangedaan;

b. wat de ontratting betreft:
  1°. zich een nieuw geval van pest aan boord heeft voorgedaan en het schip tevens na de laatste ontrattting in eene willekeurige haven gemeenschap met den wal of met andere schepen heeft gehad;
  2°. pestziekte of eene ongewone sterfte onder de ratten aan boord is geconstateerd;
  3°. het schip opnieuw eene wegens pest besmet verklaarde haven heeft aangedaan;

c. wat de muskietenverdelging betreft:
  1°. zich een nieuw geval van gele koorts op het schip heeft voorgedaan en het schip tevens na de laatste muskietenverdelging in eene willekeurige haven gemeenschap met den wal of met andere schepen heeft gehad;
  2°. het schip opnieuw eene wegens gele koorts besmet verklaarde haven heeft aangedaan.

(8) Indien op een schip een der in alinea 1 van dit artikel genoemde maatregelen is toegepast in eene haven van een land, dat niet tot de Conventie van Parijs is toegetreden, staat het ter beoordeeling van den havenarts, of toepassing van die(n) maatregel(en) al dan niet herhaald zal worden.

Artikel 28.

Toezicht en waarneming.

(1) De havenarts stelt, behoudens de uitzonderingen vermeld in de volgende alinea, niemand van de opvarenden van een schip onder toezicht ten wiens behoeve bij den havenmeester niet een borgtocht gestort is tot een door eerstgenoemde te bepalen bedrag van ten hoogste *f* 100 (één honderd gulden) voor een Europeaan en *f* 25 (vijf en twintig gulden) voor een Inlander.

(2) Van het storten van een borgtocht zijn vrijgesteld:

a. de bemanning, mits aan deze wordt verboden het schip anders dan om redenen van dienst te verlaten;
b. landsdienaren;
c. gevangenen.

(3) Voor den gestorten borgtocht wordt door den havenmeester een ontvangstbewijs afgegeven.

(4) Indien de havenarts voor de opvarenden van een schip toezicht voorschrijft, vloeit daaruit voor de betrokkenen, indien zij aan den wal verblijven, de verplichting voort om zich gedurende het tijdperk van toezicht dagelijks bij den havenarts te vervoegen op één door dezen te bepalen uur, ten einde geneeskundig te worden onderzocht op de ziekte, waarvoor zij onder toezicht zijn gesteld. Bij verhindering wegens ziekte zijn zij gehouden daarvan onverwijld en in elk geval vóór voormeld tijdstip schriftelijk of mondeling aan den havenarts mededeeling te doen.

(5) De onder toezicht gestelde personen, die aan boord blijven, zijn verplicht zich, zoolang het schip in de haven blijft, te onderwerpen aan het geneeskundig onderzoek, dat dagelijks door den havenarts, of, krachtens machtiging van dezen, door den scheepsgeneesheer, aan boord wordt gehouden.

(6) Voor de bemanning kan de havenarts bovendien bepalen, dat zij het schip gedurende het tijdperk van toezicht niet mag verlaten anders dan om redenen van dienst, ter beoordeeling van den havenmeester.

(7) De havenarts kan aan onder toezicht gestelde personen vergunnen zich naar eene andere plaats te begeven, doch alleen naar eene plaast, waar een van Landswege met den burgerlijken geneeskundigen dienst belaste geneeskundige bescheiden is, in welk geval de onder toezicht gestelde ten opzichte van dien geneeskundige gelijke verplichting heeft als in alinea 4 ten opzichte van den havenarts is omschreven, met dien verstande dat, indien de onder toezicht gestelde de reis per schip wenscht voort te zetten en deze langer dan vier en twintig uren zal duren, hij gedurende de reis van het geneeskundig onderzoek wordt vrijgesteld.

(8) De bevoegdheid in de vorige alinea aan den havenarts toegekend, gaat, indien de onder toezicht gestelde zich met diens vergunning bevindt op eene andere plaats dan die van aankomst, over op den met den burgerlijken geneeskundigen dienst belasten geneeskundige op die plaats.

(9) Personen, die bij hun vertrek uit eene naburige buitenlandsche haven naar de wetten van het land, waartoe die haven behoort, onder toezicht stonden, zijn bij aankomst in eene Nederlandsch-Indische haven verplicht zich bij den havenarts te vervoegen, die, met inachtneming van de in deze ordonnantie gegeven voorschriften aangaande den duur van het toezicht, bepaalt of en voor hoelang zij hier te lande nog onder toezicht zullen staan.

D. I (*i*). (10) De havenarts houdt in een register aanteekening van de namen en de woonplaatsen dergenen, die door hem onder

toezicht gesteld zijn, alsmede van het bedrag van den gestorten borgtocht en van verdere bijzonderheden, alles overeenkomstig de hem door den Directeur van Onderwijs en Eeredienst te geven voorschriften.

D. I. (*j*). (11) Hij doet eene kennisgeving, ingericht volgens een door den Directeur van Onderwijs en Eeredienst vast te stellen model, toekomen aan het Hoofd van plaatselijk bestuur op de plaats waar de onder toezicht gestelde zich bevindt, aan het Hoofd van plaatselijk bestuur, den met den burgerlijken geneeskundigen dienst belasten geneeskundige op de plaats, waarheen de onder toezicht gestelde zich begeven mag, en, voor zoover het onder toezicht gestelden betreft, die hun reis per schip voortzetten, ook aan den gezagvoerder, die gehouden is den havenmeester van de plaats, waar de onder toezicht gestelde zich ontscheept, te waarschuwen. Bij ontstentenis van een Hoofd van plaatselijk bestuur wordt de kennisgeving gezonden aan den gezaghebbenden bestuursambtenaar ter plaatse.

(12) De verplichting in alinea 11 opgelegd aan den havenarts gaat over op den met den burgerlijken geneeskundigen dienst belasten geneeskundige, wanneer deze aan den onder toezicht gestelde vergunning verleent zich naar eene andere plaats te begeven.

(13) Indien de onder toezicht gestelde de hem in alinea's 4, 5 en 7 opgelegde verplichtingen niet nakomt, vervalt de te zijnen behoeve gestorte borgtocht aan den Lande en wordt hij — onverminderd de straf tegen die overtreding dezer ordonnantie bedreigd — gedurende de dagen, die nog aan het toezicht ontbreken, onderworpen aan waarneming, waartoe, zoo noodig, de hulp van den sterken arm kan worden ingeroepen.

D. I (*k*). (14) Na afloop van het toezicht wordt de onder toezicht getelde daaruit door den havenarts of, indien de betrokkene zich naar eene andere plaats begeven heeft, door den aldaar met den burgerlijken geneeskundigen dienst belasten geneeskundige ontslagen, waarvan aan den belanghebbende eene verklaring, ingericht volgens een door den Directeur van Onderwijs en Eeredienst vast te stellen model, wordt afgegeven. Eenzelfde verklaring wordt door den havenarts, c. q. den met den burgerlijken geneeskundigen dienst belasten geneeskundige, gezonden aan het Hoofd van plaatselijk bestuur of den in het slot van alinea 11 bedoelden bestuursambtenaar op de plaats, waar de uit het toezicht ontslagen persoon zich bevindt.

(15) Op vertoon van de in de vorige alinea bedoelde verklaring en tegen afgifte van het in alinea 3 bedoeld ontvangstbewijs wordt aan den uit het toezicht ontslagene door de zorg van het Hoofd van plaatselijk bestuur, c. q. den in het slot van

alinea 11 bedoelden bestuursambtenaar, de door hem gestorte borgtocht terugbetaald.

(16) Personen, ten opzichte van wie op grond van het bepaalde bij alinea 1 ondertoezichtstelling achterwege moet blijven, worden door den havenarts onder waarneming gesteld.

Artikel 29.

Vergoeding van kosten bij waarneming en afzondering.

I (*h*). (1) Van Bestuurswege wordt gezorgd voor de huisvesting en tevens voorzien in het transport, de verpleging en de voeding van in afzondering en onder waarneming gestelde personen. De kosten hiervan, alsmede die van eventueele begrafenis, komen, voor zoover de bemanning betreft, ten laste van het schip en worden, voor zooveel de andere opvarenden aangaat, door henzelven of hunne erfgenamen vergoed, een en ander volgens een door den Directeur van Onderwijs en Eeredienst vast te stellen tarief.

(2) Behoeftige passagiers worden op 'sLands kosten vervoerd, verpleegd, gevoed en c. q. begraven.

Artikel 30.

Vergunningen indien de gezagvoerder zich niet aan de maatregelen wil onderwerpen.

(1) Indien de gezagvoerder van een schip in quarantaine zich aan de maatregelen, in acht te nemen bij de toelating tot het vrije verkeer, niet wil onderwerpen, staat het hem vrij weder naar zee te vertrekken.

(2) Vooraf kan hij, indien het schip zich bevindt in eene haven waar het bij onderwerping aan die maatregelen tot het vrije verkeer zou kunnen worden toegelaten, van den havenmeester — den havenarts gehoord — één of meer der volgende vergunningen verkrijgen:

a. passagiers, die daartoe het verlangen te kennen geven, met hunne bagage te ontschepen, mits zij zich onderwerpen aan de maatregelen, die op hen en hunne bagage zouden zijn toegepast, indien het schip tot het vrije verkeer toegelaten ware;

b. goederen behalve die, waarvan de invoer verboden is, te lossen;

c. passagiers en hunne bagage op te nemen;

d. goederen in te schepen.

(3) De havenarts is bevoegd het verleenen der in alinea 2 bedoelde vergunningen afhankelijk te stellen van het nemen van een of meer der volgende voorzorgsmaatregelen:

a. ontsmetting van het ruimwater en vervanging van het drinkwater aan boord door zuiver drinkwater;

b. afdoende verhindering van het overgaan van ratten van het schip op los- en laadvaartuigen;

c. quarantaine voor de gebezigde los- en laadvaartuigen totdat zij met de gebezigde werktuigen en de aangebrachte lading zijn ontsmet, c. q. ontrat;

d. ontsmetting en onder toezichtstelling van de opvarenden der gebezigde los- en laadvaartuigen.

Artikel 31.

Verbod van gemeenschap van schepen met schepen in quarantaine.

(1) Een schip, dat in eene niet besmet verklaarde Nederlandsch-Indische haven ligt, mag zonder schriftelijke vergunning van den havenarts geen opvarenden, bagage of goederen uit een in quarantaine liggend schip opnemen.

(2) Bij overtreding van dit verbod wordt het geacht in denzelfden gezondheidsstaat te verkeeren als het schip waarvan de opvarenden, enz. afkomstig zijn, onverminderd de tegen de overtreding bedreigde straffen.

Artikel 32.

Maatregelen bij vertrek van schepen uit eene besmet verklaarde Nederlandsch-Indische haven.

a. Geneeskundig onderzoek van passagiers.

(1) Op een schip, dat uit eene besmet verklaarde haven zal vertrekken, mag niemand worden ingescheept, zonder zoo kort mogelijk te voren door den havenarts vrij van pest, cholera en gele koorts bevonden te zijn.

(2) Het geneeskundig onderzoek van mindere militairen, contractkoelies en gevangenen, benevens de leden van hunne gezinnen die hen vergezellen, kan geschieden door een door den Hoofdinspecteur, Chef van den Burgerlijken Geneeskundigen Dienst, aan te wijzen geneeskundige en behoeft niet onmiddellijk vóór de inscheping te geschieden, mits de onderzochten na het onderzoek het hun aangewezen verblijf niet verlaten dan om zich in te schepen.

(3) De consulaire vertegenwoordiger van het land, onder welks vlag het schip vaart, mag bij het onderzoek tegenwoordig zijn.

(4) Ten bewijze dat de onderzochte vrij van pest, cholera en gele koorts is bevonden, wordt eene verklaring afgegeven, welke kan gelden voor meer dan één persoon, mits elk hunner daarin met name genoemd zij.

(5) De kosten van het onderzoek komen ten laste van den Lande.

. I. (*f*). (5ª) De Directeur van Onderwijs en Eeredienst bepaalt hoeveel voor het onderzoek mag worden in rekening gebracht (¹).

(6) Hutpassagiers, die vertrekken naar eene Nederlandsch-Indische haven, gelegen op hetzelfde eiland, of besmet verklaard wegens dezelfde ziekte, als die, waar zij zich inschepen, behoeven niet geneeskundig te worden onderzocht.

Artikel 33.

b. Voorzorg tegen besmetting van het schip.

(1) In eene wegens pest besmet verklaarde haven neemt de havenmeester maatregelen om te beletten, dat ratten van den wal aan boord van schepen komen.

(2) Indien een ontrattingstoestel voorhanden is, worden alle schepen vóór het vertrek ontrat, tenzij de havenarts zulks onnoodig oordeelt.

(3) In eene wegens cholera besmet verklaarde haven belet de havenmeester de verstrekking aan schepen van drinkwater, waarvan de zuiverheid door hem in twijfel wordt getrokken.

(4) In eene wegens gele koorts besmet verklaarde haven wordt, zoo mogelijk, elk schip ten minste één zeemijl uit den wal aan eene bewerking onderworpen ter verdelging der muskieten.

Artikel 34.

Verbod van invoer van bepaalde goederen uit wegens pest of cholera besmet verklaarde plaatsen.

(1) Uit een wegens pest of cholera besmet verklaarde plaats mogen de volgende goederen niet in eene Nederlandsch-Indische haven worden ingevoerd, onverschillig of al dan niet besmetting is vastgesteld:

(¹) Deze alinea is ingevoegd bij Staatsblad 1911 N°. 302. Red.

1°. lijfgoed, oude en gedragen kleederen, benoodigdheden voor dagelijksch gebruik, gebruikt beddegoed, tenzij deze voorwerpen vervoerd worden als bagage of als gevolg van verandering van woonplaats (verhuisboedels);

2°. vodden en lompen, uitgezonderd, wat cholera aangaat, samengeperste vodden, als koopwaar in het groot, in met hoepels omgeven balen vervoerd.

(2) Afval van nieuwe stoffen, rechtstreeks afkomstig van weverijen, van werkplaatsen waar kleedingstukken vervaardigd worden, of van bleekinrichtingen, kunstwol, snippers van nieuw papier, worden niet tot de vodden en lompen gerekend.

Artikel 35.

Ontsmetting van goederen bij invoer.

Alle goederen, waarvan de invoer niet bij het voorgaand artikel verboden is, worden bij de toelating slechts dan ontsmet, indien zij volgens het oordeel van den havenarts besmet zijn.

Artikel 36.

Opslag van besmette goederen.

Goederen als stortlading of in, naar het oordeel van den havenmeester, gebrekkige verpakking over zee aangevoerd, die gedurende den overtocht besmet zijn door pestziek gebleken ratten, worden, indien zij niet kunnen worden ontsmet, gedurende een tijdsruimte van hoogstens twee weken in een opslagplaats geborgen.

Artikel 37.

Ontsmetting van goederen bij uitvoer.

(1) Geen volgens het oordeel van den havenarts besmette goederen mogen uit eene wegens pest of cholera besmet verklaarde Nederlandsch-Indische haven worden uitgevoerd, dan na ontsmet te zijn.

(2) Van die ontsmetting geeft de havenarts een bewijs af.

(3) Voor den uitvoer van goederen als bedoeld in artikel 34 gelden dezelfde bepalingen als in dat artikel op den invoer zijn vastgesteld.

Artikel 38.

Loods.

(1) De loods is verplicht den gezagvoerder zooveel doenlijk

bekend te maken met zijne verplichtingen volgens deze ordonnantie en moet daartoe in het bezit zijn van een uittreksel uit deze bepalingen in de Nederlandsche en de Engelsche taal.

(2) Onvoldoende inlichting door den loods heft de strafbaarheid van den gezagvoerder in geval van overtreding dezer ordonnantie niet op.

(3) De gezagvoerder is verplicht op de vragen van den loods betreffende den gezondheidsstaat van het schip naar waarheid te antwoorden.

Artikel 39.

Bevoegdheid van den havenmeester bij overtreding dezer ordonnantie.

(1) De havenmeester is bevoegd, ten koste en gevare van de overtreders, indien mogelijk en raadzaam na voorafgaande waarschuwing, en desvereischt met geweld, te doen wegnemen of beletten en te doen verrichten, al wat in strijd met deze ordonnantie of met de krachtens deze ordonnantie door hem of door den havenarts uitgevaardigde bevelen is of wordt gedaan of nagelaten.

(2) Hij is eveneens bevoegd het vertrek van het schip te verhinderen in de gevallen, waarin het vertrek in strijd zou zijn met deze ordonnantie.

(3) Hij is bevoegd in de gevallen genoemd in alinea 1 en 2, indien hem zulks noodig voorkomt, gewapende hulp bij Hoofden van politie of Commandanten van Nederlandsche oorlogsschepen in te roepen.

(4) De in alinea 1 en 2 aan den havenmeester gegeven bevoegdheden hebben geen betrekking op Rijksschepen zoowel Nederlandsche als vreemde.

Artikel 40.

Verklaringen van den havenmeester omtrent toegepaste maatregelen.

(1) De havenmeester is verplicht aan gezagvoerders, aan agenten van schepen, aan passagiers en aan houders van cognossementen op hun verzoek verklaringen af te geven, welke van de maatregelen bedoeld in de artikelen 17 t/m 28, 33, 35 en 36 op hun schip, hun persoon of hunne goederen zijn toegepast en op grond van welk artikel dezer ordonnantie.

(2) De havenarts is verplicht deze verklaringen mede te onderteekenen, indien zij maatregelen vermelden, die hij gelast heeft.

Artikel 41.

Verantwoordelijkheid van den gezagvoerder.

De gezagvoerder is verantwoordelijk voor de juiste nakoming der verplichtingen in deze ordonnantie aan het schip opgelegd.

Artikel 42.

Strafbepalingen.

Ieder, die de uitvoering van de voorschriften dezer ordonnantie belemmert, of zich daartegen verzet, wordt gestraft, voor zooveel betreft Europeanen met gevangenis en voor zooveel betreft Inlanders met dwangarbeid buiten den ketting van ten hoogste twee jaren, en geldboete van ten hoogste twee duizend gulden, te zamen of afzonderlijk, tenzij bij de Wetboeken van strafrecht eene zwaardere straf op het feit is gesteld.

Artikel 43.

(1) Overtreding van de bepalingen van de alinea's 1 en 3 van artikel 7; van de alinea's 1, 3, 4, 5, 10 en 13 van artikel 8; van alinea 2 van artikel 9; van de alinea's 1, 3 en 4 van artikel 11; van artikel 13; van de alinea's 2, 3 en 4 van artikel 14; van alinea 1*h* van artikel 20; van alinea 1*g* van artikel 21; van artikel 23; van alinea 2 van artikel 27; van de alinea's 4, 5, 7 en 9 van artikel 28; van alinea 1 van artikel 34; van de alinea's 1 en 3 van artikel 37 en van alinea 3 van artikel 38 wordt gestraft voor zooveel betreft Europeanen met gevangenis, voor zooveel betreft Inlanders met dwangarbeid buiten den ketting van ten hoogste twee jaren of geldboete van ten hoogste twee duizend gulden.

(2) De vernietiging der in strijd met de verbodsbepaling in- of uitgevoerde dan wel overgescheepte goederen kan in het vonnis zelfs bij vrijspraak gelast worden.

Artikel 44.

De straf bedreigd tegen het niet toonen van het quarantainesein, in het geval bedoeld bij artikel 11, alinea 1, sub 1°, of tegen het dichter dan één zeemijl naderen van den wal in strijd met artikel 23, is niet toepasselijk op den gezagvoerder van een onbesmet schip, die tijdens het verzuim niet kon weten, dat de te voren bezochte haven besmet verklaard was.

Artikel 45.

De gezagvoerder, die toelaat, dat passagiers worden ingescheept in strijd met artikel 31, alinea 1, of artikel 32, alinea 1, wordt gestraft met een geldboete van ten hoogste vijfhonderd gulden voor iederen aldus ingescheepten passagier, tot een gezamenlijk maximum van vijf duizend gulden.

Artikel 46.

Verhaal van opgelegde boeten en vergoedingen op schip en lading.

(1) Schip en lading zijn verbonden en executabel voor de krachtens de artikelen 42, 43 en 45 aan den gezagvoerder opgelegde geldboeten en voor te vorderen vergoedingen.

(2) Het vonnis van veroordeeling zal steeds inhouden de bevoegdverklaring van den ambtenaar met de executie belast, om het beslag op het schip te doen voortduren en het vertrek daarvan te beletten, totdat de geldboete zal zijn voldaan, indien de executoriale verkoop in het belang der algemeene gezondheid door het Hoofd van plaatselijk bestuur onraadzaam wordt geacht.

I (*a*). Modellen der gezondheidspassen.

Model A.

(Artikel 3, alinea's 1, 2 en 3 van Staatsblad 1892 N° 44).

GEZONDHEIDSPAS.

Onzuivere pas.

De ondergeteekende, ...
van ..... verklaart bij deze (1) .....
a. dat de plaats ..... ingevolge het bepaalde bij artikel 2 van Staatsblad 1892 N° 44 besmet is verklaard;
b. dat op de plaats heerscht .....
c. dat op het schip bevonden werd .....

....., den .....

De .....

van .....

(1) De alinea's *a*, *b* en *c* naar omstandigheden invullen of doorhalen.

MODEL B.

Staatsblad tahoen 1892 nomor 44, fasalnja njang ketiga bahagijan jang 1, 2, 3, 4.

Bahwa ini soerat pas akan hal memeliharakan sehhat.
Bahwa ini soerat pas akan menjatakan ada penjakit.

Maka adalah hamba, jang bertapak tangan dibawah ini, dan memegang djabatan .....
menjatakan pada soerat pas ini (1) .....
a. bahwa negeri .....
pada djalan atoeran Staatsblad tahoen 1892 nomor 44, fasal 2 telah diakoe kedjangkitan penjakit.
b. bahwa pada negeri ada kebanjakan penjakit .....
c. bahwa di kapal itoe ada penjakit .....
Adapon keterangan jang terseboet diatas ini telah hamba sahken dihadapan saksi jang bertapak tangan dibawah ini djoega, dan lagi keterangan ini telah hamba mahloemken dengan toetoer kata kepada nachoda (djoeragan) kapal itoe.
Sjahadan poela maka keterangan ini hamba tegohken dengan soempah, jang telah hamba angkatken pada waktoe hamba menjamboet djabatan hamba ini adanja.

Termaktoeb di negeri ..... pada tahoen ....., pada ..... hari boelan.

Jang mendjadi sjahbandar di .....

Jang mendjadi saksi itoe .....

(1) Adapon perkataän jang terseboet pada hoeroef *a*, dan hoeroef *b*, dan hoeroef *c* diatas ini, hendaklah disamboengken atau ditambah, atau diperangken (dimatiken) sekadar hal keadaänja djoewa adanja.

MODEL C.

(Artikel 3, alinea 5, van Staatsblad 1892 Nº 44 jº. Staatsblad 1903 Nº 171).

GEZONDHEIDSPAS.

Zuivere of onzuivere Pas.

Uitgereikt ten behoeve van ..... gezagvoerder .....

De ondergeteekende ....., havenmeester te ..... verklaart bij deze dat (1)

a. de plaats ..... ingevolge artikel 2 der Quarantaine-Ordonnantie in Staatsblad 1892 No. 44 / artikel 5 der Pest-Ordonnantie in Staatsblad 1902 No. 112 besmet is verklaard wegens het heerschen van .....

b. de plaats ..... niet besmet is verklaard.

....., den .....

De Havenmeester,

.....

N. B. De gezagvoerder die dezen pas ontvangt, is verplicht om, in geval hij, vóór zijn vertrek naar het buitenland, nog andere havens in Nederlandsch-Indië aandoet, op dit stuk den gezondheidstoestand in die havens te doen aanteekenen.

(1) De alinea's *a* of *b* naar omstandigheden invullen of doorhalen.

MODEL C.

PATENTE DE SANTE.

Patente brute (nette).

Délivrée à ..... capitaine .....

Le Soussigné ....., maitre de port à .....

certifie que

a. la ville de ..... est déclarée infectée conformément à l' article 2 du bulletin de loi 1892 No. 44 / l' article 5 du bulletin de loi 1902 No. 112 parce que ..... y sévit épidémiquement.

b. la ville de ..... n'est pas déclarée infectée par une maladie contagieuse quelconque.

....., le .....

Le maitre de port,

Notez. Tant commandant de navire recevant cette patente sera obligé d'y faire annoter l'état sanitaire de chaque port, qu'il visitera avant de quitter les Indes Orientales Néerlandaises.

MODEL C.

BILL OF HEALTH.

Unclean (clean) bill.

Granted to the ....., ... master.
The undersigned ....., harbourmaster at .....hereby certifies:

a. That the port of ....., in accordance with
art. 2 of the act of 1892 N. 44
art. 5 of the act of 1902 No. 112
has been declared infected as ..... prevails there in epedemic form.

b. that the port of ..... has not been declared infected by any contagious disease.

....(date) .....

The harbourmaster,

.....

N. B. The commander of a ship, receiving this bill, when touching at any other port before his departure from the Netherlands East Indies is bound to have noted down on this paper the state of health in that port.

Aanvullings-bladen No.

I (*b*). Modellen der gezondheidsverklaringen (Bb. 7399).

GEZONDHEIDSVERKLARING.

(Nederlandsche tekst).

1. Hoe is de naam van Uw schip?	
2. Onder welke vlag vaart Uw schip en waar behoort het thuis?	
3. Hoe is de naam van den gezagvoerder?	
4. Hoe is de naam van den (de) scheepsgeneesheer(en), waar is hij (zijn zij) als zoodanig aangesteld en waar heeft hij (hebben zij) zich zijn (hun) diploma verworven?	
5. Welke buitenlandsche havens heeft het schip in de laatste een en twintig dagen achtereenvolgens aangedaan? Bezit gij de in elk dier havens afgegeven gezondheidspas en is deze binnen 24 uur vóór het vertrek verstrekt?	
6. Was een van de sub 5 bedoelde havens wegens pest, cholera of gele koorts besmet verklaard? 1. Zoo ja, vermeld dan: *a.* welke haven en wegens welke ziekte; *b.* de data van aankomst en vertrek in de besmette haven(s); *c.* of het schip in de besmette haven(s) gemeenschap met den wal heeft gehad.	
7. Hebt gij gedurende de laatste 21 dagen eenige gemeenschap gehad met een wegens pest, cholera of gele koorts besmet vaartuig? Zoo ja, wanneer	

heeft dit dan plaats gehad en wegens welke dier ziekten moest dit vaartuig besmet worden beschouwd?	
8. *a.* Hoeveel personen komen voor op de monsterrol? *b.* Hoeveel personen in dienst van het schip bevinden zich aan boord zonder op de monsterrol te zijn vermeld?	
9. *a.* Hoeveel passagiers bevinden zich aan boord van het schip? *b.* Vermeld hunne verdeeling over de verschillende klassen.	
10. Zijn aan boord van Uw schip pelgrims of emigranten of zijn zij met Uw schip vervoerd?	
11. Zijn er op het oogenblik een of meer geconstateerde gevallen van pest, cholera of gele koorts aan boord van Uw schip of zijn daarop in de laatste zeven dagen een of meer gevallen dezer ziekten voorgekomen? Zoo ja, welke dier ziekten deed zich dan voor en hoeveel gevallen zijn nog onder behandeling?	
12. Hebben zich aan boord van Uw schip in de laatste 21 dagen gevallen van pest, cholera of gele koorts voorgedaan? Zoo ja, vermeld dan welke dier ziekten is voorgekomen, benevens het aantal gevallen en geef van elk dier gevallen op de data van aantasting, herstel of afloop benevens hetgeen met de aangetaste personen is geschied.	
13. Bevinden zich personen aan boord van Uw schip, die onder geneeskundig (quarantaine) toezicht zijn gesteld? Zoo ja, in welke haven zijn deze personen onder toezicht	

gesteld en naar aanleiding van welke ziekte?	
14. Is aan boord van Uw schip geconstateerde pestziekte of ongewone sterfte onder de ratten waargenomen? Zoo ja, vermeld dan het aantal der geconstateerde gevallen en het aantal der dood gevonden ratten, benevens de data, waarop deze ziekte is geconstateerd en hoe met de doode dieren is gehandeld.	
15. Zijn er aan boord van Uw schip in de laatste 21 dagen wellicht gevallen van andere besmettelijke ziekte voorgekomen, zooals pokken, diphtheritis, typhus, lepra, roodvonk, epidemische nekstijfheid, kinkhoest, dysenterie of trachoom? Zoo ja, vermeld dan welke dier ziekten en het aantal lijders, zoomede het verloop dier ziekten.	
16. Indien Uw schip een wegens pest, cholera of gele koorts besmette haven heeft aangedaan, beantwoord dan de volgende vragen: *a.* Zijn alle in die haven ingescheepten zoo kort mogelijk te voren door den havenarts of een anderen met den quarantainedienst belasten geneeskundige onderzocht en vrij van de heerschende ziekte bevonden? Zoo ja, hebt gij terzake afgegeven verklaringen? *b.* Zijn, indien de haven wegens pest besmet was verklaard, gedurende het verblijf aldaar maatregelen genomen om te beletten dat ratten van den wal aan boord kwamen? *c.* Is het schip voor het ver-	

trek uit een sub *b* bedoelde haven ontrat? Zoo ja, bezit gij een terzake afgeven verklaring?

d. Hebt gij in eene wegens cholera besmet verklaarde haven drinkwater ingenomen en zoo ja, welke maatregelen zijn dan genomen om te zorgen dat zuiver water verkregen werd?

e. Is, indien de haven wegens gele koorts besmet was verklaard, het schip ten minste één zeemijl uit den wal onderworpen aan eene bewerking ter verdelging van de muskieten?

Zoo ja, hebt gij eene ter zake afgegeven verklaring?

---

17. Indien Uw schip eene wegens pest of cholera besmette haven heeft aangedaan, vermeld dan of zich aan boord bevinden:

a. lijfgoed, oude en gedragen kleederen, benoodigdheden voor dagelijksch gebruik, gebruikt beddegoed en zoo ja, of deze voorwerpen worden vervoerd als bagage of als gevolg van verandering van woonplaats (verhuisboedel);

b. vodden en lompen, zoo ja, worden deze vodden vervoerd samengeperst in met hoepels omgeven balen of op andere wijze?

c. indien de sub *a* en *b* bedoelde goederen aan boord zijn, vermeld dan of deze voor het vertrek zijn ontsmet, zoo ja, op welke wijze en toon zoo mogelijk het bewijs, dat deze ontsmetting heeft plaats gehad.

---

18. Indien zich gedurende de reis aan boord pest, cholera of gele koorts heeft voorgedaan,

beantwoord dan de volgende vragen:

a. welke gedeelten van het schip zijn bewoond geweest door lijders aan deze ziekten?

b. is het betreden der sub *a* bedoelde gedeelten voor het niet verplegend personeel verboden geweest?

c. zijn de sub *a* bedoelde gedeelten van Uw schip ontsmet? Zoo ja, door wien, op welke wijze en wanneer?

d. is het schip ontrat, zoo ja, waar, door wien en wanneer?

e. zijn het vuile linnen, de benoodigdheden voor dagelijksch gebruik en de voorwerpen, toebehoorende aan personen, die gedurende de reis hebben geleden aan een der hierbedoelde ziekten of aan de bemanning of passagiers, die met de aan die ziekte lijdende personen in aanraking zijn geweest, vernietigd of ontsmet en zoo ja, door wien en op welke wijze heeft die ontsmetting dan plaats gehad?

f. zijn maatregelen getroffen om besmetting door faeces, urine, sputa en braaksel te voorkomen en voor de ontsmetting van privaten en urinoirs? Zoo ja, welke?

g. is bij het voorkomen van cholera het ruimwater ontsmet en daarna geloosd en zijn maatregelen genomen voor het ontsmetten van de drink- en badwaterreservoirs en het vervangen van het aan boord aanwezige water door zuiver water?

19. Zijn er maatregelen ge-

nomen om te voorkomen dat opvarenden, die gedurende de reis door pest, cholera of gele koorts zijn aangetast, andere personen besmetten? Zoo ja, welke zijn die maatregelen geweest en vermeld in het bijzonder: *a.* of de lijders en het verplegend personeel streng geïsoleerd zijn geweest; *b.* wat is gedaan om te voorkomen dat deze ziekten werden overgebracht door ratten, vliegen, muskieten enz.	
20. Heeft het schip aan boord: *a.* een Claytonapparaat? *b.* een ontsmettingsoven? *c.* een destilleerapparaat? *d.* op welke wijze wordt in de verlichting voorzien?	
21. Waaruit bestaat de lading van het schip en vermeld in het bijzonder of zich aan boord bevinden rijst of andere graansoorten en zoo ja, waar en hoe deze zijn geladen. Is deze lading of een gedeelte daarvan blootgesteld geweest aan besmetting door faeces, urine, sputa en braaksel, zoo ja, welke gedeelten?	

Bovenstaand formulier onder aanbod van eede naar waarheid ingevuld.

....., den ..... 19....

De Scheepsgeneesheer, De Gezagvoerder,

KATERANGAN DARI HAL KESEHATAN.

(Bahasa Melajoe).

1. Apakah namanja kapal toean?	
2. Dengan bandera apa kapal toean berlajar? Kapal toean datang dari mana dan jang empoenja diam dimana?	
3. Apakah namanja kapal atau kapten kapal?	
4. Siapakah namanja dokter² dari kapal toean; dimanakah dia ditempatkan selakoe dokter kapal; dan dimanakah dia mendapat diploma?	
5. Pelaboehan² manakah diloear Hindia Nederland soedah didatangi kapal toean didalam 21 hari ini? Apa ada pada toean pas kesehatan jang diserahkan padanja dalam tiap² pelaboehan itoe? Dan pas itoe toean trima didalam 24 djam dimoeka kapal berangkat?	
6. Apa ada diantara pelaboehan² jang terseboet pada façal 5, jang disjahkan soedah bertjaboel penjakit pest (sampar), kolera (thaoen) dan demam koening? Kalau ada: *a.* Apakah namanja pelaboehan itoe, dan penjakit jang berdjangkit disitoe? *b.* Tanggal berapa datangnja dan berangkatnja kapal toean dari pelaboehan itoe? *c.* Apa kapal toean ada berhoeboengan dengan daratan dalam pelaboehan itoe (me-	

moeat orang, binatang atau barang², atau ada orang jang datang dari daratan ke kapal dan poelang kombali)?	
7. Apa kapal toean 21 hari jang soedah ada berhoeboengan dengan kapal jang berpenjakit (memoeat orang, binatang atau barang², atau ada orang jang datang dari kapal itoe dan poelang kombali)? Kalau begitoe tanggal berapa djadi itoe; dan penjakit berdjangkit apakah pada kapal itoe?	
8. *a.* Berapakah banjaknja orang dikapal toean jang masok lijst kapal? *b.* Berapakah orang jang bekerdja dikapal toean jang tiada masok lijst itoe?	
9. *a.* Berapakah banjaknja penoempang didalam kapal toean? *b.* Terangkanlah banjaknja penoempang pada tiap² klas.	
10. Apa masih ada didalam kapal toean orang naik hadji atau orang pindah negeri, atau orang² itoe toean soedah tinggalkan dinegerinjakah?	
11. Adakah pada waktoe ini didalam kapal toean orang jang kena penjakit pest, kolera atau demam koening? Atau ada orang jang kena penjakit itoe didalam 7 hari jang soedah? Kalau ada, apakah namanja penjakit itoe, dan berapakah orang jang kena penjakit itoe jang lagi diobati?	
12. Apa didalam 21 hari ini adakah orang didalam kapal	

toean jang kena penjakit pest, kolera atau demam koening?

Kalau ada, terangkanlah namanja penjakit itoe; berapa orang jang kena penjakit itoe; tanggal berapa tiap² orang itoe dapat itoe penjakit, dan tanggal berapa dia soedah semboeh atau mati; dan bagimana dilaloekan dengan orang jang kena itoe penjakit.

13. Apa ada orang didalam kapal toean jang kasehatannja haroes didjagai dokter (karantine)?

Kalau ada, dipelaboehan manakah orang itoe berkarantine dan sebab penjakit apakah?

14. Apa ada didalam kapal toean tikoes jang kena penjakit pest, atau tikoes² mati lebih banjka dari biasa?

Kalau ada terangkanlah banjaknja tikoes jang kena penjakit itoe, banjaknja tikoes jang mati; tanggal apa kapten dapat tahoe dari penjakit itoe, dan apa jang diboeat dengan tikoes jang mati itoe.

15. Adakan didalam 21 hari ini didalam kapal toean orang jang kena penjakit berdjangkit seperti penjakit tjatjar, diphteritis, typhus, lepra, roodvonk, penjakit koedoek kakoe jang pindah memindah, batok kering, sakit peroet botjor atau sakit mata menoelar?

Kalau ada terangkanlah namanja penjakit jang bertjaboel itoe; orang² jang kena itoe penjakit berapa banjaknja dan bagimana kesoedahannja itoe penjakit.

16. Kalau disinggahi oleh kapal toean pelaboehan jang

berpenjakit pest, kolera atau demam koening, tjoba djawablah pertanjaän jang berikoet:

a. Apa segala penoempang jang dimoeat didalam itoe pelaboehan, diperiksa tiada lama sebelom kapal berangkat oleh dokter pelaboehan atau dokter jang bekerdja pada karantine, dan diakoe tiada kena oleh penjakit jang berdjangkit disitoe?

Kalau betoel apa adakah toean mendapat soerat keterangan dalam hal itoe?

b. Apa selama toean didalam pelaboehan jang berpenjakit pest toean berakal soepaja tikoes dari darat tiada datang di kapal?

c. Apa kapal toean sebelom berangkat dari pelaboehan jang terseboet pada façal *b* soedah dibersihkan dari tikoes[2] ertinja apa segala tikoes jang ada dikapal soedah diboenoeh? Kalau betoel, adakah toean mendapat soerat keterangan tentang hal itoe?

d. Apa kapal toean mengambil air minoemkah dipelaboehan jang berpenjakit kolerah?

Bagimanakah akal toean soepaja mendapat air jang bersih?

e. Apa kapal toean, ketika berlaboeh di pelaboehan jang berpenjakit demam koening dibersihkan njamok satoe mijl laoet djaoeh dari darat?

Kalau begitoe, apa adakah toean mendapat soerat keterangan tentang hal itoe?

17. Kalau kapal toean soedah singga pelaboehan jang bertjaboel penjakit pest atau kolera, terangkanlah apa didalam kapal toean ada:

a. pakaian², pakaian lama jang masih dipakai, barang² jang dipakai setiap hari, seprai jang masih dipakai.
Kalau ada, apa barang² itoe dibawa oleh jang empoenja selakoe bagage atau sebab berpindah?

b. pakaian jang soedah toean dan tiada dipakai lagi.
Kalau ada apa barang² ini dimasokkan dalam boengkoesan jang berlingkar besikah atau didalam boengkoesan jang lain?

c. kalau barang² jang terseboet pada façal *a* dan *b* ada didalam kapal, apa barang² itoe soedah dibersihkan dari penjakit jang terseboet diatas? tjara bagimanakah barang² itoe dibersihkan dan toendjoeklah soerat keterangan tentang hal itoe.

18. Kalau sekiranja didalam pelajaran soedah bertjaboel penjakit pest, kolera, demam koening didalam kapal, toean djawablah pertanjaän ini:

a. Bahagian mana dari kapal ditempati orang jang kena penjakit itoe?

b. Apa orang lain dari pada orang jang mendjaga orang sakit itoe, dilarang masoek pada tempat jang terseboet pada façal *a*?

c. Apa bahagian kapal jang terseboet pada façal *a* dibersihkan dari penjakit jang terseboet diatas. Kalau betoel oleh siapa, tjara bagimanakah dan pada waktoe manakah?

d. Apa tikoes² didalam kapal toean soedah diboenoeh?
Kalau betoel, dimana oleh

siapa dan pada waktoe manakah?

e. Apa pakaian² kotor, perkakas² jang dipakai setiap hari, dan segala barang, kepoenjaän orang jang kena penjakit itoe didalam pelajaran atau kepoenjaän penoempang lain jang dikenai oleh orang sakit itoe, ditiadakan, atau dibersihkan dari penjakit jang terseboet diatas?

Kalau begitoe, oleh siapa dan tjara bagimanakah?

f. Apa ditjari akal soepaja penjakit itoe djangan menoelar oleh sebab boeang air besar, kentjing, riak (sputa), dan moentah?

Adakah kakoes dan tempat kentjing dibersihkan dari penjakit jang terseboet?

Akal bagimanakah?

g. Kalau penjakit kolera berdjangkit, apa air didalam peraka dibersihkan dari penjakit itoe dan dilepaskan?

Apa tempat air minoem dan tempat air mandi dibersihkan dari panjakit itoe? Dan adakah air jang ada dikapal diganti dengan air bersih?

---

19. Apa toean tjari akal soepaja orang jang kena penjakit pest, kolera dan demam koening didalam pelajaran tiada menoelar kapada penoempang jang lain?

Kalau ada tjara bagimana dan terangkanlah:

a. Apa orang jang kena penjakit itoe dan jang mendjaga disendirikan betoel dari lain orang?

b. Bagimana akal toean soepaja penjakit itoe djangan dipindahkan oleh tikoes, lalar, njamok dan lain²?	
20. Apa kapal toean adakah mempoenjai: *a.* Perkakas boeat pemboenoeh tikoes (Claytonapparaat)? *b.* Tempat akan membersihkan barang² dari penjakit jang menoelar? *c.* Perkakas boeat membersihkan air (destilleerapparaat)? *d.* Dengan apa toean menerangi kapal toean?	
21. Apakah moeatannja kapal toean? Apa adakah beras atau gandoem didalam kapal? Kalau ada bagimana dan dimana dia dimoeat? Apa moeatan ini atau bahagiannja kena boeang air besar, kentjing, riak (sputa) dan moentah dari orang jang sakit? Kalau begitoe bahagian manakah dari moeatan itoe?	

Saja bersoempah jang apa jang saja isi diatas ini sebetoel²nja soedah djadi.

....., pada ..... 19..

Kepada (Kapten) kapal,

Dokter kapal,

HEALTH DECLARATION.

(English text).

1. What is the name of your ship?	
2. Under what flag does your ship sail and what is its port of registry.	
3. What is the name of the Master?	
4. What is the name of the ship's doctor, where was he appointed and where did he obtain his diploma? (In case there is more than one ship's doctor on board, the above questions have to be answered for each separately).	
5. At what foreign port or ports has the ship called during the last 21 days? Do you possess the bills of health issued at this port or each of these ports, and was each bill issued 24 hours prior to departure?	
6. Were one or any of the ports mentioned under 5 declared infected by plague, cholera or yellow fever? If so, state: *a.* Which port or ports, and by which sickness or sicknesses; *b.* Dates of arrival at and departure from the infected port or ports; *c.* Whether the ship has been in communication with the shore at the infected port or ports.	
7. Have you been during the last 21 days in communication with any ship declared infected by plague, cholera or yel-	

low fever? If you have, state when this took place and by which sickness or sicknesses was this ship said to be infected.	
8. *a.* How many names of persons have been entered on the ship's roll? *b.* How many persons are there on board in the ship's service, whose names have not been entered on the ship's roll?	
9. *a.* How many passengers are there on board? *b.* State how many in each class.	
10. Are there any pilgrims or emigrants on board your ship, or have any travelled in it?	
11. Are there at this moment one or more definite cases of plague, cholera or yellow fever on board your ship, or have any cases occured during the last 7 days? If so, state which sickness or sicknesses, and how many cases there are still under treatment.	
12. Have any cases of plague, cholera or yellow fever occured on board your ship during the last 21 days? If so, state which sickness or sicknesses occured, the number of cases and state of each case the dates when the first symptons were noticed and when the patient or patients recovered or died, and also what has been done with the patient or patients.	
13. Is there a person, or are there any persons on board your ship who has or have been placed under medical observation (quarantaine)?	

If so at which port was this person or were these persons placed under observation and for which sickness or sicknesses?	
14. Has plague, definitely ascertained to be such, or an unusually high death-rate been noticed among the rats on board your ship? If so, at which port was this person or were these persons the number of rats found dead, also the date when this sickness was noticed first and what has been done with the dead bodies.	
15. Have any other cases of infectious diseases whatsoever occured during the last 21 days on board your ship, such as: small-pox, diphtheritis, typhoid fever, leprosy, scarlet fever, epidemic stiffness of the neck, whooping-cough, dysentery or trachoma; state which of these sicknesses occured, the number of patients, and the course of the illness.	
16. If your ship has called at one or more ports, infected by plague, cholera or yellow fever, answer the following questions: *a.* Have all those who embarked at that port been examined by the harbour-doctor or any other qualified authority in charge of the quarantine-service, and were they found to be free from the epidimic sickness? If so, do you possess the declarations issued with regard to the above-mentioned examination or examinations? *b.* Have any measures been taken to prevent rats from boarding the ship during her stay at one or any of the ports, if that	

port was or those ports were declared infected by plague?

c. Has the ship been cleared of rats prior to departure from the port or ports mentioned under *b*?

If so do you possess a declaration or declarations issued with regard to this?

d. Have you taken any drinking-water on board in any of the ports, declared infected by cholera? if so, what measures have been taken to obtain pure drinking-water?

e. If one or more of the ports was declared infected by yellowfever, has the ship been subjected to a process for destroying the mosquitoes, at least one nautical mile from the coast?

If so, do you possess one or more declarations with regard to this?

---

17. If your ship has called at one or more ports declared infected by plague or cholera, state whether there are on board:

a. garments, old and worn clothes, articles of daily use, used blankets, sheets, pillow-slips, etc., and if so, state whether these goods are conveyed as luggage or in consequence of a change of residence;

b. rags, and if so, state whether these rags are conveyed, compressed in bales fastened with iron hoops, or in any other manner?

c. If the goods mentioned under *a* and *b* are on board, state whether they have been disinfected prior to de-

parture, and if so, in what manner. Show if possible the declaration that they have been disinfected.

18. If there have been any cases of plague, cholera or yellow fever on board during the voyage, answer the following questions:

a. which parts of the ship have been occupied by the patient or patients?

b. were all the parts of the ship, mentioned under *a*, closed to all those on board, except the nurses?

c. have the parts of the ship, mentioned under *a* been disinfected? If so, by whom, in what manner and when?

d. has the ship been cleared of rats? If so, where, by whom and when?

e. have the soiled linen, articles of daily use and the goods belonging to persons who have suffered from any of the above mentioned diseases during the voyage, or belonging to the crew or to passengers who have been in contact with the patients, been destroyed or disinfected, and if so by whom and in what manner?

f. have any measures been taken to prevent infection by faeces, urine, sputa and vomit? Have any measures been taken to disinfect water-closets and urinals?

If so, state which measures have been taken.

g. has, in the case of cholera, the bilge-water been disinfected and afterwards been

emptied? Have any measures been taken to disinfect the tanks for drinking- and bathingwater and to replace the water which was on board by pure water?	
19. Have any measures been taken to prevent other people from being infected by patients suffering from plague, cholera or yellow fever? If so which were these measures, and state particularly: *a.* whether patients and nurses have been strictly isolated? *b.* what has been done to prevent these sicknesses from being spread by rats, flies, mosquitoes, etc.	
20. Is there on board: *a.* a Claytonapparatus? *b.* a disinfecting-oven? *c.* a still? *d.* how is the ship lighted?	
21. Of what does the cargo consist and state whether there are on board rice or other kinds of grain, and if so, where and how were they taken in? Has this cargo or part of it been exposed to infection by feaces, urine, sputa or vomit? If so, which parts?	

I am / We are prepared to swear that the above declarations has been filled in according to the truth, this ..... day of ....., 19...

The Master,

The Ship's Doctor,

D. I, art. 11.

I (*c*). Opgaaf tot hoever schepen in quarantaine sommige Nederlandsch-Indische rivieren mogen opvaren en op welke plaatsen het geneeskundig onderzoek dier schepen moet geschieden. (Besluiten van den Directeur van Onderwijs en Eeredienst van 15 September en 16 November 1911 Nos. 15236 en 18918).

Namen der Nederlandsch-Indische rivieren, welke door schepen in quarantaine mogen worden opgevaren.	Plaatsen tot waar schepen in quarantaine de in de eerste kolom genoemde rivieren mogen opvaren.	Plaatsen waar het geneeskundig onderzoek der in de eerste kolom bedoelde schepen moet geschieden.
Moesi.	Hoofdplaats Palembang.	Hoofdplaats Palembang.
Lalang.	Moeara Bahar.	Palembang of Muntok, ter keuze van den betrokken gezagvoerder.
Toengkal.	Douanepost Kwala Toengkal.	Middenstrooms van de Batang Hari voor de hoofdplaats Djambi, waar tevens de voor de douaneposten Kwala Toengkal, Moeara Saba en Simpang bestemde schepen moeten worden onderzocht.
Batang Hari rivier.	Hoofdplaats Djambi.	
Koeboe.	Vereenigingspunt met de Poengoer Besar.	1500 meter van den steiger van het tolkantoor te Pontianak.
Poengoer Besar.	Soeka Lanting.	
Kleine Kapoeas.	Soeka Lanting.	
Asahan rivier.	Poelau Boeaja.	Poelau Boeaja.
Belawan rivier.	Quarantaine-station Belawan.	400 meter benedenstrooms van de Noordelijkste meerboei, d. i. ter hoogte van het quarantaine-station.
Balbalan rivier.	Pangkalan Brandan.	Pangkalan Brandan.
Barito.	Vereenigingspunt met Martapoera rivier.	Reede van Bandjermasin.
Martapoera rivier.	Reede van Bandjermasin.	
Mahakam of Koetei rivier.	Reede van Samarinda.	Reede van Samarinda.

D. I, art. 14.

I (*d*). Instructie nopens het gezondheidsonderzoek van schepen in quarantaine, bedoeld bij artikel 14 der Quarantaine-ordonnantie in Staatsblad 1911 N°. 277 (Besluit van den w^den^. Hooofdinspecteur. Chef van den Burgerlijken Geneeskundigen dienst van 25 April 1911 N°. 1573).

Artikel 1.

Deze instructie geldt zoowel voor de havenartsen als voor de geneeskundigen, die als zoodanig fungeeren.

Artikel 2.

(1) Zoodra de havenarts van den havenmeester bericht ontvangt, dat een schip in quarantaine is aangekomen begeeft hij zich, vergezeld van de noodige politie, onverwijld aan boord van dat schip. Indien dit bericht hem na zonsondergang bereikt, begeeft hij zich eerst met het aanbreken van den dag naar het schip, tenzij de havenmeester heeft medegedeeld, dat het schip voorzien is van voldoende electrische verlichting en dat de urgentie bestaat om het gezondheidsonderzoek bij kunstlicht te doen plaats vinden.

(2) Indien een zwaar ziektegeval, eene dringende operatie of eene bevalling hem belet zijne verplichting, in de vorige alinea omschreven, onverwijld na te komen, is de havenarts verplicht zich bij den patient door een collega te doen vervangen of, wanneer dit onmogelijk blijkt, het Hoofd van plaatselijk bestuur ten spoedigste van zijne verhindering kennis te geven, opdat een ander geneeskundige voor het vereischte gezondheidsonderzoek worde aangewezen.

(3) De havenarts vraagt, indien deze hem niet met het in de eerste alinea bedoeld bericht is toegezonden, de afgelegde gezondheidsverklaring bij den havenmeester op en neemt die mede naar het te onderzoeken schip; is geen gezondheidsverklaring afgelegd dan neemt hij een formulier daarvoor mede naar boord.

(4) Is het in quarantaine aangekomen schip een oorlogsbodem dan zendt de havenarts door tusschenkomst van den havenmeester een formulier van de gezondheidsverklaring, waarin de op oorlogsschepen niet toepasselijke vragen zijn doorgehaald of weggelaten, aan den commandeerenden officier van dat schip met het verzoek dat formulier ingevuld, geteekend en door den eerstaanwezenden officier van gezondheid medeonderteekend terug te zenden; op oorlogsbodems houdt de havenarts alleen dan een gezondheidsonderzoek, indien dit door hem in overleg met den havenmeester noodig wordt ge-

oordeeld of wanneer de invulling van het formulier niet voldoende is dan wel binnen zes uur niet heeft plaats gevonden.

Artikel 3.

D. I. (1) Aan boord gekomen vertoont de havenarts de gezondheidsverklaring aan den gezagvoerder en vraagt dezen af of hij die als door hem afgegeven erkent. Hij verzoekt den gezagvoerder hem allen voor het onderzoek noodigen bijstand te verleenen en den scheepsgeneesheer indien aanwezig op te dragen bij dat onderzoek persoonlijk behulpzaam te zijn, waarbij de havenarts zoonoodig verwijst naar de 2e, 3e en 4e alinea's van artikel 14 der Quarantaine-ordonnantie (Staatsblad 1911 Nr 277).

(2) De havenarts verifieert de in de gezondheidsverklaring vervatte opgaven en teekent aan den voet daarvan aan hetgeen erin ontbreekt of door hem bij het onderzoek onjuist is bevonden; deze aanteekening wordt door den havenarts onderteekend en vervolgens den gezagvoerder, en c.q. tevens den scheepsgeneesheer, ter medeonderteekening aangeboden. Bij weigering dier medeonderteekening wordt door den havenarts daarvan op het stuk melding gemaakt.

(3) Is geen gezondheidsverklaring ingediend, dan stelt de havenarts aan den gezagvoerder en c.q. den scheepsgeneesheer de op het formulier voorkomende vragen, teekent de gegeven antwoorden op en doet daarna het stuk door den gezagvoerder en c.q. den scheepsgeneesheer onder aanbod van eede teekenen, waarna hij handelt als in het tweede lid is voorgeschreven.

(4) Hij laat zich voorleggen het scheepsjournaal, de monsterrol, de passagierslijst en de vrachtbrieven, het gezondheidsboek en c.q. de gezondheidspassen.

(5) Hij stelt den gezagvoerder, den scheepsgeneesheer en zoonoodig den overigen opvarenden de noodige vragen.

Artikel 4.

(1) De havenarts inspecteert het schip, bij buitenlandsche oorlogsschepen echter slechts voorzoover de commandeerende officier daartegen geen bezwaar heeft.

(2) Hij houdt aanteekening:

a. van de door hem opgemerkte gebreken in de afmeting, de zindelijkheid en de ventilatie der dag- en nachtverblijven vooral van de dekpassagiers en de bemanning, in den toestand der keukens, privaten en urinoirs, in de hoedanigheid van het drinkwater en de voedingsmiddelen en in den toestand van het ruimwater;

b. van den aard en de stuwing der lading en van het voorko-

men van ratten, rattenlijken (en c.q. stegomyia-muskieten) of ongedierte;

c. van het al dan niet voorhanden zijn en van den toestand van gelegenheden tot afzondering en verpleging van zieken, van een ontsmettingsoven, destilleerapparaat en van een Claytontoestel.

Artikel 5.

(1) De havenarts doet vervolgens, na daartoe de noodige vrije ruimten te hebben doen afzetten, de bemanning en de passagiers, hetzij te zamen hetzij afzonderlijk, bijeenkomen op de door hem aan te wijzen plaatsen en geeft last, dat dezen zich van die plaatsen niet verwijderen; hij doet de medegebrachte politiedienaren toezien dat daaraan strikt de hand wordt gehouden.

(2) Van de niet op het appèl aanwezige personen vraagt hij den gezagvoerder een lijst met opgave van naam, betrekking en reden van verhindering, zoomede van de plaats waar die personen zich bevinden.

(3) Alvorens de bijeengekomen opvarenden te onderzoeken begeeft de havenarts zich eerst naar de in de vorige alinea bedoelde personen, constateert den staat hunner gezondheid en houdt van zijne bevinding aanteekening op voormelde lijst.

(4) Vervolgens worden de monsterrol en passagierslijst afgeroepen, wordt nagegaan of allen — in het bijzonder ook alle koelies in dienst van het schip — aanwezig zijn en worden de opvarenden in volgorde van afroeping opgesteld.

(5) De havenarts inspecteert de opvarenden en wijst dengenen, die hij een meer gedetailleerd onderzoek wenscht te laten ondergaan, een afzonderlijke plaats aan; hij neemt maatregelen, dat zij zich daarvan niet verwijderen en dat geen persoonsverwisselingen kunnen plaats vinden.

(6) Eerst nadat het voorloopig onderzoek geheel is afgeloopen geeft de havenarts verlof om uiteen te gaan; hij kan echter ook, wanneer daardoor niet de kans ontstaat, dat personen ongekeurd blijven, de onderzochten groepsgewijze vergunnen uit elkander te gaan.

(7) Het onderzoek der personen, die de havenarts grondiger wenscht te inspecteeren, geschiedt in een daartoe door den gezagvoerder aangewezen vertrek.

(8) Hij houdt aanteekening van de resultaten van het onderzoek.

Artikel 6.

(1) Na afloop van het in de voorafgaande artikelen bedoeld

onderzoek neemt de havenarts de noodige beslissingen en beveelt de noodige maatregelen overeenkomstig de hem toekomende bevoegdheden, en deelt die den gezagvoerder en den havenmeester in afschrift mede.

(2) Hij maakt proces-verbaal op van de door hem geconstateerde overtredingen en doet dit aan de bevoegde macht toekomen.

(3) Hij nummert en bewaart de gezondheidsverklaringen, de aanteekeningen, bedoeld in de artikelen 4 en 5, en de minuten der in het eerste lid vermelde geschriften.

Artikel 7.

Het is den havenarts niet geoorloofd eenige andere belooning, dan die hem wettelijk is toegekend, te vorderen of aan te nemen terzake van het gezondheidsonderzoek van schepen noch om, buiten geval van nood aan boord van een in quarantaine liggend schip, practijk uit te oefenen.

Artikel 8.

De havenarts zal zich en zijne kleederen onmiddellijk na terugkeer van boord doen ontsmetten en zorg dragen dat dit ook met het medegenomen politiepersoneel geschiedt.

I, art. 15.

I (*e*). Staat, aangevende de indeeling van de havens in Nederlandsch-Indië ten aanzien van de te nemen quarantaine-maatregelen (Bijblad N°s. 7400, 7403 en 7404).

Havens 1ste klasse.

Batavia
Belawan-Deli
Makasser
Sabang
Soerabaja

Havens 2de klasse.

Amboina
Balikpapan
Bandjermasin
Banjoewangi
Benkoelen
Cheribon

Djambi
Menado
Merauke
Muntok
Oelèë-Lheuë
Padang
Palembang
Paré-Paré
Pasoeroean
Pekalongan
Pontianak
Rembang
Riouw
Samarinda
Semarang
Tandjoeng-Pandan
Tegal
Telok-Betong
Ternate
Timor-Koepang
Tjilatjap

Havens' 3de klasse.

Ampenan
Banda
Bengkalis
Besoeki
Belinjoe
Boeleleng
Boeton
Bonthain
Djeboes
Djoeana
Dobo
Donggalá
Endeh
Fak-fak
Goenoengsitoli
Gorontalo
Grisee
Humboldtbaai
Indramajoe
Japara
Koba
Kolonedale
Langsa

Lho Seumawè
Madjene
Manokoeari
Meulaboh
Paleleh
Palopo
Panaroekan
Pangkalan Brandan
Pangkal Pinang
Pangkalan Soesoe
Poso
Probolinggo
Sambo
Saparoea
Sembilang
Sibolga
Sigli
Singkawang
Soembawa
Soemenep
Soengailiat
Soengeislan
Stagen
Tandj. Balai (Asahan)
Tapa-Toean
Tjalang
Toboali
Ratah Totok
Wahai

Alle havens in Nederlandsch-Indië, niet genoemd in boven staanden staat, behooren tot de 4e klasse (Bijblad Nr 7403).

D. I.

I (*f*). Tarief van de bedragen, welke in rekening mogen worden gebracht voor het door den havenarts te houden, bij artikel 14 der Quarantaine-Ordonnantie bedoelde gezondheidsonderzoek bij aankomst van in quarantaine gestelde schepen en voor het bij artikel 32, alinea 1, dier ordonnantie bedoelde geneeskundig onderzoek van de uit eene wegens pest, cholera of gele koorts besmet verklaarde haven met een schip vertrekkende personen. (Bijblad N°. 7402).

a. Voor de quarantainediensten, bedoeld bij artikel 14 der Quarantaine-ordonnantie wordt bij elke inspectie aan boord van een schip, groot of klein, behalve vrije overtocht naar en van boord toegekend:

aan Europeesche geneeskundigen eene belooning van *f* 10.— (tien gulden);

aan Inlandsche geneeskundigen eene belooning van *f* 3.— (drie gulden);

met dien verstande evenwel, dat voor bedoelde verrichtingen op één dag geen hoogere belooning wordt toegekend dan *f* 20.— (twintig gulden) aan een Europeeschen geneeskundige en *f* 6 (zes gulden) aan een Inlandschen geneeskundige;

b. Voor het geneeskundig onderzoek, bedoeld bij artikel 32 van vorengenoemde ordonnantie, van de uit eene wegens pest, cholera of gele koorts besmet verklaarde haven met een schip vertrekkende personen wordt voor iederen door den havenarts onderzochten passagier aan hem toegekend eene belooning van *f* 1.— (één gulden), behoudens een minimum van *f* 10.— (tien gulden) voor Europeesche en van *f* 3.— (drie gulden) voor Inlandsche geneeskundigen, ingeval het aantal te onderzoeken passagiers minder bedraagt dan respectievelijk tien of drie, en behoudens een maximum per dag van *f* 25.— (vijf en twintig gulden) voor Europeesche en van *f* 10.— (tien gulden) voor Inlandsche geneeskundigen (1);

c. Aan de sub *a* en *b* bedoelde geneeskundigen wordt voor het verrichten van $\frac{a.\ \text{de daarin genoemde quarantaine diensten,}}{b.\ \text{het daarbedoeld geneeskundig onderzoek,}}$ wanneer hunne standplaats meer dan 6 palen verwijderd is van de plaats aan den wal, $\frac{a.\ \text{van waar zij zich verder recht-}}{b.\ \text{waar het onder-}}$ $\frac{\text{streeks naar het vaartuig begeven}}{\text{zoek geschiedt}}$, bovendien vergund reis- en verblijfkosten te declareeren, en wel, voor wat de Europeesche geneeskundigen aangaat overeenkomstig het be-

(1) Deze paragraaf luidt aldus ingevolge besluit Dir. O. en E. van 27 Juli 1911 N°. 12324. Red.

D. I.

paalde bij de ordonnanties van 20 December 1887 (Staatsblad N° 241) en 12 October 1894 (Staatsblad N° 215) en voor wat de Inlandsche geneeskundigen betreft, overeenkomstig het reglement in Staatsblad 1882 N° 187, zooals dit is gewijzigd en aangevuld bij Staatsblad 1900 N° 274, 1901 N° 357, 1903 N° 262 en 1905 N° 505.

I (*g*). Tarief, bedoeld bij de 3de alinea van artikel 27 der Quarantaine-ordonnantie, van de voor rekening van de betrokken schepen komende kosten voor het gebruik van middelen en toestellen voor de ontsmetting van het schip en voor de verdelging van de ratten of van de muskieten. (Bijblad N°. 7402).

a. Voor het ontsmetten van schepen of gedeelten daarvan wordt in rekening gebracht de prijs der voor die ontsmetting gebezigde middelen, waarvan het bedrag door den havenarts volgens de prijslijst van het Algemeen Magazijn van Geneesmiddelen bepaald en aan den gezagvoerder van het ontsmette schip wordt opgegeven.

b. Voor het gebruik van het Claytonapparaat zijn verschuldigd eene som van *f* 100 (een honderd gulden), waaronder begrepen het transport en de voor den geheelen duur van het gebruik benoodigde materialen als steenkolen, olie, enz., benevens de waarde van de verbruikte zwavel, waarvoor in rekening wordt gebracht 1 cent voor elken te zuiveren kubieken meter.

c. Bovendien komt ten laste van het schip, hetgeen aan dagloon wordt uitbetaald aan de ten behoeve van de sub *a* en *b* bedoelde verrichtingen tijdelijk in te huren werkkrachten, voor het geval dat het den gezagvoerder niet mogelijk is den voor die werkzaamheden benoodigden bijstand te verleenen.

d. De sub *a*, *b* en *c* bedoelde gelden worden door den havenmeester ontvangen en in 's Lands kas gestort, welke stortingen uiterlijk één maal per maand behooren te geschieden (1).

---

(1) Deze paragraaf luidt aldus ingevolge besluit Dir. O. en E. van 27 Juli 1911 N°. 12324. Red.

D. I.

I (*h*). Tarief, bedoeld bij de 1ste alinea van artikel 29 der Quarantaine-ordonnantie, van de kosten voor de huisvesting, het transport, de verpleging en voeding van in afzondering en onder waarneming gestelde personen, zoomede die van hunne eventueele begrafenis. (Bijblad N°. 7402).

a. De kosten voor de huisvesting, het transport, de verpleging en voeding van in afzondering en onder waarneming gestelde personen, zoomede die van hunne eventueele begrafenis worden berekend op de volgende wijze:

voor zoover de verpleging, voeding en begrafenis plaats vindt in (van uit) eene ziekeninrichting, waarvoor een tarief is vastgesteld, geschiedt de berekening volgens dat tarief; overigens naar den volgenden maatstaf:

voor voeding en verpleging van Europeanen en met dezen gelijkgestelden *f* 2 (twee gulden) per dag;

voor voeding en verpleging van Inlanders en met dezen gelijkgestelden *f* 0.65 (vijf en zestig cent) per dag;

terwijl bij eventueele begrafenis, zoowel als voor huisvesting, wanneer deze bij uitzondering plaats heeft in een woonverblijf aan den wal, en voor het transport het bedrag der daarvoor gedane uitgaven in rekening wordt gebracht.

b. Het beheer der sub *a* bedoelde gelden wordt, indien deze berekend worden volgens den daarbij in de laatste plaats aangegeven maatstaf, opgedragen aan de daartoe door het betrokken Hoofd van gewestelijk bestuur aan te wijzen personen, die gehouden zijn, de ontvangen gelden in 's Lands kas te storten, welke stortingen uiterlijk één maal per maand behooren te geschieden (1).

---

(1) Deze paragraaf luidt aldus ingevolge besluit Dir. O. en E. van 27 Juli 1911 N°. 12324. Red.

D. I, art. 28.

I (*i*). Model-register ter aanteekening van de namen en woonplaatsen dergenen, die door den havenarts onder geneeskundig toezicht zijn gesteld, alsmede van het bedrag van den gestorten borgtocht en van verdere bijzonderheden (Besluit Dir. O. en E. van 28 April 1911 N°. 6716).

Naam van het schip:	Komende van:	Naam en voornamen van de(n) passagier:	Woonplaats:	Het medegekomen gezin bestaat uit:	Bedrag van den gestorten borgtocht.	Begin van het toezicht.	Duur van het toezicht.	Verdere bijzonderheden.

D. I, art. 28.

I (*j*) Model van kennisgeving betreffende door den havenarts onder toezicht gestelde personen (Besluit Dir. O. en E. van 28 April 1911 N°. 6716)

Op heden den ..... is door mij, ...
havenarts te ....., onder geneeskundig toezicht
gesteld voor den duur van ..... dagen .....
.....
aangekomen met het schip ..... komende van
..... en zulks ter zake van pest / cholera / gele koorts.

De betrokkene heeft een borgtocht gestort van .....

....., den ..... 19...

De Havenarts,

Verplichtingen van den onder geneeskundig toezicht gestelde en gevolgen aan de niet nakoming daarvan verbonden:

(1) Voor de opvarenden, die onder toezicht worden gesteld en aan den wal verblijven, vloeit daaruit voort de verplichting om zich gedurende het tijdperk van toezicht dagelijks bij den havenarts te vervoegen op een door dezen te bepalen uur, ten einde geneeskundig te worden onderzocht op de ziekte, waarvoor zij onder toezicht zijn gesteld. Bij verhindering wegens ziekte zijn zij gehouden daarvan onverwijld en in elk geval vóór voormeld tijdstip schriftelijk of mondeling aan den havenarts mededeeling te doen.

(2) De onder toezicht gestelde personen, die aan boord blijven, zijn verplicht zich, zoolang het schip in de haven blijft, te onderwerpen aan het geneeskundig onderzoek, dat dagelijks door den havenarts, of krachtens machtiging van dezen, door den scheepsgeneesheer, aan boord wordt gehouden.

(3) De havenarts kan aan onder toezicht gestelde personen vergunnen, zich naar eene andere plaats te begeven, doch alleen naar eene plaats, waar een van Landswege met den burgerlijken geneeskundigen dienst belaste geneeskundige bescheiden is, in welk geval de onder toezicht gestelde ten opzichte van dien geneeskundige gelijke verplichtingen heeft als in (1) ten opzichte van den havenarts is omschreven, met dien verstande dat, indien de onder toezicht gestelde de reis per schip wenscht voort te zetten en deze langer dan vier en twintig uren zal duren, hij gedurende de reis van het geneeskundig onderzoek wordt vrijgesteld.

(4) Overtreding van bovenstaande bepalingen wordt gestraft voor zooveel betreft Europeanen met gevangenis, voor zooveel betreft Inlanders met dwangarbeid buiten den ketting van ten hoogste twee jaren of geldboete van ten hoogste twee duizend gulden.

I (*k*). Model-verklaring van ontslag uit het geneeskundig toezicht (Besluit Dir. O. en E. van 28 April 1911 N°. 6716.

D. I, art. 28.

Op heden ..... is door mij

havenarts / geneeskundige belast met den burgerlijken geneeskundigen dienst te .....

ontslagen uit het geneeskundig toezicht ter zake van pest / cholera / gele koorts.

.....waaronder hij door mij / den havenarts te ..... voor

den duur van ..... dagen was gesteld.

....., den ..... 19 .

De Havenarts, / Geneeskundige belast met den burgerlijken geneeskundigen dienst,

---

II. Bijzondere bepalingen tot beveiliging van de residentie Oostkust van Sumatra tegen invoer van pest en cholera inzonderheid door immigreerende koelies (Staatsblad 1910 Nos. 372 en 532, gewijzigd en aangevuld bij Staatsblad 1911 No. 300).

Artikel 1.

Schepen, die honderd of meer immigranten aanvoeren, worden alleen toegelaten te Bĕlawan (afdeeling Deli), Tandjoengpoera (afdeeling Langkat), Pangkalanbrandan (afdeeling Langkat) en Tandjoengbalai (afdeeling Asahan).

Artikel 2.

Alle schepen, die immigranten, onverschillig in welken getale en van waar afkomstig, in de in het vorig artikel genoemde havens aanvoeren, worden bij aankomst onderzocht door den Havenmeester, die nagaat of gedurende de reis iets is voorgevallen wat het vermoeden zou wettigen dat pest of cholera aan boord voorkomt of is voorgekomen.

Artikel 3.

(1) Wekt het in het vorig artikel voorgeschreven onderzoek bij den Havenmeester eenig vermoeden dat pest of cholera aan boord voorkomt of is voorgekomen, dan raadpleegt hij onmiddellijk, zoo mogelijk telephonisch, den als havenarts fungeerenden geneeskundige en gelast intusschen dat alle immigranten alsmede alle personen, die het logies der immigranten gedeeld hebben, aan boord blijven en handelt verder volgens de voorschriften van bovenbedoelden geneeskundige, die, indien hij het wenschelijk acht, een gezondheidsonderzoek instelt als bedoeld bij artikel 14 der Quarantaine-ordonnantie (1).

(2) Vestigt het onderzoek bij den Havenmeester de overtuiging dat pest of cholera aan boord voorkomt of is voorgekomen, dan doet hij de gele vlag hijschen en verbiedt alle gemeenschap met den wal.

Artikel 4.

Schepen, welke uitsluitend of in hoofdzaak immigranten uit China in de artikel 1 vermelde havenplaatsen aanvoeren, zijn bij aankomst steeds aan een gezondheidsonderzoek als bedoeld in artikel 14 der Quarantaine-ordonnantie onderworpen.

(1) Deze alinea luidt aldus ingevolge Staatsblad 1911 N°. 300. Red.

Artikel 5.

(1) De met het gezondheidsonderzoek belaste geneeskundige kan, wanneer zich pest of cholera aan boord voordoet of heeft voorgedaan, of indien nog geen 5 (vijf) dagen zijn verloopen na het vertrek van het schip uit een met pest of cholera besmet verklaarde haven, gelasten dat alle immigranten, zoomede de passagiers die op reis aan een gelijk gevaar voor besmetting hebben blootgestaan, naar eene door het Hoofd van Gewestelijk Bestuur aan te wijzen quarantaine-plaats worden overgebracht, welke aanwijzing moet geschieden na overleg met den Gewestelijk Eerstaanwezenden Officier van Gezondheid.

(2) De overige passagiers en opvarenden moeten zich de eerste vijf dagen na aankomst dagelijks melden bij het Hoofd van Plaatselijk Bestuur.

(3) De met het gezondheidsonderzoek belaste geneeskundige kan op plaatsen van waar geen quarantaine-inrichting gemakkelijk te bereiken is, de ontscheping weigeren.

(4) De duur der quarantaine wordt voor elk geval afzonderlijk beoordeeld door den Gewestelijk Eerstaanwezend Officier van gezondheid, tot een maximum van 10 (tien) dagen.

(5) Komt in een der quarantaineplaatsen pest of cholera voor, dan wordt de vastgestelde termijn van quarantaine verlengd, tot uiterlijk 10 (tien) dagen na de genezing of het overlijden van den laatsten cholera- of pestlijder.

(6) De quarantaine sluit in zich dat niemand de quarantaineplaats mag betreden. Van dit verbod zijn alleen uitgezonderd zij, die ambtshalve daartoe aangewezen of bevoegd zijn, dan wel van het Bestuur daartoe vergunning hebben gekregen, mits zich onderwerpende aan de door den geneeskundige wenschelijk geachte ontsmetting. Door het Bestuur wordt gewaakt voor stipte handhaving der quarantaine.

(7) De hoogste plaatselijke geneeskundige autoriteit of een daartoe door het Hoofd van Gewestelijk Bestuur speciaal aan te wijzen geneeskundige observeert hen, die zich in quarantaine bevinden, dagelijks.

(8) (1) Van Bestuurswege wordt voorzien in de overbrenging naar, de huisvesting, verpleging en voeding in, en de begraving van uit de in de eerste alinea bedoelde quarantaineplaats.

(9) (1) De daaruit voortgevloeide kosten komen, voor wat aangaat werklieden, bestemd voor ondernemingen van land- of mijnbouw of nijverheid ten laste van de betrokken onderneming, met dien verstande dat door bij de Deli Planters Ver-

(1) Staatsblad 1911 N°. 300. Red.

eeniging aangesloten ondernemingen alleen de werkelijk in de quarantaineplaats gemaakte kosten vergoed zullen worden; voor wat aangaat behoeftige personen — werklieden als bovengemeld daaronder niet begrepen — ten laste van den Lande, en overigens ten laste van de in quarantaine gestelden zelven of hunne erfgenamen.

D. II (*a*). (10) (1) Door den Directeur van Onderwijs en Eeredienst wordt een tarief van de in het vorig lid bedoelde kosten vastgesteld.

Artikel 6.

Ieder, die de uitvoering van de voorschriften dezer verordening of het gezondheidsonderzoek belemmert of zich daartegen verzet, wordt gestraft, voor zooveel betreft Europeanen of met dezen gelijkgestelden, met gevangenis, en voor zooveel betreft Inlanders of met dezen gelijkgestelden, met dwangarbeid buiten den ketting van ten hoogste twee jaren en geldboete van ten hoogste twee duizend gulden, te zamen of afzonderlijk, tenzij bij de wetboeken van strafrecht of bij eenige andere wettelijke verordening reeds eene straf op het feit is gesteld.

Artikel 7.

Overtreding van het voorschrift in de 2de alinea van artikel 5 dezer bepalingen wordt gestraft, voor zooveel betreft Europeanen of met dezen gelijkgestelden met gevangenis, en voor zooveel betreft Inlanders of met dezen gelijkgestelden, met dwangarbeid buiten den ketting van ten hoogste één jaar, of geldboete van ten hoogste vijfhonderd gulden.

Artikel 8.

De bepalingen van deze ordonnantie zijn alleen geldend voor de kuststrook tusschen de Babalan- en de Asahan-rivieren en op die rivieren.

---

(1) Staatsblad 1911 N°. 300. Red.

D. II, art. 5.

II (*a*). Tarief van de kosten van overbrenging van immigranten, huisvesting, verpleging en voeding dier lieden in, en hunne begraving van uit de in de Bijzondere bepalingen in Staatsblad 1910 N°. 372 bedoelde quarantaineplaats (Besluit van den Directeur van Onderwijs en Eeredienst van 14 Januari 1911 N°. 772).

Categorie van personen.	VERSCHULDIGDE		
	Maximum kosten van vervoer per persoon.	Kosten van huisvesting, verpleging en voeding per persoon en per dag.	Begrafeniskosten per persoon.
Immigranten bestemd voor ondernemingen, aangesloten bij de Deli Planters Vereeniging.	*f* 0,64	*f* 0,65	*f* 5,50 voor een Chinees. *f* 2,30 voor een Inlander.
Immigranten bestemd voor ondernemingen van land- of mijnbouw of nijverheid, niet aangesloten bij de Deli Planters Vereeniging.	*f* 0,64	*f* 1,—	*f* 5,50 voor een Chinees. *f* 2,30 voor een Inlander.

III. Bepalingen tot voorkoming en beteugeling van epidemieën (Staatsblad 1911 N°. 299, aangevuld bij Staatsblad 1911 N°. 394).

(Epidemie-Ordonnantie).

HOOFDSTUK I.

Van het geneeskundig toezicht.

Artikel 1.

Het in deze ordonnantie bedoeld geneeskundig toezicht wordt uitgeoefend overeenkomstig de eerste afdeeling van het Reglement op den burgerlijken geneeskundigen dienst, vastgesteld bij de ordonnantie van 30 Maart 1882 (Staatsblad N° 97), zooals die sedert is gewijzigd en aangevuld, en verder krachtens de hieronder volgende bepalingen.

Artikel 2.

In deze ordonnantie worden verstaan:

a. onder Hoofd van plaatselijk bestuur, de Europeesche ambtenaar, die, onder welken titel ook, het dagelijksch bestuur voert over een gedeelte van een gewest;

b. onder geneeskundigen:

1°. de Inspecteurs en Adjunct-Inspecteurs van den burgerlijken geneeskundigen dienst, zoomede in de gewesten buiten Java en Madoera, Bali en Lombok, Banka en Onderhoorigheden en Billiton de Gewestelijk Eerstaanwezende Officieren van Gezondheid;

2°. de Stadsgeneesheeren;

3°. de Civiele geneesheeren, benevens de met de uitoefening van den burgerlijken geneeskundigen dienst belaste Officieren van Gezondheid en Inlandsche geneeskundigen;

4°. de Europeesche en Inlandsche geneeskundigen, door den Hoofdinspecteur, Chef van den burgerlijken geneeskundigen dienst, tijdelijk in dienst gesteld krachtens artikel 5, vierde lid, zijner Instructie (1), voor-

(1) Artikel 5, vierde lid, van de hierbedoelde Instructie, vastgesteld bij het Gouvernementsbesluit van 27 Januari 1911 n°. 5, luidt als volgt:

„(4) De Hoofdinspecteur is bevoegd in tijden van epidemieën „onder nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal tijdelijk „Europeesch en Inlandsch personeel in dienst te stellen wanneer „er dringende redenen bestaan die — naar zijn oordeel — eene „dadelijke voorziening noodzakelijk maken." Red.

zoover hun daarbij door dien Dienstchef in deze ordonnantie voorziene bemoeiïngen zijn opgedragen.

Artikel 3.

(1) In de gevallen, dat de tusschenkomst van geneeskundigen is voorgeschreven doch in de afdeeling geen geneeskundige is gevestigd, wordt door het Hoofd van plaatselijk bestuur telegrafisch of schriftelijk geneeskundig advies ingewonnen:
op Java en Madoera, Bali en Lombok, Banka en Onderhoorigheden en Billiton bij den betrokken inspecteerenden ambtenaar (1);
in het overig gedeelte van Nederlandsch-Indië bij den betrokken Gewestelijk Eerstaanwezenden Officier van Gezondheid of, in spoedeischende gevallen, bij een ander geneeskundige, indien deze zich in die afdeeling bevindt en spoediger is te bereiken.

(2) Alleen wanneer op de bij deze ordonnantie voorgeschreven tusschenkomst van een geneeskundige niet kan worden gewacht, heeft het Hoofd van plaatselijk bestuur de bevoegdheid om, zoo noodig, aanstonds tot de voorgeschreven maatregelen over te gaan.

(3) Het geneeskundig advies wordt, desvereischt, nader gevraagd.

Artikel 4.

(1) Het Hoofd van plaatselijk bestuur geeft van hetgeen door hem krachtens deze ordonnantie wordt verricht kennis aan het Hoofd van gewestelijk bestuur en aan den betrokken inspecteerenden geneeskundige, respectievelijk Gewestelijk Eerstaanwezenden Officier van Gezondheid.

(2) Indien het Hoofd van gewestelijk bestuur met de genomen maatregelen zich niet vereenigt, is het Hoofd van plaatselijk bestuur verplicht terstond overeenkomstig diens nader gegeven bevelen te handelen.

---

(1) Voor de gewesten van Bantam, Batavia, Preanger-Regentschappen en Cheribon is de Inspecteur voor West-Java te Bandoeng.
Voor de gewesten Pekalongan, Semarang, Banjoemas, Kedoe, Djokjakarta, Soerakarta en Madioen is de Inspecteur voor Midden-Java te Djokjakarta.
Voor de gewesten Soerabaja, Rembang, Kediri, Pasoeroean, Besoeki, Madoera en Bali en Lombok is de Inspecteur voor Oost-Java te Soerabaja.
Voor Banka en Onderhoorigheden en Billiton is de Inspecteur voor de Buitenbezittingen te Batavia. Red.

Artikel 5.

Wanneer de uitvoering van de bepalingen dezer ordonnantie of van de krachtens haar uitgevaardigde voorschriften het vereischt, is het Hoofd van plaatselijk bestuur, alleen of vergezeld van de door hem daartoe noodig geoordeelde en aangewezen personen, bevoegd de woningen der ingezetenen huns ondanks tusschen zonsopkomst en zonsondergang binnen te treden.

Artikel 6.

(1) Gelijke bevoegdheid, als bij het voorgaand artikel omschreven, hebben de geneeskundige autoriteiten, mits voorzien van eene schriftelijke machtiging van het Hoofd van plaatselijk bestuur.

(2) Van de bevinding wordt zoo spoedig mogelijk aan het Hoofd van plaatselijk bestuur mededeeling gedaan.

Artikel 7.

Ingeval het Hoofd van plaatselijk bestuur de bij alinea 1 van het voorgaand artikel bedoelde machtiging weigert, geeft hij hiervan, met opgave der redenen, kennis aan den Hoofdinspecteur, Chef van den burgerlijken geneeskundigen dienst.

HOOFDSTUK II.

Omschrijving en bekendmaking van de besmettelijke ziekten.

Artikel 8.

De besmettelijke ziekten, waarop deze ordonnantie van toepassing is, zijn pest, cholera, pokken (variola en varioloïs) en diphtheritis.

Artikel 9.

D. I. (1) Onverminderd het ten aanzien van zeeplaatsen bepaalde bij artikel 3 der Quarantaine-ordonnantie (Staatsblad 1911 Nº 277), is het Hoofd van plaatselijk bestuur verplicht, zoodra door geneeskundig onderzoek geconstateerd is dat zich een geval van pest of cholera heeft voorgedaan, daarvan rechtstreeks, zoo mogelijk telegrafisch, kennis te geven aan den Hoofdinspecteur, Chef van den burgerlijken geneeskundigen dienst, het Hoofd van gewestelijk bestuur en de gewestelijke geneeskundige autoriteit.

(2) Deze kennisgeving wordt vergezeld van of zoo spoedig mogelijk gevolgd door omstandige mededeelingen omtrent:

a. de plaats waar- en den datum waarop het eerste geval of de eerste gevallen zich hebben voorgedaan;

b. het aantal vastgestelde gevallen en dat der sterfgevallen;

c. de herkomst der eerste gevallen, m. a. w., of die gevallen van buitenaf aangebracht zijn, dan wel of de ziekte ter plaatse is opgedaan;

d. wat pest aangaat: het voorkomen van pest of van eene ongewone sterfte onder de ratten;

e. de tengevolge van het eerste geval of de eerste gevallen genomen maatregelen.

(3) Na de kennisgeving, bedoeld bij alinea 1, dient het Hoofd van plaatselijk bestuur aan den Hoofdinspecteur, Chef van den burgerlijken geneeskundigen dienst, geregeld wekelijksche rapporten in, bevattende behalve het aantal ziekte- en sterfgevallen:

a. in bijzonderheden, de maatregelen genomen ten opzichte van geneeskundig onderzoek, afzondering en ontsmetting;

b. bij pest tevens in het bijzonder, de maatregelen genomen tegen de ratten.

Artikel 10.

(1) Onverminderd het ten aanzien van zeeplaatsen bepaalde bij artikel 4 der Quarantaine-ordonnantie (Staatsblad 1911 N° 277), is het Hoofd van plaatselijk bestuur bevoegd, na ingewonnen geneeskundig advies, eene plaats of landstreek besmet te verklaren overeenkomstig de volgende bepalingen. D. I.

(2) Hij gaat tot die besmetverklaring over:

a. indien aldaar meer dan twee niet van buitenaf aangebrachte gevallen van pest zich hebben vertoond, waartusschen oorzakelijk verband kan worden aangenomen;

b. indien aldaar plotseling een aantal cholerageval len zich voordoet (explosie), of wanneer, na de afzondering der eerst waargenomen gevallen, in aansluiting daaraan nieuwe gevallen buiten de plaats(en) van afzondering zich hebben voorgedaan;

c. indien hem blijkt dat aldaar pokken of diphtheritis epidemisch heerschen.

(3) Hij geeft van de besmetverklaring onmiddellijk kennis aan de plaatselijke bladen en voorts, zoo mogelijk telegrafisch, aan den Hoofdinspecteur, Chef van den burgerlijken geneeskundigen dienst, het Hoofd van gewestelijk bestuur en de gewestelijke geneeskundige autoriteit; in de Buitenbezittingen ook aan de naburige Hoofden van plaatselijk bestuur.

(4) De Hoofdinspecteur, Chef van den burgerlijken ge-

neeskundigen dienst, maakt de besmetverklaring in de Javasche Courant bekend.

(5) Het Hoofd van gewestelijk bestuur zorgt, zoo mogelijk telegrafisch, voor algemeene bekendmaking in zijn gewest en voor mededeeling aan de Hoofden van alle gewesten, die aan het zijne grenzen.

(6) De Hoofdinspecteur, Chef van den burgerlijken geneeskundigen dienst, is bevoegd een nader deskundig onderzoek der voorgekomen ziektegevallen te doen instellen en de besmetverklaring op grond daarvan weder op te heffen, zoodra hij daartoe termen vindt.

(7) Wekelijksche rapporten, als bedoeld in de laatste alinea van het vorig artikel, worden na de besmetverklaring ook ten opzichte van pokken en diphtherie ingediend.

(8) Het Hoofd van plaatselijk bestuur heft de besmetverklaring op, indien vastgesteld is:

a. dat er noch sterfgevallen, noch nieuwe gevallen van pest of cholera zijn voorgekomen gedurende vijf op de afzondering, den dood of de genezing van den laatsten pest- of choleralijder volgende dagen;

b. dat de pokken- of diphtheritis-epidemie heeft opgehouden;

c. dat alle vereischte ontsmettingsmaatregelen zijn toegepast en, ingeval van pest, tegen de ratten de noodige maatregelen zijn ten uitvoer gelegd.

(9) Van de opheffing der besmetverklaring wordt op dezelfde wijze bericht gegeven, als in alinea 3, 4 en 5 is omschreven.

Artikel 11.

(1) Het hoofd van een gezin; de houder of houderes van eene slaapstede, commensalenhuis of logement, en in het algemeen de zoodanigen bij wie personen inwonen; de schipper van een ter plaatse vertoevend vaartuig; de bestuurders van gestichten van weldadigheid, van gevangenhuizen, dwangarbeiderskwartieren, van bedelaars- en krankzinnigengestichten doen, wanneer daarin eene der in artikel 8 bedoelde ziekten voorkomt, hiervan binnen 24 uren, nadat het feit te hunner kennis is gekomen, mededeeling aan het Hoofd van plaatselijk bestuur.

(2) Gelijk voorschrift geldt:

1°. voor militaire commandanten en commandanten van pradjoerits of van andere Inlandsche militaire korpsen, zoomede voor gezaghebbers van de schepen der gouvernements-marine en commandanten van oorlogsschepen binnengaats;

2°. voor beheerders van particuliere landerijen en bestuurders van ondernemingen van nijverheid, land- en mijnbouw, wanneer een geval van besmettelijke ziekte op hun land of hunne ondernemingen te hunner kennis is gekomen.

(3) Voor zooveel betreft Inlanders, vindt de in alinea 1 bedoelde mededeeling plaats door tusschenkomst van hunne kampong- of dorpshoofden; voorzooveel aangaat de Vreemde Oosterlingen door tusschenkomst van de hoofden of wijkmeesters hunner natie.

(4) Ook zonder dat hun eene mededeeling, als in de vorige alinea bedoeld, is gedaan, zijn de daar genoemde kampong- en dorpshoofden en alle verdere beambten van politie, zoomede de hoofden en wijkmeesters van Vreemde Oosterlingen, verplicht het voorkomen van vermoedelijke gevallen van besmettelijke ziekte in hun ressort te rapporteeren, zoodra zij daarvan hebben vernomen.

(5) Bovendien is ieder geneesheer verplicht om, wanneer een geval van besmettelijke ziekte door hem geconstateerd wordt, onmiddellijk het Hoofd van plaatselijk bestuur daarmede in kennis te stellen.

Artikel 12.

(1) Slaapsteden, commensalenhuizen en logementen, waarin eene besmettelijke ziekte voorkomt, worden onmiddellijk en uiterlijk binnen 24 uren na de aangifte, door de zorg van het Hoofd van plaatselijk bestuur, ten koste van den Lande, voorzien van één of, zoo noodig, van meer dan één kenmerk, dat van buiten duidelijk zichtbaar is, en dat den naam der ziekte vermeldt.

(2) Zoodra uit de verklaring van een geneeskundige is gebleken, dat de ziekte geweken is en ontsmetting — voor zoover door hem noodig geacht — heeft plaats gehad, wordt het kenmerk op last van het Hoofd van plaatselijk bestuur verwijderd.

(3) Bij verschil van gevoelen tusschen den geneesheer en het voormeld bestuurshoofd over de verwijdering van het kenmerk, beslist het Hoofd van gewestelijk bestuur; het Hoofd van plaatselijk bestuur kan zoo noodig de verwijdering gelasten onder nadere goedkeuring van het Hoofd van gewestelijk bestuur.

(4) Ten opzichte van andere dan in de eerste alinea genoemde verblijfplaatsen kan het Hoofd van plaatselijk bestuur mede het aanbrengen van kenmerken gelasten, indien hem zulks na geneeskundige voorlichting nuttig en noodzakelijk voorkomt.

(5) Al wat verder de kenmerken betreft, als plaats en wijze van bevestiging, inrichting enz:, wordt door de Hoofden van gewestelijk bestuur vastgesteld.

HOOFDSTUK III.

Afzondering, verpleging, vervoer van lijders, overledenen en voorwerpen die besmet zijn.

Artikel 13.

(1) Het Hoofd van plaatselijk bestuur is bevoegd, na ingewonnen geneeskundig advies, personen die aan eene besmettelijke ziekte lijden of verschijnselen vertoonen, welke het ontstaan van zulk eene ziekte doen verwachten, en hen, die met zoodanige personen in aanraking zijn geweest, naar eene afzonderlijke gelegenheid ter verpleging, hetzij binnen of buiten hunne woning, te doen overbrengen, het verblijf of de verblijven, waarin de lijders zich bevinden, alsmede zoo noodig de belendende perceelen ook door de overige bewoners te doen ontruimen en bij pest of cholera deze laatsten, afgescheiden van de zieken, gedurende vijf dagen in eene daartoe aangewezen inrichting te doen observeeren.

(2) De niet ziek bevonden personen worden niet naar eene isoleerinrichting overgebracht, vóórdat zij zelve, hunne kleeding en alles wat zij medenemen grondig zijn gereinigd en ontsmet, terwijl zij tevens, zoo mogelijk, in de gelegenheid worden gesteld om met immuniseerende middelen te worden behandeld.

(3) Na de ontruiming worden de verblijven en alles wat zich daarin bevindt grondig gereinigd en ontsmet of verbrand
D. IV. volgens de regelen van het in artikel 32 bedoeld Ontsmettingsreglement.

(4) Het Hoofd van plaatselijk bestuur is mede bevoegd, na ingewonnen geneeskundig advies, een of meer verblijven, waarin gevallen eener besmettelijke ziekte zich hebben voorgedaan of nog voordoen, door een bewakingscordon als anderszins van de omgeving te isoleeren. Ook de omgevende verblijven kunnen met de besmette in deze afzondering worden begrepen.

(5) Afzondering, als in de vorige alinea omschreven, van uitgebreider terreinen of gebiedsdeelen geschiedt door het Hoofd van gewestelijk bestuur.

(6) Het isolement sluit in zich, dat niemand het afgezonderd gebied mag betreden, behalve zij, die ambtshalve daartoe

aangewezen of bevoegd zijn, dan wel daartoe van het Hoofd van plaatselijk bestuur vergunning hebben gekregen, en dat geen binnen het geïsoleerd gebied vertoevende persoon de grens daarvan mag overschrijden dan na zich te hebben onderworpen aan de voorschriften door voornoemd bestuurshoofd, na ingewonnen geneeskundig advies, vastgesteld.

Artikel 14.

(1) Het Hoofd van gewestelijk bestuur is bevoegd om bij het uitbreken van eene besmettelijke ziekte, na ingewonnen geneeskundig advies, op enkele geschikte plaatsen loodsen of pondoks te doen oprichten, tot het isoleeren van de personen, in het vorig artikel bedoeld.

(2) Deze gebouwtjes moeten ompaggerd zijn en door een of meer tijdelijk aan te stellen personen bewaakt worden, die voor eene behoorlijke afsluiting zorg zullen dragen.

(3) Tot bewakers dier gebouwtjes moeten bij voorkeur personen gekozen worden, die tegen de heerschende besmettelijke ziekte zijn geïmmuniseerd.

(4) De kosten van voeding, verpleging en begrafenis, waarin zoo noodig door het Bestuur wordt voorzien, moeten, voor zoover de geïsoleerden niet behoeftig zijn door hen zelven of door hunne erfgenamen aan den Lande vergoed worden overeenkomstig een door den Directeur van Onderwijs en
D. III (*a*). Eeredienst vastgesteld tarief.

Artikel 15.

(1) Behalve in de gevallen, bij deze ordonnantie aangewezen, en behoudens van bestuurswege te geven machtiging, worden lijders aan eene besmettelijke ziekte niet vervoerd.

(2) Onder hetzelfde voorbehoud is het verboden voorwerpen, die in aanraking waren met lijders of overledenen aan eene besmettelijke ziekte of met ingevolge artikel 13 geïsoleerde personen, te vervoeren, te doen vervoeren, ten geschenke of in gebruik te geven of te doen geven, te nemen of te doen nemen, tenzij na ontsmetting volgens het in artikel 32 be-
D. IV. doeld Ontsmettingsreglement.

(3) Gedurende eene epidemie wordt het vervoer van militairen, dwangarbeiders, krankzinnigen en gevangenen van eene besmette naar eene onbesmette plaats zooveel mogelijk beperkt en in geen geval toegelaten zonder geneeskundig advies.

Artikel 16.

(1) Vervoer van lijders aan eene besmettelijke ziekte naar

hunne woningen, naar een ziekeninrichting of naar eenige andere, voor tijdelijke opneming van zieken bestemde inrichting, is slechts geoorloofd volgens daarvoor door het Hoofd van plaatselijk bestuur te geven algemeene of bijzondere voorschriften.

(2) Het vervoer met transportmiddelen, waarin de lijders met gezonde personen huns ondanks in aanraking kunnen komen, als spoorwagens, tramwagens, stoombooten, enz., mag slechts met toestemming van het Hoofd van plaatselijk bestuur geschieden.

(3) Vervoer van besmette voorwerpen naar de van bestuurswege aan te wijzen plaats voor ontsmetting of vernietiging bestemd, geschiedt met inachtneming van de voorschriften van het in artikel 32 bedoeld Ontsmettingsreglement, en overigens volgens door of vanwege het Hoofd van plaatselijk bestuur te geven aanwijzingen.

Artikel 17.

(1) De overledene aan eene besmettelijke ziekte mag zonder verlof van het plaatselijk bestuur niet worden vervoerd naar andere algemeene, bijzondere of familiebegraafplaatsen, dan die voor de ingezetenen der plaats, waar de overledene is gestorven, gebruikelijk zijn. Dit verlof wordt niet gegeven, tenzij, overeenkomstig het bepaalde bij § IV der ordonnantie van 15 December 1864 (Staatsblad N° 196) (1), in gevallen van overwegenden aard.

(2) Het vervoer moet langs den kortsten weg geschieden.

(3) Ook is het verboden lijken van lijders aan besmettelijke ziekten in de Kerken te brengen, al liggen die langs den in de vorige alinea bedoelden kortsten weg.

Artikel 18.

(1) Overledenen aan eene besmettelijke ziekte moeten binnen 24 uren na het overlijden begraven worden.

(2) Indien de zorg voor de gezondheid van de bewoners van het sterfhuis of van de bevolking zulks vereischt, kan het Hoofd van plaatselijk bestuur, des noodig ten koste van den Lande, het begraven doen bespoedigen.

(3) Voor zoover in deze gevallen moet worden afgeweken

(1) § IV der ordonnantie in Staatsblad 1864 N°. 196 luidt als volgt:

„IV. De Hoofden van gewestelijk en van plaatselijk bestuur zijn „bevoegd, in enkele gevallen van overwegenden aard vergunning „te verleenen tot het begraven elders, dan op de vermelde begraaf„plaatsen." Red.

van de tijdstippen, gesteld bij de artikelen 69 en 70 van het Reglement op het houden der registers van den Burgerlijken Stand voor de Europeesche en daarmede gelijkgestelde bevolking in Nederlandsch-Indië (Staatsblad 1849 Nº 25) (1), zal het bij alinea 2 van artikel 69 bedoeld verlof niet gegeven worden dan na verklaring van een geneeskundige, dat de bespoediging noodzakelijk is; terwijl het begraven zonder verlof, ingevolge artikel 70, eveneens dan niet mag plaats vinden zonder eene verklaring als voren.

(4) Het Hoofd van plaatselijk bestuur, dat de bespoediging eener begrafenis noodig acht, heeft zich mede naar het in de voorgaande alinea bepaalde te gedragen.

Artikel 19.

(1) Onverminderd de toepassing van het bepaalde bij artikel 37 der Quarantaine-ordonnantie (Staatsblad 1911 Nº 277), mogen uit een besmet verklaarde plaats of landstreek, onverschillig of al dan niet besmetting dier goederen is vastgesteld, niet worden uitgevoerd lijfgoed, oude en gedragen kleederen, benoodigdheden voor dagelijksch gebruik, gebruikt

D. I.

---

(1) De artikelen 69 en 70 van het Reglement in Staatsblad 1849 N°. 25 luiden als volgt:

„Artikel 69. Binnen den afstand van tien palen van het gebouw „waar de acten van den burgerlijken stand worden opgemaakt, „mag geen begraving geschieden zonder het verlof, vrij van zegel „en kosteloos, door den ambtenaar van den burgerlijken stand af „te geven, nadat hij zich, indien hij zulks noodig acht, van het „overlijden zal hebben verzekerd.

„Buiten het geval, dat eene vroegere begraving door de policie „mogt zijn toegelaten of bevolen, zal dat verlof door den ambte„naar van den burgerlijken stand niet vroeger worden verleend „dan twaalf uren na het overlijden.

„Artikel 70. Wanneer de plaats waar de begraving moet ge„schieden, meer dan tien palen verwijderd is van het gebouw „waar de acten van den burgerlijken stand worden opgemaakt, „zal de begraving zonder verlof, doch niet vroeger dan vier en „twintig uren na het overlijden, en niet anders dan in tegen„woordigheid van twee getuigen, aan wie het lijk zal zijn vertoond, „mogen bewerkstelligd worden.

„Bij het doen der aangifte van overlijden zal moeten worden „overgelegd eene door die getuigen geteekende verklaring, op on„gezegeld papier geschreven, ten blijke dat de begraving volgens „de bepalingen van dit artikel heeft plaats gehad.

„De overlegging van zoodanige verklaring is onnoodig, wanneer „de aangifte geschiedt door dezelfde personen, die als getuigen bij „de begraving zijn tegenwoordig geweest; mits zulks uit de acte „blijke.

„Indien bij schriftelijke aangifte van overlijden, de begraving „tevens moet plaats hebben op de in het eerste lid bepaalden af„stand, zullen de aangevers ook getuigen der begraving moeten „zijn." Red.

beddegoed, een en ander tenzij vervoerd wordende als bagage of als gevolg van verandering van woonplaats (verhuisboedel), mitsgaders vodden en lompen.

(2) Het Hoofd van plaatselijk bestuur is bevoegd, na ingewonnen geneeskundig advies, ook den uitvoer van andere goederen te verbieden.

D. IV. (3) Alle goederen, waarvan de uitvoer niet verboden is, worden volgens het in artikel 32 bedoeld reglement ontsmet, indien dit door het Hoofd van plaatselijk bestuur noodzakelijk wordt geacht.

(4) Van die ontsmetting geeft de daartoe door dat bestuurshoofd aangewezen ambtenaar of beambte een bewijs af.

Artikel 20.

(1) Bewoners van huizen of vaartuigen, waarin eene der in artikel 8 genoemde ziekten voorkwam, mogen geen school bezoeken dan na verloop van 8 dagen nadat de ziekte, volgens schriftelijke verklaring van eenen geneeskundige, uit de huizen of vaartuigen geweken is. Wanneer geen bevoegd geneeskundige ter plaatse gevestigd is, heeft het Hoofd van plaatselijk bestuur de bevoegdheid het verbod op te heffen.

(2) Hoofden of bestuurders van scholen mogen de in de vorige alinea bedoelde bewoners, zoolang het verbod duurt, niet tot die inrichtingen toelaten.

(3) Onder scholen verstaat dit artikel scholen van voorbereidend onderwijs, met inbegrip van kinderbewaarplaatsen, zoomede scholen van lager en middelbaar onderwijs.

HOOFDSTUK IV.

Zorg voor ontsmetting.

Artikel 21.

(1) Het Hoofd van plaatselijk bestuur is bevoegd in besmette verblijfplaatsen maatregelen tot ontsmetting en, na ingewonnen geneeskundig advies, ook andere hygiënische maatregelen ter voorkoming van verspreiding der ziekte voor te schrijven en, zoo noodig, te doen uitvoeren.

(2) In geval van verzet tegen de in de voorgaande alinea bedoelde maatregelen, wordt het verblijf bij besluit van het Hoofd van plaatselijk bestuur gedurende een door hem bepaalden tijd gesloten verklaard.

Artikel 22.

Het Hoofd van plaatselijk bestuur is bevoegd, na ingewon-

nen geneeskundig advies, huizen, keeten en vaartuigen, die brandpunten van besmetting zijn of dreigen te worden, geheel of gedeeltelijk ten koste van den Lande te doen reinigen en ontsmetten, zoomede in dringende gevallen na schadeloosstelling of onteigening overeenkomstig de voorschriften in de artikelen 24, 25, 26 en 27 dezer ordonnantie, te doen verbranden.

Artikel 22*a* (1).

In plaatsen of streken, waar een of meer gevallen van pest onder menschen of ratten zich hebben voorgedaan, is het Hoofd van plaatselijk bestuur in bijzondere gevallen, te zijner beoordeeling, bevoegd om na ingewonnen geneeskundig advies, gebouwen, zoo bewoonde als onbewoonde, en vaartuigen op kosten van den Lande te doen ontratten.

Artikel 23.

De Hoofden van plaatselijk bestuur zijn bevoegd besmette of van besmetting verdachte voorwerpen ten laste van den Lande te doen ontsmetten of overeenkomstig de voorschriften, vervat in de artikelen 24, 25, 26 en 27 dezer ordonnantie, te doen vernietigen.

Artikel 24.

(1) Zoo vernietiging volgens schriftelijke verklaring van een geneeskundige noodig is en de eigenaren daarin toestemmen, al dan niet tegen overeen te komen en zoo mogelijk dadelijk te betalen schadeloosstelling, kan het Hoofd van plaatselijk bestuur zulks onmiddellijk gelasten.

(2) In zijn daartoe te nemen besluit worden de voor vernietiging bestemde goederen, met vermelding van de namen der eigenaren, aangewezen, onder aanteekening van de toestemming der eigenaren, zoomede van de schriftelijke verklaring van een geneeskundige, waaruit van de noodzakelijkheid der vernietiging blijkt.

(3) De in het besluit der vernietiging aangewezen goederen worden door het Hoofd van plaatselijk bestuur onmiddellijk in beslag genomen.

Artikel 25.

Indien zonder schadeloosstelling de eigenaren zelven tot de vernietiging overgaan, is het bij voorgaand artikel bepaalde

(1) Staatsblad 1911 N°. 394. Red.

niet van toepassing, behoudens de noodige voorzorgen van bestuurswege, dat de vernietiging behoorlijk plaats vindt.

Artikel 26.

(1) Zoo de eigenaren in de bij artikel 24, alinea 1, bedoelde vernietiging niet toestemmen, moet, overeenkomstig artikel 77 van het Reglement op het beleid der Regeering van Nederlandsch-Indië (1), onteigening plaats vinden en zijn de artikelen 67, 68 en 69 der ordonnantie van 17 Januari 1864 (Staatsblad N° 6) (2) toepasselijk.

---

(1) Artikel 77 van het Reglement op het beleid der Regeering van Nederlandsch-Indië luidt als volgt:

„Artikel 77. Niemand kan van zijn eigendom worden ontzet „dan ten algemeene nutte, op de wijze bij algemeene verordening „bepaald en tegen voorafgaande schadeloosstelling.

„De verklaring dat het algemeen nut onteigening vordert, ge„schiedt door den Gouverneur-Generaal, in overeenstemming met „den Raad van Nederlandsch-Indië.

„De vereischten van overeenstemming met den Raad en van „voorafgaande schadeloosstelling, kunnen niet worden ingeroepen, „wanneer oorlog, brand, watersnood, aardbeving, vulkanische uit„barsting of andere dringende omstandigheden, eene onverwijlde „inbezitneming vorderen.

„Het recht van den onteigende op schadeloosstelling wordt daar„door niet verkort."

(2) De artikelen 67, 68 en 69 der ordonnantie in Staatsblad 1864 N°. 6 luiden als volgt:

„Artikel 67. Wanneer in geval van oorlog, opstand, brand, „watersnood, aardbeving, vulkanische uitbarsting of andere drin„gende omstandigheden onverwijlde inbezitneming, zelfs van roe„rend goed, noozakelijk is, kan deze op last van het hoogste gezag, „ter plaatse aanwezig, geschieden.

„In dit geval is degene, die de inbezitneming bevolen heeft, ge„houden, zoo spoedig mogelijk, een voorstel tot onteigening van „het in bezit genomen goed aan den Gouverneur-Generaal in te „dienen.

„De Gouverneur-Generaal gelast of weigert de onteigening, na „raadpleging van den Raad van Nederlandsch-Indië.

„In het laatste geval is degene, die de inbezitneming gelast „heeft, gehouden het in bezit genomen goed onmiddellijk wederom „ter beschikking te stellen van den voormaligen bezitter en kan „het gouvernement de vergoeding van de schade, door de inbezit„neming veroorzaakt, aan de rechthebbenden uit te keeren, op „hem verhalen.

„De eigendomsoverdragt geschiedt, voor zooveel het onroerend „goed betreft, door de opmaking eener acte van eigendom in den „wettelijken vorm, waaruit blijkt van de overlegging van een af„schrift van het besluit van den Gouverneur-Generaal, waarbij de „onteigening is bevolen, dat aan de acte blijft vastgehecht.

„De overgang van den eigendom op de onteigende partij ge„geschiedt vrij van alle lasten en regten, daarop rustende; alle in

(2) Tot geene onteigening wordt overgegaan dan in gevallen van uiterste noodzakelijkheid.

„artikel 65 (*) bedoelde verplichtingen en belastingen gaan van den „dag der inbezitneming af op haar over.

„Door oorlog wordt hier niet enkel openbaar verklaarde oorlog, „oproer of opstand, maar ook het geval verstaan, waarin vestingen „of versterkte plaatsen in staat van oorlog of van beleg zijn „gesteld.

„Door watersnood wordt hier niet enkel het geval verstaan, dat „dijken of dammen zijn doorgebroken of overstroomingen hebben „plaats gehad, maar ook dat van dreigend of dringend gevaar voor „doorbraak of overstrooming."

„Artikel 68. Zoodra mogelijk, na de onteigening, moet degene, „ten wiens name zij geschiedt, aan de onteigende geregtelijk eene „schadeloosstelling doen aanbieden of in de gevallen in artikel 63 (**) „genoemd consigneren.

„Indien dit aanbod of die consignatie niet binnen drie maanden „is geschied, alsmede wanneer met het aangebodene of geconsig- „neerde geen genoegen worden genomen, kan de schadeloosstelling, „in regten door de onteigenden worden gevorderd, behoudens de „bevoegdheid van deze, om hunne bezwaren over de schadeloos- „stelling, zoo als zij door het hoogste plaatselijk gezag is begroot, „bij de Regering in te brengen.

„Zulke beslissing wordt door het hoogste plaatselijk gezag telkens „ingeroepen, wanneer zij, die met de schadeloosstelling geen ge- „noegen nemen, behooren tot de inlandsche bevolking.

„De beslissing der Regering doet niet te kort aan het regt der „belanghebbenden, om den regter omtrent het bedrag der hun „verschuldigde schadeloosstelling uitspraak te laten doen."

„Artikel 69. De wettelijke interessen der verschuldigde schade- „loosstelling moeten van den dag der inbezitneming aan de ont- „eigenden worden betaald."

(*) Artikel 65 luidt:

„Alle verpligtingen, door de daartoe bevoegde magt op het ont- „eigende goed gelegd, en alle belastingen, ter zake daarvan, volgens „algemeene verordeningen verschuldigd, gaan van den dag, waarop „het eindvonnis van onteigening in kracht van gewijsde is gegaan, „of waarop in het geval van artikel 62 (***) de inbezitneming heeft „plaats gehad, op de onteigende partij over."

(**) Artikel 63 luidt:

„Onder de onteigende partij kan door derden beslag worden „gelegd op de schadeloosstelling.

„Wanneer onder de onteigende partij beslag op de schadeloos- „stelling gelegd, of wanneer er rangregeling gevraagd mogt worden, „doet zij terstond, zonder eenig aanbod, de gelden consigneren en „zich op de hierboven bepaalde wijze in het bezit te stellen."

(***) Artikel 62 luidt:

„In het geval van het voorgaand artikel (****) wordt de ont- „eigende partij, op bevelschrift van den voorzitter van de regt- „bank, desnoods door middel van den sterken arm, in het bezit „der onteigende goederen gesteld.

„Bij haar verzoekschrift aan dien voorzitter moet zij een afschrift „van het vonnis overleggen, waarbij de onteigening uitgesproken „is en van het arrest in cassatie of, indien geene voorziening in

Artikel 27.

(1) Bij toepassing van het voorgaand artikel worden de goederen in het door het Hoofd van plaatselijk bestuur te nemen besluit aangewezen, met vermelding van de eigenaren en onder aanteekening van de schriftelijke verklaring van een geneeskundige, waaruit van de noodzakelijkheid der onteigening blijkt.

(2) De in het besluit aangewezen goederen worden door het Hoofd van plaatselijk bestuur onmiddellijk in beslag genomen.

Artikel 28.

In geval van herstel of overlijden van personen, als bedoeld in artikel 14, wordt met betrekking tot ontsmetting, verbranding of vernietiging van kleedingstukken, fournituren, enz. gehandeld overeenkomstig het krachtens artikel 32 vast te stellen Ontsmettingsreglement.

Artikel 29.

Na afloop der epidemie, welke het oprichten der in artikel 14 bedoelde gebouwtjes noodzakelijk maakte, zullen deze verblijfplaatsen, voor zoover de materialen van tijdelijken aard zijn, op last van het Hoofd van plaatselijk bestuur en onder de noodige voorzorgen verbrand worden.

Artikel 30.

(1) Als lijken van aan besmettelijke ziekten overledenen met voer- of vaartuigen, ook voor levenden bestemd, naar de begraafplaats of vóór dien tijd naar elders vervoerd worden, moeten de transportmiddelen terstond daarna, volgens de voor-

---

„cassatie heeft plaats gehad, eene verklaring van den griffier bij „de regtbank, dat het vonnis in kracht van gewijsde is gegaan.

„Ook de acte, waaruit het aanbod van gereede betaling en van „de daarop gevolgde consignatie of wel alleen van de consignatie „in het geval van het volgend artikel blijkt, moet worden over„gelegd."

(****) Dit artikel luidt:

„Artikel 61. Wanneer zij, tegen wie de onteigening is uitge„sproken, de bepaalde schadeloosstelling weigeren aan te nemen, „kan de onteigende partij zich in het bezit doen stellen, mits de „schadeloosstelling aangeboden en geconsigneerd zij op de wijze, „in de tweede afdeeling van den vierden titel van het derde boek „van het Burgerlijke Wetboek bepaald." Red.

D. IV. schriften van het krachtens atrikel 32, vast te stellen Ontsmettingsreglement ontsmet worden.

(2) Op dezelfde wijze wordt, zoo dit door het Hoofd van plaatselijk bestuur wordt noodig geacht, gehandeld met voer- of vaartuigen, waarmede personen vervoerd zijn, als bedoeld in de eerste alinea van artikel 13.

Artikel 31.

De ontsmetting der in het vorig artikel bedoelde voer- en vaartuigen zal ten koste der eigenaren plaats vinden, zoo hunne middelen het toelaten.

Artikel 32.

(1) De regelen omtrent het verbranden of op andere wijze vernietigen van voorwerpen, het vervoeren en ontsmetten van besmette en van de bij de artikelen 15 en 16 genoemde voorwerpen, zoomede de ontsmetting van gebouwen, voer- of vaartuigen worden door den Hoofdinspecteur, Chef van den Burgerlijken Geneeskundigen Dienst, bij afzonderlijk reglement vastgesteld. D. IV.

(2) Het Hoofd van plaatselijk bestuur neemt de noodige maatregelen ter verzekering, dat eene voorgeschreven ontsmetting behoorlijk plaats vinde.

HOOFDSTUK V.

Slot- en strafbepalingen.

Artikel 33.

Bij verschil van meening over de vraag, of goederen vallen onder de toepassing van artikel 19, beslist het Hoofd van plaatselijk bestuur in hoogste ressort.

Artikel 34.

Hij, die door onvoorzichtigheid of achteloosheid voor anderen gevaar van besmetting, hetwelk voorzien kon worden, doet ontstaan, wordt, indien hij met den aard van de ziekte bekend was, gestraft met een geldboete van ten hoogste vijf en twintig gulden of, voorzooveel betreft Europeanen of met dezen gelijkgestelden, met gevangenis, en Inlanders of met dezen gelijkgestelden, met ten arbeidstelling aan de publieke werken voor den kost zonder loon van ten hoogste drie dagen.

Artikel 35.

Met een geldboete van ten hoogste vijftig gulden of, voor-

zooveel betreft Europeanen of met dezen gelijkgestelden, met gevangenis, en Inlanders of met dezen gelijkgestelden, met ten arbeidstelling aan de publieke werken voor den kost zonder loon van ten hoogste zes dagen, worden gestraft:

1°. zij, die toelating weigeren in de gevallen bij de artikelen 5 en 6 omschreven;

2°. ouders, voogden of verzorgers, die bij hen inwonende kinderen ter school zenden in strijd met artikel 20;

3°. onderwijzers, die in strijd met artikel 20 ter school komen, zoomede hoofden of bestuurders van scholen, die onderwijzers in strijd met dat artikel tot de school hebben toegelaten.

Artikel 36.

(1) Overtreding van de bepalingen der artikelen 11, 13, 15 (eerste en tweede alinea), 16, 17, 18 (eerste en tweede alinea), 19 en 30 of van de krachtens of ter uitvoering dier artikelen gegeven voorschriften wordt gestraft met een geldboete van ten hoogste honderd gulden of, voorzooveel betreft Europeanen of met dezen gelijkgestelden, met gevangenis, en Inlanders of met dezen gelijkgestelden, met ten arbeidstelling aan de publieke werken voor den kost zonder loon van ten hoogste 6 dagen.

(2) Gelijke straf wordt opgelegd wegens het wegnemen, verplaatsen, onleesbaar of onzichtbaar maken van het kenmerk, in artikel 12 vermeld.

(3) De vernietiging der in strijd met de verbodsbepaling in artikel 19 uitgevoerde goederen kan in het vonnis, zelfs bij vrijspraak, gelast worden.

Artikel 37.

Ieder, die de uitvoering van de voorschriften dezer verordening opzettelijk belemmert of die zich daartegen verzet, wordt gestraft met een geldboete van ten hoogste vijfhonderd gulden en, voor zooveel betreft Europeanen of met dezen gelijkgestelden, met gevangenis, en Inlanders of met dezen gelijkgestelden, met dwangarbeid buiten den ketting van ten hoogste één jaar.

Artikel 38.

Ter nakoming van de krachtens deze ordonnantie gegeven bevelen en voor de bewaking van verblijven, inrichtingen, plaatsen en landstreken kan het Hoofd van plaatselijk bestuur, zoo noodig, de hulp der maritieme of militaire macht inroepen.

D. III.

III (*a*). Tarief, bedoeld bij de vierde alinea van artikel 14 der Epidemie-ordonnantie, van de kosten van voeding, verpleging en begrafenis van de bij artikel 13 dier ordonnantie bedoelde personen, die geïsoleerd moeten worden omdat zij aan eene besmettelijke ziekte lijden of verschijnselen vertoonen, welke het ontstaan van zulk eene ziekte doen verwachten, dan wel omdat zij met zoodanige personen in aanraking zijn geweest of in hunne onmiddellijke nabuurschap hebben gewoond. (Bijblad N°. 7401).

a. De kosten van voeding en verpleging van de bovenbedoelde personen worden gesteld:

voor voeding en verpleging van Europeanen en met dezen gelijkgestelden *f* 2 (twee gulden) per dag;

voor voeding en verpleging van Inlanders en met dezen gelijkgestelden *f* 0.20 (twintig cent) per dag;

terwijl bij eventueele begrafenis het bedrag der daarvoor gedane uitgaven in rekening wordt gebracht.

b. Het beheer der sub *a* bedoelde gelden wordt opgedragen aan de daartoe door het betrokken Hoofd van gewestelijk bestuur aan te wijzen personen, die gehouden zijn de ontvangen gelden, voor zoover deze niet onmiddellijk moeten worden uitbetaald, in 's Lands kas te storten, welke stortingen uiterlijk één maal per maand behooren te geschieden.

D. I.
D. III.

IV. Ontsmettingsreglement, bedoeld bij artikel 27 der Quarantaine-ordonnantie in Staatsblad 1911 Nos. 277 en 302 en artikel 32 der Epidemie-ordonnantie in Staatsblad 1911 No. 299. (Bijblad No. 7407).

§ 1. Algemeene bepalingen.

Artikel 1.

Ontsmetting geschiedt zoo mogelijk onder toezicht van een geneeskundige en anders van een door het plaatselijk bestuur voor zoover mogelijk na ingewonnen medisch advies aangewezen ambtenaar of beambte.

Artikel 2.

De ontsmetting geschiedt:
a. bij voorkeur in een ontsmettingsinrichting;
b. met goedvinden van de in het vorig artikel bedoelden persoon ter plaatse waar zich de te ontsmetten voorwerpen bevinden.

Artikel 3.

De tot ontsmetting dienende middelen zijn:
a. toestellen;
b. natuurlijke middelen;
c. scheikundige middelen.

Artikel 4.

(1) Onder ontsmettingstoestellen zijn begrepen:
a. apparaten, die een mengsel van zwaveligzure en zwavelzure anhydride leveren (Clayton, Marot) of van kooloxyde en koolzuur (Nocht);
b. formaline-lampen en formaline-inrichtingen (formalinekisten), (Japansche kamers);
c. ovens die stoom onder drukking of stroomende stoom leveren (ontsmettingsovens).

(2) Deze toestellen worden aangewend overeenkomstig de voor elk dezer in verband met hunne constructie te geven bijzondere voorschriften.

Artikel 5.

Natuurlijke middelen van ontsmetting zijn:

1°. zon en wind, waaraan men toegang geeft door het openzetten van ramen en deuren, het geheel of gedeeltelijk verwijderen van een dak of van een of meer zijwanden van een gebouw. Het gebouw moet aldus op drie achtereenvolgende dagen telkens gedurende 5 à 6 uur aan zon en wind worden blootgesteld;

2°. hitte, welke wordt aangewend

a. in den vorm van kookhitte, door de te ontsmetten (kleinere) voorwerpen gedurende ¼ à ½ uur in water of sodaoplossing uit te koken in een pan, ketel of ander vat;

b. in den vorm van vuur om ijzeren en andere niet licht smeltbare metalen voorwerpen en metalen constructies te ontsmetten. Men stapelt daartoe licht brandbare stoffen, bijv. droge bamboe, om de te ontsmetten voorwerpen en onderhoudt daarmede gedurende eenige minuten een helder brandend vuur;

3°. stroomend water, mits dit zooveel stroomkracht hebbe, dat het het bed, waarin het loopt, schuurt; riolen en andere watergangen, als slokans en beekjes kunnen alleen door een sterken waterstroom in een of meer etmalen voldoende worden ontsmet.

Artikel 6.

(1) Als scheikundige ontsmettingsmiddelen komen in aanmerking:

1°. versch gebluschte kalk, bereid door overgieting van ongebluschte kalk met de helft van haar gewicht aan water; alleen wanneer daarbij eene sterke warmteontwikkeling plaats vindt is dit middel voor ontsmetting te gebruiken;

2°. kalkmelk, welke wordt verkregen door 1 deel versch gebluschte kalk te vermengen met 3 deelen water; alleen indien onmiddellijk vóór het gebruik bereid, is kalkmelk voor ontsmetting te gebruiken;

3°. chloorkalk, welke minstens 20% werkzaam chloor bevat; zij moet in goed gesloten flesschen en beschermd tegen de inwerking van licht worden bewaard;

4°. sapocarbol-oplossing (kresolzeep-oplossing), welke telkens dadelijk vóór het gebruik moet worden aangemaakt door 1 deel sapocarbol (der Nederlandsche pharmacopee, 4e uitgave) te vermengen met 9 deelen zuiver water.

Bij gebrek aan sapocarbol kan lysol of creoline worden gebruikt in 5%-oplossingen, die echter anderhalf

maal zoo lang moeten inwerken als eene sapocarbol-oplossing;

5°. sublimaat-oplossing, verkregen door één pastille van 1 gram (der Nederlandsche pharmacopee, 4e uitgave) op te lossen in 1 Liter zuiver water.

Geneeskundigen en apothekers kunnen die oplossing ook bereiden door 1 gram sublimaat in kristallen of poeder en 0,4 gram keukenzout met een weinig eosine op te lossen in 1 Liter zuiver water.

De flesschen, waarin sublimaat-oplossing in voorraad wordt gehouden, moeten in het Nederlandsch en in de landstaal het opschrift „Vergif" dragen en in een gesloten kast worden bewaard;

6°. soda-oplossing, eene oplossing van 20 gram soda in 1 Liter water;

7°. formaline, de in den handel onder dien naam bekende 40%-oplossing van formaldehyde. Dit ontsmettingsmiddel verdient echter weinig vertrouwen en mag alleen worden gebezigd, wanneer betere middelen ontbreken;

8°. zeepspiritus, welke wordt verkregen door drie deelen gewone brandspiritus te vermengen met één deel groene zeep;

9°. kopersulfaat (troessi);

10°. kalium permanganaat;

11°. zwaveligzuur, verkregen door het verbranden van 10 gram zwavel per kubieken Meter in goed gesloten vertrekken.

(2) De scheikundige ontsmettingsmiddelen moeten onder het persoonlijk toezicht van de in artikel 1 bedoelde personen worden bereid, tenzij de oplossingen uit een apotheek zijn ontvangen.

Artikel 7.

(1) Bij ontsmetting worde de voorkeur gegeven aan ontsmettingstoestellen; de natuurlijke ontsmettingsmiddelen zijn, waar zij kunnen worden aangewend, een krachtig hulpmiddel tot verdelging van ziektekiemen.

(2) Het aanwenden van ontsmettingsmiddelen geschiedt met inachtneming van de volgende bepalingen.

§ 2. Ontsmetting van schepen.

Artikel 8.

(1) Ontsmetting van het dek geschiedt door schrobben met

kalkmelk of sapocarbol-oplossing; binnen het schip gelegen verblijven, die afzonderlijk ontsmet moeten worden, worden behandeld als in artikel 11 hieronder voor vertrekken is bepaald.

(2) Het inwendige van schepen wordt met Clayton-toestellen ontsmet, waarmede tevens ratten (en c. q. stemogyia-muskieten) worden gedood. Ook bij ontsmetting van een afzonderlijk ruim of tusschendek kan het Clayton-toestel met goed gevolg worden aangewend.

(3) De lading wordt eveneens geclaytoniseerd of, in het geval van artikel 36 der Quarantaine-ordonnantie, gedurende een tijdruimte van twee weken in een opslagplaats opgeslagen.

(4) Bij verversching van drinkwater, dat verdacht wordt met pest of cholera te zijn besmet, wordt vóór het verwijderen van den watervoorraad zoo mogelijk stoom van hooge temperatuur door de reservoirs geleid, totdat het water gedurende een kwartier gekookt heeft; is dit onmogelijk dan geschiedt de ontsmetting door het inbrengen van eene zoodanige hoeveelheid kalium permanganaat, dat het water rood wordt gekleurd; na aldus zes uur te hebben gestaan, behoort de kleur nog roze te zijn; het water wordt dan uitgepompt en na doorspoeling der reservoirs door versch drinkwater vervangen.

(5) Ruimwater of waterballast wordt, voordat het wordt weggepompt, zoo noodig ontsmet op dezelfde wijze als besmet drinkwater.

(6) Indien het schip twee zeemijlen buiten de kust ligt, kan besmet drink- en ruimwater of waterballast zonder voorafgaande ontsmetting worden uitgepompt; de drinkwaterreservoirs moeten daarna echter ontsmet worden met stoom of met eene oplossing van kaliumpermanganaat.

(7) Het gedeelte van den buitenwand van schepen, waarlangs de uit privaten en urinoirs afkomstige stoffen loopen, wordt op de volgende wijze ontsmet. Bedoeld oppervlak wordt eerst bespoten met een sublimaat-oplossing, daarna geheel afgekrabd, vervolgens duchtig gewasschen met sapocarbol en ten slotte na verloop van eenige uren opnieuw geverfd.

(8) Overigens wordt met besmette plaatsen of goederen in een schip gehandeld op de wijze als in de §§ 4, 5, 6 en 7 voor die plaatsen en goederen is aangegeven.

§ 3. Ontsmetting van spoor- en tramwagens, rij- en voertuigen.

Artikel 9.

(1) Compartementen van spoor- en tramwagens worden behandeld als in artikel 11 hieronder voor vertrekken is be-

paald; de daarin aanwezige zitbanken, meubels, kleeden en gordijnen gelijk in §§ 4, 5 en 6 voor houten, lederen en geweven en gevlochten stoffen is voorgeschreven, privaten en urinoirs worden overeenkomstig het bepaalde in § 7 behandeld.

(2) Van goederenwagens worden de vloeren, de wanden en het dak van binnen en buiten met kalkmelk of sapocarbol-oplossing geschrobd. Indien mogelijk worde echter de in de eerste twee alinea's van artikel 11 aangegeven behandeling aangewend.

Artikel 10.

(1) Rijtuigen worden met sapocarbol-oplossing goed afgepoetst, de kussens en kleeden worden behandeld zooals in §§ 5 en 6 voor die voorwerpen is aangegeven.

(2) Vrachtwagens worden op dezelfde wijze ontsmet als in de eerste zinsnede van het tweede lid van het vorig artikel voor goederenwagens is voorgeschreven.

(3) Lijkwagens en brancards worden op dezelfde wijze als vrachtwagens behandeld, met dien verstande, dat gordijnen en ledergoed worden ontsmet overeenkomstig § 5.

(4) Tandoe's en draagbaren van bamboe, die besmet zijn, worden verbrand; indien zij van hout zijn en verbranding ernstig bezwaar oplevert, worden zij met eene sapocarbol-oplossing gereinigd; indien het geraamte van ijzer is kan dit door verhitting met vuur worden ontsmet. Het geweven goed wordt door formaline, stoom of uitkoken ontsmet.

§ 4. Ontsmetting van huizen en gebouwen.

Artikel 11.

(1) Vertrekken met steenen muren of andere goed gesloten localiteiten worden met formaline-dampen behandeld.

(2) Daartoe worden van die vertrekken middels het opplakken van reepen papier of het instoppen van watten of geweven goederen alle reten en openingen zooveel mogelijk luchtdicht afgesloten en de vertrekken aldus gedurende den voor het formaline-toestel voorgeschreven tijd aan de inwerking dier dampen blootgesteld.

(3) Ledergoed, bont, fluweel, gewaste tijk, veeren, wollen goederen, gordijnen, beddegoed, boeken en dergelijke worden in het te ontsmetten vertrek geplaatst en aldus tegelijkertijd door de formaline-dampen ontsmet.

(4) Indien formalinetoestellen niet beschikbaar zijn, worden de vertrekken uitgezwaveld, door ze gedurende ten minste zes uur te vullen met zwaveldamp, daarna worden de gladde

deelen met sapocarbol-oplossing goed afgewreven, de overige daarmede door middel van een „spray" bestoven of van spuiten bespoten, vervolgens zooveel mogelijk aan het zonlicht blootgesteld en ten slotte de vloeren, wanden en plafonds behandeld zooals in artikel 13 is omschreven.

(5) Houten en bamboe-huizen worden zoo mogelijk verbrand. Ontstaat daardoor te groote schade of gevaar voor naburige perceelen dan worden zij, zoo mogelijk door geheele of gedeeltelijke wegneming van het dak, of een der wanden aan het zonlicht blootgesteld. De vloeren en omwandingen worden vervolgens behandeld als in artikel 13 is voorgeschreven.

Artikel 12.

(1) Vloeren van hout, steen of cement worden met sapocarbol-oplossing geschrobd; aarden vloeren, binnenplaatsen en weggedeelten worden ontsmet door overgieten met kalkmelk.

(2) Gewitte muren en plafonds worden met versche kalkmelk een of zoo noodig twee malen overgewit; geteerde deelen worden overgeteerd.

(3) Houten beschotten en geverfde of met een waterdichte laag bedekte muren worden met sapocarbol-oplossing goed afgepoetst.

§ 5. Ontsmetting van meubelen en huisraad.

Artikel 13.

(1) Metalen voorwerpen worden, indien dit zonder schade kan geschieden, aan vuurhitte blootgesteld en anders gedurende ten minste een kwartier uitgekookt; zijn zij daartegen niet bestand, dan worden zij met sapocarbol-oplossing goed afgepoetst.

(2) Houten voorwerpen worden verbrand of indien daardoor de schade te groot zou worden, nat gemaakt met sublimaat-oplossing, minstens een half uur daarna met zuiver water afgewasschen en daarna met lappen drooggewreven, welke lappen daarna worden verbrand.

(3) Besmet glas en aardewerk wordt gedurende een kwartier uitgekookt in soda-oplossing of in water.

(4) Lederen voorwerpen worden voor den voor het toestel aangewezen tijd in een fomaline-inrichting behandeld; is dit niet mogelijk dan worden zij verbrand.

(5) Gevlochten stoffen als matten en tikers worden bij voorkeur verbrand; bestaat daartegen bezwaar dan worden zij met kalkmelk behandeld.

(6) Gordijnen en kleeden worden behandeld als in artikel 14 voor geweven stoffen is aangegeven.

§ 6. Ontsmetting van lijfgoed en kleederen.

Artikel 14.

(1) Matrassen en kussens worden in den ontsmettingsoven behandeld; is dit niet mogelijk dan worden zij verbrand.

(2) Geweven goederen als bijv. kleedingstukken, lijf- en bedlinnen, beddegoed, enz. wordt in een ontsmettingsoven of eene formaline-inrichting behandeld of, indien dat niet mogelijk is, uitgekookt gedurende ten minste een kwartier in water of soda-oplossing dan wel gedurende twee uren in eene sapocarbol-oplossing ondergedompeld. Laat de aard der goederen of de omstandigheden een dezer behandelingen niet toe dan worden zij verbrand.

(3) Flanellen of wollen stoffen worden behandeld in een ontsmettingsoven of formaline-inrichting dan wel gedurende twee uur in een sapocarbol-oplossing gedompeld.

(4) Lijf- en beddegoed, dat door uitwerpselen van lijders is besmet, mag niet worden uitgespoeld, maar moet direct worden ondergedompeld in eene sapocarbol-oplossing.

(5) Bont, fluweel, gewaste tijk, veeren, gordijnen, tapijten, boeken en dergelijke voorwerpen worden in een formaline-inrichting behandeld of, indien dit niet mogelijk is, verbrand.

(6) Lompen en vodden, papier en andere zaken van geringe waarde worden verbrand.

§ 7. Ontsmetting van privaten, urinoirs en andere verzamelplaatsen van vuil, zoomede van riolen, goten en waterbakken.

Artikel 15.

(1) Privaten, urinoirs, beer- en zinkputten worden met kalkmelk (10 Liter op 1 kubieken Meter) of chloorkalk (5 Liter op 1 kubieken Meter) gevuld en met dien inhoud gedurende minstens vier uur gesloten gehouden.

(2) De zittingen van privaten worden met een sapocarbol-oplossing goed afgepoetst en de vertrekken voorts behandeld, zooals in artikel 11 is aangegeven.

(3) Goten en riolen worden bij voorkeur schoongemaakt door er sterk stroomend water door te leiden en anders behandeld op de wijze van de eerste alinea.

(4) Verzamelingen van straatvuil worden verbrand of an-

ders met kalkmelk gemengd in de verhouding van 10 Liter op 1 kubieken Meter.

(5) Stof, kamervuil en afkrapsel, afkomstig van besmette vertrekken moet nat worden gemaakt met de gebruikte ontsmettingsvloeistof en aldus worden verwijderd, waarbij te waken is voor het opvliegen van deze stoffen.

(6) Uitwerpselen van zieken (urine, ontlasting, braaksel, sputum, etter) worden het best met kalkmelk en anders met sapocarbol ontsmet.

(7) Tonnen, bakken of potten, die voor het deponeeren van besmettelijke uitwerpselen of afval worden gebezigd, moeten vooraf voor ongeveer ¼ met kalkmelk (c. q. sapocarbol-oplossing) worden gevuld; de stoffen moeten daarin minstens een uur met het ontsmettingsmiddel in aanraking blijven alvorens te worden weggeworpen; de vaten moeten daarna met sapocarbol-oplossing worden uitgespoeld.

(8) In hospitalen verdient het aanbeveling besmettelijke uitwerpselen te koken met kalium-permanganaat.

(9) Waterputten kan men trachten te ontsmetten door den inhoud om de drie dagen te mengen met eene 10% oplossing van kopersulfaat (troessi) en wel ¼ Liter oplossing per kubieken Meter van den waterinhoud van den put.

(10) Badwater en mandibakken worden ontsmet door het inbrengen van kalium-permanganaat in eene hoeveelheid die het water rood kleurt; wanneer het water, na van tijd tot tijd goed te zijn omgeroerd, aldus gedurende zes uur heeft gestaan en de kleur niet lichter dan roze is geworden, heeft de ontsmetting plaats gehad.

§ 8. Ontsmetting van personen.

Artikel 16.

(1) Personen ontsmetten zich door handen en voeten en het overige lichaam te wasschen en zoo mogelijk te borstelen met zeepspiritus en zich vervolgens met sapocarbol-oplossing na te wasschen.

(2) Zij voorzien zich vervolgens van schoone kleederen, terwijl de gebruikte kleedingstukken moeten worden ontsmet.

§ 9. Vervoer van lijders aan besmettelijke ziekten en van van besmettting verdachte personen, dieren en voorwerpen.

Artikel 17.

(1) Het vervoer van lijders aan besmettelijke ziekten be-

hoort per brancard te geschieden, tenzij een beter vervoermiddel als bijv. een automobiel of ziekenwagen beschikbaar is.

(2) Is geen der in het eerste lid bedoelde vervoermiddelen beschikbaar dan geschiedt het vervoer dier lijders per tandoe of baleh-baleh c. q. in een gewoon rijtuig.

(3) In ieder geval moet zorg worden gedragen dat geen uitwerpselen van de lijders buiten het vervoermiddel kunnen geraken.

(4) Het vervoermiddel moet worden ontsmet en de gebezigde stoffen worden verbrand of ontsmet op een der wijzen in artikel 14 aangegeven.

(5) Verdachte personen ondergaan vóór hun vertrek eene voorloopige ontsmetting, verwisselen van kleeding en begeven zich te voet of per rijtuig naar de hun aangewezen inrichting. Behoudens het noodige geleide behooren op deze personen bij hun gaan naar die inrichting geen verdere voorzorgsmaatregelen te worden toegepast. De gebezigde rijtuigen moeten worden ontsmet.

Artikel 18.

(1) Van pest verdachte ratten en muizen mogen alleen met ongeveer 1 Meter lange tangen worden aangepakt; zij worden, waar dit zonder brandgevaar kan geschieden, dadelijk overdekt met een in petroleum gedrenkte lap en met een weinig petroleum overgoten, die vervolgens in brand wordt gestoken. De oppervlakkig verbrande lijken kunnen daarna, zoo hun aantal gering is, geheel worden verbrand; bij hoeveelheden grooter dan tien moeten de lijken in een diepen kuil onder een laag versche kalk worden begraven.

(2) Wanneer onverbrande rattenlijken moeten worden vervoerd, geschiede dit in een dichtgemaakt petroleumblik of ander goed gesloten voorwerp, waarin zich een laag petroleum bevindt.

(3) Personen, die belast zijn met het dooden, vangen, verbranden of transporteeren van van pest verdachte ratten, moeten alvorens hun werk te beginnen, de onbedekte deelen van het lichaam geheel met vaseline insmeeren.

Artikel 19.

(1) Besmette of van besmetting verdachte voorwerpen, die vervoerd moeten worden, worden in goed gesloten, met zink bekleede, ontsmetbare bakken gedaan of, zoo die niet voorhanden zijn, in met sublimaat gedrenkte zakken of doeken gehuld.

(2) De bakken worden vervolgens met eene sapocarbol-oplossing ontsmet, de zakken of doeken worden gereinigd zooals in artikel 14 is voorgeschreven of desnoods verbrand. Ook de vervoerende personen en hunne kleederen behooren ontsmet te worden.

(3) De ontsmette goederen moeten in ontsmette bakken of anders in schoone zakken of doeken worden terugbezorgd.

§ 10. Begraven van aan besmettelijke ziekten overledenen.

Artikel 20.

(1) Personen, die het lijk van een aan pest overledene hebben te behandelen, besmeeren de onbedekte deelen van hun lichaam vooraf met vaseline en ontsmetten zich en hunne kleederen onmiddellijk na afloop. Het laatste behoort ook te geschieden bij de behandeling van lijken van aan andere besmettelijke ziekten overleden personen-

(2) Lijken van aan besmettelijke ziekten overledenen worden, indien godsdienstige bezwaren zich daartegen niet verzetten, niet ontkleed, doch in een met sublimaat-oplossing gedrenkt laken gewikkeld en zoo mogelijk gelegd in een kist, waarvan de bodem is voorzien van eene eenige centimeters dikke laag houtzaagsel of tuinaarde.

(3) Ritueele wassching van bovenbedoelde lijken moet desverlangd toegestaan worden, mits het lijk op een baleh-baleh wordt gelegd boven een kuil, die van een laag van 15 centimeter versch gebluschte kalk is voorzien. Voor de wassching wordt bij voorkeur sublimaat-oplossing gebezigd. De baleh-baleh wordt na de wassching verbrand en de aanwezige personen en hunne kleederen ontsmet.

Artikel 21.

Het vervoeren van lijken van aan besmettelijke ziekten overleden personen, die niet in een kist zijn gelegd, geschiedt op een baleh-baleh, waarop een tiker en een in sublimaat gedrenkt kleed; is dit laatste niet mogelijk dan worde een stuk imitatieleder gebezigd. De baleh-baleh en tiker worden verbrand, het kleed uitgewasschen en het imitatieleder ontsmet.

Artikel 22.

(1) Graven voor aan besmettelijke ziekten overleden personen moeten minstens 1 Meter diep zijn en op den bodem zijn voorzien van een 15 centimeter dikke laag versch gebluschte

kalk, die desgewenscht met een laagje aarde kan worden bedekt.

(2) Het lijk van niet gekiste personen wordt met een laag aarde bedekt, waarop zoo mogelijk weder een laag versch gebluschte kalk, die vervolgens geheel met aarde wordt afgedekt.

V. Bepaling der bedragen van de uitkeering aan de weduwen en weezen van Europeesche artsen en aan het nagelaten wettig of onwettig gezin van Europeesche ziekenverplegers of Inlanders voor de verzorging van pestlijders in dienst genomen, die tengevolge van de waarneming dier diensten komen te overlijden. (Staatsblad 1904 N°. 461).

1°. aan de weduwen en weezen van Europeesche artsen en aan het nagelaten wettig of onwettig gezin van Europeesche ziekenverplegers, die tijdelijk worden in dienst genomen voor de geneeskundige behandeling en de verpleging van pestlijders en die tengevolge van de waarneming dier diensten komen te overlijden, wordt toegekend eene uitkeering tot dezelfde bedragen en, wat den duur der uitkeering betreft, op de zelfde voorwaarden als bepaald zijn voor pensioenen en onderstand van weduwen en weezen van Europeesche burgerlijke landsdienaren, en zulks naar reden van een maandelijksch inkomen van het hoofd van het gezin, wat de artsen betreft van *f* 1500 's maands en wat de ziekenverplegers aangaat van *f* 150 's maands;

2°. aan het nagelaten wettig of onwettig gezin van voor de verzorging van pestlijders in dienst genomen Inlanders, die tengevolge van de waarneming dier diensten komen te overlijden, wordt toegekend eene uitkeering van *f* 4.— 's maands voor de wettige of onwettige weduwe en van *f* 1.— 's maands voor elk wettig of onwettig kind tot het 16e levensjaar.

VI. Verbodsbepalingen op den in- en doorvoer van vee,(1) afkomstig van plaatsen in Nederlandsch-Indië, waar eene besmettelijke veeziekte heerscht. (Staatsblad 1878 N°. 163, gewijzigd en aangevuld bij Staatsblad 1906 N°. 410).

Artikel 1.

(1) De in- en doorvoer in Nederlandsch-Indië van vee, dat zijn: runderen, buffels, schapen, varkens, bokken en geiten, afkomstig van plaatsen binnen het gebied van Nederlandsch-Indië, waar eene besmettelijke veeziekte heerscht, zijn verboden.

(2) Dat ter plaatse eene besmettelijke veeziekte heerscht, wordt geconstateerd door eene van het Hoofd van gewestelijk bestuur uitgegane en binnen het gewest openbaar gemaakte verklaring, welke hij onmiddellijk ter kennis brengt van den Directeur van Landbouw, Nijverheid en Handel en zoonoodig van andere Hoofden van gewestelijk bestuur (2).

(3) De kennisgeving aan den Directeur van Landbouw, Nijverheid en Handel geschiedt zooveel mogelijk per telegraaf (2).

(4) Deze Departementschef maakt de verklaringen en de berichten, dat de besmettelijke ziekten geweken zijn, bekend in de Javasche Courant (2).

Artikel 2.

De schepen, die vee, afkomstig van de in artikel 1 bedoelde plaatsen, aan boord hebben, worden niet toegelaten binnen de havens en reeden van Nederlandsch-Indië, en zullen zich, desniettemin binnen de havens of reeden gekomen zijnde, onmiddellijk op eerste aanzegging van de autoriteit, die over de reede of haven het rechtstreeksch gezag uitoefent, van daar moeten verwijderen.

Artikel 3.

Zij worden in de havens en reeden toegelaten, zoodra het aan boord aanwezige vee is afgemaakt, men de doode lichamen op den bodem der zee heeft doen zinken en schip en lading behoorlijk ingevolge daarvoor te geven voorschriften, ten overstaan

(1) Ook van toepassing op paarden, zoodra eene besmettelijke ziekte onder die dieren in eenig gewest heerscht (Staatsblad 1891 N°. 211).

(2) Staatsblad 1906 N°. 410. Red.

D. IV. van eene daartoe door het Hoofd van gewestelijk of plaatselijk bestuur benoemde commissie, zijn gedesinfecteerd.

Artikel 4.

Zaken, die met vee in verband staan, zooals: haar, wol, beenderen, huiden, horens en anderen, afkomstig van de in artikel 1 bedoelde plaatsen, mogen niet worden gelost en ingevoerd, zoolang zij niet op de wijze, bedoeld bij het voorgaand artikel, zijn gedesinfecteerd.

Artikel 5.

De overtreding der verbodsbepalingen, vervat in de artikelen 1 en 4, wordt gestraft met verbeurdverklaring van het vee en van de zaken, waarmede in overtreding dezer voorschriften is gehandeld.

Artikel 6.

De gezagvoerder, die niet onmiddellijk gevolg geeft aan de aanzegging, bedoeld in artikel 2, wordt gestraft met een geldboete van ten minste *f* 100.— en ten hoogste *f* 1000.—.

Alle gemeenschap met het schip is alsdan onmiddellijk verboden. Het plaatselijk bestuur zorgt, dat hiervan terstond kennis worde gegeven aan den gezagvoerder van het betrokken schip, aan de gezagvoerders van de ter reede liggende vaartuigen en aan elk en een iegelijk, die zich naar de haven of de reede begeeft.

Al wie dit verbod schendt, wordt, naar gelang van zijnen landaard, gestraft met gevangenisstraf of ten arbeidstelling aan de openbare werken, van ééne week tot ééne maand.

VI.

(*a*) Bij Staatsblad 1897 N° 120, gewijzigd bij Staatsblad 1900 N° 194 en aangevuld bij Staatsblad 1908 N° 58 zijn maatregelen getroffen, ten einde te voorkomen dat de thans in sommige residentiën heerschende veeziekte naar de meest veerijke streken van den Ned. Indischen archipel wordt overgebracht.

(*b*) Bij Staatsblad 1905 n°s. 223 en 224 zijn geregeld de bevoegdheid van den Gouverneur-Generaal om onder de noodige waarborgen tegen overbrenging van besmetting afwijkingen toe te staan van het bestaand tijdelijk verbod van invoer in sommige gedeelten van Nederlandsch-Indië van vee uit andere deelen van den N. I. archipel en de voorwaarden, waarop de invoer op Java van vee, paarden daaronder niet begrepen,

afkomstig uit de bezittingen buiten Java en Madoera (uitgezonderd het eiland Bali, van welk eiland de invoer niet aan beperkende bepalingen onderhevig is) wordt toegelaten.

(*c*) Bij Staatsblad 1903 N° 344, gewijzigd bij Staatsblad 1904 N° 439 is vrijstelling verleend ten aanzien van oorlogsschepen van enkele voorschriften omtrent den invoer van vee in bepaalde gevallen en onder bepaalde voorwaarden.

(*d*) Bij Staatsblad 1906 N° 424 zijn maatregelen getroffen tot bestrijding van de in de residentie Tapian na Oeli herhaaldelijk voorkomende veeziekten, veepest en surra.

Invoer van vee (paarden en varkens daaronder begrepen) uit de gewesten Atjeh en Onderhoorigheden en Oostkust van Sumatra in de residentie Tapian na Oeli, alsmede invoer van vee (paarden en varkens daaronder begrepen) uit laatstgenoemd gewest in het gewest Sumatra's Westkust, zijn tijdelijk verboden.

(*e*) Bij Staatsblad 1908 N° 127 zijn de uitvoer van merries van Soemba en de invoer van vee aldaar verboden. Uitvoer van hengsten en ruinen mag alleen plaats hebben te Waingapoe.

In bijzondere gevallen kan de Directeur van Landbouw, Nijverheid en Handel vergunning verleenen tot uitvoer van merries en invoer van vee.

(*f*) Bij Staatsblad 1908 N° 316 is bepaald, dat voorzoover krachtens art. 1 der ordonnantiet van 25 Maart 1905 (Staatsblad N° 223) de invoer in de residentie Madoera van varkens afkomstig uit andere gewesten van N.-I., door den Gouverneur-Generaal wordt toegelaten, op dien invoer van toepassing zijn de art. III t/m XII der ordonnantie van 20 April 1893 (Staatsblad N° 110), zooals die sedert zijn gewijzigd en aangevuld, behoudens dat, wanneer onder een transport varkens geene besmettelijke ziekte wordt geconstateerd en ook geen der dieren verdacht wordt aan zulk eene ziekte lijdende te zijn, de varkens niet in quarantaine gehouden, doch dadelijk tot den invoer toegelaten worden.

(*g*) Bij Staatsblad 1908 N° 317 is krachtens art. 1 der ordonnantie van 25 Maart 1905 (Staatsblad N° 223) ten vervolge van het besluit van den zelfden datum N° 5 (Staatsblad N° 224) bepaald, dat de invoer in de residentie Madoera van varkens afkomstig uit andere gewesten van N.-I. wordt toegelaten, onder voorwaarde, dat de ontscheping alleen zal mogen geschieden op plaatsen, waar een Europeesch of Inlandsch gouv^{ts}. veearts gevestigd is en nadat de varkens door dien veearts zijn gekeurd.

(*h*) Bij Staatsblad 1911 N° 166 is de invoer van vee, paarden daaronder niet begrepen, afkomstig uit het niet op het eiland Sumatra gelegen gedeelte der residentie Riouw en On-

derhoorigheden, in het overige gedeelte van Nederlandsch-Indië, voor zoover dit niet reeds ingevolge de artikelen 1 en 2 der ordonnantie in Staatsblad 1897 N° 120 tijdelijk daarvoor gesloten is, tijdelijk verboden.

VII. Regeling der verplichte quarantaine van uit het buitenland aangevoerd vee. (Staatsblad 1893 N° 110, 1895 N°. 279, 1897 N°. 294, 1898 N°. 243, 1906 N°. 48).

Artikel 1.

Vee, afkomstig van plaatsen buiten het gebied van Nederlandsch-Indië, zoomede vee, afkomstig van plaatsen binnen bedoeld gebied, dat te zamen met buitenlandsch vee wordt aangevoerd, wordt ter ontscheping alleen toegelaten op de plaatsen, voor elk gewest door het Hoofd van gewestelijk bestuur aan te wijzen (1).

De besluiten, houdende aanwijzing van bedoelde plaatsen, worden gepubliceerd in de Javasche Courant (2).

Onder vee worden in deze verordening verstaan: runderen, buffels, schapen, geiten, bokken en varkens.

Artikel 2.

D. VIII. Vóór de ontscheping wordt het vee gekeurd door een Europeeschen of Inlandschen (2) Gouvernements-veearts, of, bij ontstentenis van dezen, door een als deskundige door het Hoofd van gewestelijk of plaatselijk bestuur aangewezen persoon.

Artikel 3.

Indien bij de keuring onder het aangebracht vee runderpest of miltvuur wordt geconstateerd, is de ontscheping van alle tot het transport behoorende dieren verboden.

Wordt daarentegen eenige andere besmettelijke veeziekte geconstateerd, of zijn er onder de aangebrachte dieren, die verdacht worden aan eenige besmettelijke ziekte lijdende te zijn, dan strekt zich een gelijk verbod alleen uit tot de zieke of verdachte dieren.

De overige tot het transport behoorende dieren, zoomede dieren behoorende tot een lading, waaronder geen besmettelijke ziekte is geconstateerd, moeten, na ontscheept te zijn, gedurende 12 dagen in quarantaine worden gehouden.

---

(1) Staatsblad 1897 N°. 294.
(2) Staatsblad 1895 N°. 279. Red.

De Directeur van Landbouw, Nijverheid en Handel, is bevoegd om ten aanzien van de in de vorige alinea in de tweede plaats bedoelde dieren vrijstelling van quarantaine te verleenen (1).

Artikel 4.

De schepen, waarop zich de dieren bevinden, waarvan ingevolge het bepaalde bij het voorgaande artikel de ontscheping verboden is, moeten, na ontscheping der gezonde dieren, wanneer dit geoorloofd is volgens het laatste lid van dat artikel, op eerste aanzegging van de autoriteit, die over de reede of haven het rechtstreeksch gezag uitoefent, onmiddellijk zich van daar verwijderen.

Zij worden eerst weder op de reede of in de haven toegelaten, zoodra het aan boord aanwezige zieke of verdachte vee is afgemaakt, men de doode lichamen op den bodem der zee heeft doen zinken en schip en lading behoorlijk, ingevolge daarvoor gegeven voorschriften, ten overstaan van een daartoe door het
D. IV. Hoofd van gewestelijk of plaatselijk bestuur benoemde commissie, zijn gedesinfecteerd.

De desinfectie-kosten komen ten laste van den invoerder (2)

Voor het afgemaakte vee wordt geene schadeloosstelling uitgekeerd (2).

Artikel 5.

Zaken, die met vee in verband staan als: haar, wol, beenderen, huiden, horens en andere, afkomstig van het in artikel 3 bedoelde zieke of verdachte vee, of zaken die daarmede in aanraking zijn geweest (2) mogen niet worden gelost of ingevoerd, zoolang zij niet op de wijze, bedoeld bij het voorgaande artikel, zijn gedesinfecteerd.

Artikel 6.

Wanneer, nadat de aanzegging, bedoeld bij het eerste lid van artikel 4, heeft plaats gehad, de gezagvoerder daaraan niet onmiddellijk gevolg geeft, is alle gemeenschap met het schip terstond verboden.

Het plaatselijk bestuur zorgt, dat hiervan onmiddellijk kennis gegeven wordt aan den betrokken gezagvoerder, aan de gezagvoerders van alle ter reede liggende vaartuigen en aan elk en een iegelijk, die zich naar de haven of reede begeeft.

---

(1) Staatsblad 1906 N°. 48.
(2) Staatsblad 1895 N°. 279. Red.

Artikel 7.

Wanneer onder het in quarantaine gehouden vee, bedoeld bij het laatste lid van artikel 3, gedurende den voorgeschreven quarantaine-tijd runderpest of miltvuur wordt geconstateerd, moeten de zieke of verdachte dieren onverwijld worden afgemaakt en overeenkomstig de daarop bestaande voorschriften worden verbrand of begraven, terwijl alle zaken, die met bedoelde dieren in aanraking zijn geweest of daarvan afkomstig zijn, moeten worden verbrand of gedesinfecteerd; een en ander op den voet van de instructie vastgesteld bij artikel 2 van het besluit van 9 November 1892 N° 12 (Staatsblad N° 241) (1).

De overgebleven, als gezond aangemerkte dieren, blijven telkenmale wederom aan een nieuwen quarantaine-tijd van 12 dagen onderworpen.

Dit laatste geldt evenzeer voor het geval eenige andere besmettelijke ziekte onder het in quarantaine gehouden vee wordt geconstateerd.

Artikel 8.

In het onderhoud en de bewaking van het ingevolge het laatste lid van artikel 3 en het tweede en derde lid van artikel 7 in quarantaine gehouden vee wordt voorzien door den invoerder, en, zoo hij daartoe in gebreke mocht blijven, op zijne kosten door het Hoofd van gewestelijk of plaatselijk bestuur.

Zoo ook komen zoowel de kosten voor den bouw der stallen als die voor het afmaken, verbranden, begraven en desinfecteeren, bedoeld bij het eerste lid van artikel 7, en andere van dezen aard mede geheel ten laste van den invoerder.

Voor het in quarantaine afgemaakte vee wordt geene schadeloosstelling uitgekeerd (1), evenmin voor de kralen of stallen, waar de dieren gestaan hebben en voor de zaken, die met hen in aanraking zijn geweest, welke worden verbrand op den voet van de instructie vastgesteld bij artikel 2 van het Besluit van 9 November 1892 N° 12 (Staatsblad N° 241) (2).

Artikel 9.

De invoerder zal, geheel ten genoege van het Hoofd van gewestelijk of plaatselijk bestuur, de noodige waarborgen verstrekken dat de voorgeschreven quarantaine-maatregelen, met betrekking tot het door hem in te voeren vee, naar behooren kunnen worden ten uitvoer gelegd.

---

(1) Staatsblad 1895 N°. 279.
(2) Staatsblad 1890 N°. 243. Red.

Artikel 10.

De ontscheping, bedoeld bij het laatste lid van artikel 3, mag alleen plaats hebben op vertoon van de door den keurder kosteloos afgegeven schriftelijke verklaring, dat de keuring is geschied, en de dieren mogen worden ingevoerd, nadat zij zullen zijn onderworpen aan de quarantaine, bedoeld bij het laatste lid van evengemeld artikel, met inachtneming van het bepaalde bij het tweede en derde lid van artikel 7.

Deze verklaring wordt door den keurder niet afgegeven, dan nadat hem gebleken is, dat de in het voorgaande artikel bedoelde waarborgen zijn geleverd.

Artikel 11.

Het toezicht op de uitvoering der quarantaine-voorschriften is opgedragen aan den keurder. Zonder diens schriftelijke verklaring, dat de quarantaine zonder stoornis is afgeloopen, mag het vee de quarantaine-plaats niet verlaten.

Artikel 12.

De gezagvoerder, die niet onmiddellijk gevolg geeft aan de aanzegging, bedoeld bij het eerste lid van artikel 4, wordt gestraft met een geldboete van ten minste *f* 100 (éénhonderd gulden) en ten hoogste *f* 500 (vijfhonderd gulden).

Invoer van vee, elders dan ter plaatse, krachtens artikel 1 aangewezen, zoomede overtreding van het verbod in artikel 5, van dat in het eerste lid van artikel 10 en van dat in het tweede lid van artikel 11, wordt gestraft met een geldboete van ten minste *f* 10 (tien gulden) en ten hoogste *f* 100 (éénhonderd gulden) en verbeurdverklaring van de zaken of het vee, waarmede de overtreding is begaan; van dat in artikel 6, naar gelang van den landaard van den overtreder, met gevangenisstraf of ten arbeidstelling aan de publieke werken voor den kost zonder loon van zes dagen tot ééne maand.

(*a*) Bij Staatsblad 1902 N° 67 ,zooals dat is gewijzigd bij Staatsblad 1903 n°s. 4 en 400 en nader is aangevuld en gewijzigd bij Staatsblad 1909 N° 437, is de invoer in Nederlandsch-Indië van vee afkomstig van Australië onder bijzondere voorwaarden toegestaan en die invoer op nieuw geregeld, voor zooveel paarden betreft.

(*b*) Bij Staatsblad 1897 n°s. 26 en 121, zijn maatregelen vastgesteld tegen overbrenging der in Achter-Indië, het ver-

dere Azië en Afrika heerschende veeziekte naar Nederlandsch-Indië (paarden zijn daaronder niet begrepen).

(*c*) Artikel 3 van Staatsblad 1897 Nº. 26 is buiten werking gesteld voor het gewest Banka en Onderhoorigheden (Staatsblad 1899 Nº 288) en voor het niet op het eiland Sumatra gelegen gedeelte van de residentie Riouw en Onderhoorigheden (Staatsblad 1911 Nº 166).

(*d*) Bij Staatsblad 1905 Nº 294, gewijzigd bij Staatsblad 1906 Nº 545, is bepaald, dat van het tijdelijk verbod tot invoer in Nederlandsch-Indië van vee, bedoeld in de ordonnantiën in Staatsblad 1897 nos. 26 en 121, zijn uitgezonderd de voor rekening van den Lande aangekochte dieren en dat de tijd gedurende welken dit vee in quarantaine moet worden gehouden, telkens wordt bepaald door den Directeur van Landbouw, Nijverheid en Handel, en dat in afwijking van de ter zake bestaande bepalingen de tijd, gedurende welken dit vee in quarantaine moet worden gehouden, gesteld wordt op vier weken.

(*e*) Bij Staatsblad 1911 Nº 134, zooals dat is gewijzigd en aangevuld bij Staatsblad 1911 Nº 351, is de invoer in Nederlandsch-Indië van runderen, afkomstig uit den Australischen Statenbond, tijdelijk verboden.

(*f*) Bij Staatsblad 1911 Nº 352 is de invoer in Nederlandsch-Indië van runderen, afkomstig van het gedeelte van Australië niet behoorende tot de Staten Queensland, New South Wales en Victoria, en bestemd om te worden geslacht, onder bepaalde voorwaarden toegestaan.

(*g*) Bij Staatsblad 1911 Nº 508 is de invoer in Nederlandsch-Indië van door het Departement van Landbouw, Nijverheid en Handel aan te wijzen runderen, afkomstig van het gedeelte van Australië niet behoorende tot de Staten Queensland, New South Wales en Victoria, en bestemd om als fokdieren te worden gebezigd tot verbetering van den inheemschen veestapel, onder bijzondere voorwaarden toegestaan.

VIII. Belooningen aan deskundigen — mits niet behoorende tot de Europeesche of Inlandsche Landsdienaren —, die belast worden met de keuring van over zee aangevoerd vee (Staatsblad 1906 Nº. 64).

Aan de deskundigen of aan de als zoodanig aangewezen personen — mits niet behoorende tot de Europeesche of Inlandsche Landsdienaren — die, overeenkomstig de ter zake bestaande of nader uit te vaardigen bepalingen, belast worden met de keuring van over zee aangevoerd vee, voor elke inspec-

tie aan boord van een schip of vaartuig nevens vrijen overtocht naar en van boord, wordt toegekend:

aan Europeesche deskundigen eene belooning van *f* 10,

en aan Inlandsche deskundigen eene belooning van *f* 3,

met dien verstande dat voor bedoelde verrichtingen op een dag geen hoogere belooning wordt uitbetaald dan *f* 20.— aan de Europeesche en *f* 6.— aan de Inlandsche deskundigen, zullende de Europeesche en Inlandsche Landsdienaren, die met vorenbedoelde keuringen belast worden, daarvoor alleen aanspraak kunnen maken op vrijen overtocht van den wal naar boord en terug.

IX. Maatregelen ten einde in buitengewone omstandigheden den uitvoer van vee uit Nederlandsch-Indië geheel of gedeeltelijk te kunnen tegengaan. (Staatsblad 1904 N°. 127).

Artikel 1.

De Gouverneur-Generaal is bevoegd, wanneer buitengewone omstandigheden daartoe, naar Zijn oordeel, aanleiding geven, den uitvoer van vee, met inbegrip van paarden, uit Nederlandsch-Indië tijdelijk geheel of gedeeltelijk te verbieden.

Artikel 2.

(1) Overtreding van het krachtens artikel 1 door den Gouverneur-Generaal uitgevaardigd verbod wordt, naar gelang van den landaard van den overtreder, gestraft met gevangenisstraf of tenarbeidstelling aan de publieke werken voor den kost zonder loon van zes dagen tot drie maanden.

(2) Poging tot de in de vorige alinea bedoelde overtreding is mede strafbaar.

(3) De vaartuigen met den daartoe behoorenden inventaris en het daarin geladen vee, waarmede de overtreding gepleegd werd, worden in beslag genomen en bij het veroordeelend vonnis verbeurd verklaard.

X. Hondsdolheidsordonnantie (Staatsblad 1906 Nos. 281 en 514).

I. Verbod tot invoer van honden en katten in sommige gewesten of eilanden.

Artikel 1.

In de door den Gouverneur-Generaal aan te wijzen gewesten of eilanden is de invoer van honden en katten verboden.

II. Invoer van honden over zee in andere dan de onder I bedoelde gewesten of eilanden.

Artikel 2.

Gezagvoerders van schepen of vaartuigen, die, honden aan boord hebbende, eenige reede of haven in Nederlandsch-Indië aandoen buiten de in artikel 1 bedoelde gewesten of eilanden, zijn verplicht in den praaibrief, bedoeld bij artikel 6 van het Algemeen Politiereglement voor Reeden in Nederlandsch-Indië (Staatsblad 1905 No. 547), uitdrukkelijk melding te maken van het aantal, het ras of de soort, de kleur en het geslacht dier honden, met opgaaf van de namen der houders, zoomede van de bestemming.

Artikel 3.

De ontscheping van honden mag alleen plaats hebben krachtens eene, door den bij de volgende artikelen daartoe aangewezen ambtenaar kosteloos uitgereikte, schriftelijke vergunning, met inachtneming van de overeenkomstig de bepalingen dezer ordonnantie c. q. daarbij gestelde verplichtingen.

Artikel 4.

(1) De ontscheping van honden, die van buiten Nederlandsch-Indië worden aangevoerd, is alleen toegelaten op de door den Gouverneur-Generaal aan te wijzen plaatsen.

(2) Vóór de ontscheping worden de in de vorige alinea bedoelde honden aan boord gekeurd door een Europeesch veeartsenijkundig Landsdienaar, die echter niet tot keuring overgaat dan nadat hem voorgelegd en door hem in orde bevonden zijn:

1e. eene schriftelijke verklaring van de plaatselijke autoriteit der streek, waaruit de hond afkomstig is, dat gedurende

de laatste zes maanden vóór het vervoer van het dier daar geen hondsdolheid is voorgekomen, noch op het oogenblik van vervoer voorkwam, welke verklaring, behalve voor zooveel betreft in Europa of Amerika gelegen plaatsen, behoorende tot het Koninkrijk der Nederlanden, voor haren inhoud moet zijn gewaarmerkt door een Nederlandsch Consulair ambtenaar, indien aanwezig ter plaatse van inscheping van het dier;

2°. eene schriftelijke verklaring van een veeartsenijkundig ambtenaar ter plaatse, waar de hond is ingescheept, dat het dier vóór het vertrek van daar is gekeurd en vrij van hondsdolheid is bevonden, welke verklaring — behalve voor zooveel de onder 1° aangeduide plaatsen betreft — voor de keuring gewaarmerkt moet zijn door een ter plaatse aanwezig Nederlandsch Consulair ambtenaar of, bij ontstentenis van dezen, door de hoogste plaatselijke autoriteit;

3°. eene schriftelijke verklaring van den gezagvoerder van het schip, waarmede de hond is vervoerd, dat gedurende de reis het dier niet ontscheept is geweest en aan boord zich geen geval van hondsdolheid heeft voorgedaan.

(3) Indien bij de ingevolge de vorige alinea verrichte keuring het dier vrij van hondsdolheid is bevonden, reikt de met de keuring belaste ambtenaar aan den houder de bij artikel 3 bedoelde vergunning uit.

(4) Bestaat bij dien ambtenaar niet de overtuiging, dat geen gevaar voor hondsdolheid aanwezig is, doch is deze ziekte evenmin met stelligheid te constateeren, dan wordt die vergunning verleend onder de daarin te omschrijven verplichting, dat terstond na de ontscheping de hond in quarantaine worde gesteld.

(5) Bij verhindering of niet-tijdige verschijning van den Europeeschen veeartsenijkundigen Landsdienaar kan de met de Havenpolitie belaste ambtenaar de vereischte vergunning verleenen tot ontscheping van den hond, mits de bij alinea 2 van dit artikel bedoelde schriftelijke verklaringen door hem in orde zijn bevonden en het dier, in afwachting van het onderzoek van den Europeeschen veeartsenijkundigen Landsdienaar, terstond bij de ontscheping in voorloopige quarantaine wordt gesteld. Doet bij dat onderzoek het in alinea 4 bedoeld geval zich voor, zoo wordt de voorloopige- door definitieve quarantaine vervangen.

Artikel 5.

(1) Honden, die van eenige plaats binnen Nederlandsch-Indië worden aangevoerd, worden tot ontscheping slechts toegelaten krachtens eene op den voet van artikel 3 door den met

de Havenpolitie belasten ambtenaar uitgereikte schriftelijke vergunning.

(2) Tot de afgifte dezer vergunning wordt niet overgegaan dan nadat aan genoemden ambtenaar overgelegd en door hem in orde bevonden zijn:

1°. eene schriftelijke verklaring, afgelegd ten overstaan van het Hoofd van plaatselijk bestuur der streek, waaruit de hond afkomstig is, vermeldende de plaatsen, waar het dier gedurende de laatste zes maanden, voorafgaande aan den dag van vertrek, zich heeft bevonden;

2°. eene schriftelijke verklaring van het Hoofd van plaatselijk bestuur der afdeeling of afdeelingen, waar de hond gedurende genoemd tijdvak in Nederlandsch-Indië zich heeft bevonden, inhoudende dat gedurende de laatste zes maanden zich geen geval van hondsdolheid in de afdeeling heeft voorgedaan, zoomede voor de laatste verblijfplaats den datum van vertrek, benevens gelijksoortige schriftelijke verklaringen van vermelde autoriteit, ter plaatse waar de hond is ingescheept, en van dien ambtenaar of het betrokken Districtshoofd voor de tusschenliggende plaatsen, waar het dier op de doorreis heeft vertoefd, ingeval het verblijf aldaar of ter plaatse van inscheping langer dan twee etmalen heeft geduurd;

3°. eene schriftelijke verklaring van den gezagvoerder, inhoudende dat gedurende de reis de hond niet is ontscheept geweest en aan boord zich geen geval van hondsdolheid heeft voorgedaan.

Artikel 6.

(1) De bij artikel 4 bedoelde keuring geschiedt tusschen zonsopgang en zonsondergang.

(2) Voor deze keuring geniet de keurder, behalve vrij transport naar en van boord, een keurloon van *f* 2.50 (twee gulden, vijftig cent) voor elken hond. De transportkosten en het keurloon moeten door den houder van den hond zijn voldaan voordat tot de keuring wordt overgegaan.

Artikel 7.

(1) De duur der quarantaine bedraagt, behalve in het geval van voorloopige quarantaine, bedoeld bij de vijfde alinea van artikel 4, zes maanden, of zooveel langer als de keurder noodig oordeelt.

(2) Het toezicht op de uitvoering der quarantaine-voorschriften is opgedragen aan den keurder. Zonder diens schrif-

telijke verklaring dat de quarantaine zonder stoornis is afgeloopen, mag de hond de quarantaine-plaats niet verlaten.

(3) Van het opheffen der quarantaine geeft de keurder aan den invoerder schriftelijk kennis, met bepaling van den termijn, binnen welken de hond moet zijn afgehaald.

(4) De quarantaine-kosten komen ten laste van den invoerder van den hond.

(5) Het Hoofd van plaatselijk bestuur regelt de toepassing der quarantaine en stelt het bedrag vast, voor verpleging en voeding op de mede door hem te bepalen wijze te voldoen, voor zooveel niet door den invoerder zelven in een en ander wordt voorzien. Aan de hierbedoelde regelingen wordt de noodige openbaarheid gegeven.

III. Plaatselijke bestrijding van rabiës (hondsdolheid).

Artikel 8.

(1) Het Hoofd van plaatselijk bestuur is bevoegd:

a. te bevelen, dat honden, katten of apen, die een mensch hebben gebeten of gebeten zijn door een van rabiës verdacht dier, gedurende een door hem te bepalen termijn van niet minder dan vijf dagen worden vastgelegd, opgesloten of onder toezicht gesteld, het laatste al dan niet met overbrenging naar een door of namens hem aangewezen plaats;

b. bij algemeene bekendmaking plaatsen of kringen aan te wijzen, waarbinnen het tijdelijk verboden is honden, katten of apen buiten het woonerf van den houder te doen losloopen, tenzij — voor zooveel honden betreft — voorzien van een muilkorf, overeenkomstig door voornoemd Bestuurshoofd vastgesteld model;

c. te gelasten, in het geval, bedoeld onder *a*, dan wel binnen de onder *b* bedoelde plaatsen of kringen, dat van elk ziekte- of sterfgeval onder de honden, katten of apen binnen 24 uren door den houder aan het Bestuur wordt kennis gegegeven.

(2) In het geval, bedoeld onder *a* van de vorige alinea, komen de kosten van verpleging en voeding, tot een door het Hoofd van plaatselijk bestuur te bepalen bedrag, ten laste van den houder van het onder toezicht gesteld dier, tenzij deze zelf in het benoodigde voorziet.

(3) Genoemd Bestuurshoofd regelt de wijze, waarop aan de onder *b* van alinea 1 omschreven algemeene bekendmaking plaatselijk de noodige openbaarheid wordt gegeven en brengt zijne daar bedoelde beschikkingen, zoomede de intrekking daarvan, onverwijld, zoo mogelijk telegrafisch ter kennis van

den Directeur van Landbouw, Nijverheid en Handel, die ten spoedigste voor bekendmaking in de Javasche Courant zorgt (1).

IIIbis. Uitvoer van honden, katten en apen uit met rabiës besmette streken (1).

Artikel 8 bis.

Uitvoer van honden, katten en apen uit plaatsen of kringen, ten opzichte van welke eene algemeene bekendmaking als bedoeld onder *b* van het eerste lid van artikel 8 van kracht is, is verboden (1).

IV. Slot- en strafbepalingen.

Artikel 9.

(1) Honden of katten in strijd met de bepalingen dezer ordonnantie ingevoerd of ontscheept, honden waaromtrent de bij de vergunning tot ontscheping voorgeschreven verplichtingen niet behoorlijk zijn nageleefd, of waarvoor de invoerder in gebreke is gebleven het verschuldigde aan quarantaine-, verplegings- en voedingskosten vóór of op het bepaalde tijdstip te voldoen, of die na de opheffing der quarantaine niet binnen den daarvoor gestelden termijn zijn afgehaald, zoomede honden, katten of apen, lijdende aan rabiës of door van die ziekte verdachte dieren gebeten, dan wel waaromtrent de sub *a* der eerste alinea van artikel 8 bedoelde bevelen door den houder niet behoorlijk zijn nageleefd of die in strijd met artikel 8 bis zijn uitgevoerd (1), kunnen door of op last der Politie worden afgemaakt of voor wetenschappelijke doeleinden bestemd, dan wel, voor zoover het algemeen belang zich niet daartegen verzet, ten voordeele van den Lande in het openbaar worden verkocht.

(2) Honden, katten of apen, welke in strijd met een krachtens het bepaalde sub *b* der eerste alinea van artikel 8 uitgevaardigd verbod buiten het woonerf van den houder losloopend worden aangetroffen zonder, wat honden betreft, van den voorgeschreven muilkorf te zijn voorzien, kunnen door of op last van de Politie worden opgevat, tenzij wegens de daarbij zich voordoende bezwaren afmaking noodzakelijk is.

(3) Ingevolge het bepaalde bij de vorige alinea opgevatte dieren worden, tegen vergoeding der kosten van verpleging en voeding volgens een door het Hoofd van plaatselijk bestuur

(1) Staatsblad 1906 N°.514. Red.

vast te stellen tarief, aan den houder teruggegeven, voor zooveel honden betreft onverminderd het bepaalde bij artikel 10 der ordonnantie van heden (Staatsblad N° 283).

(4) Is binnen den termijn van drie dagen na den dag der opvatting geen verzoek om teruggaaf ontvangen, of blijkt niet dat de persoon, die een zoodanig verzoek doet, de houder van den teruggevraagden hond is of dat hij gerechtigd is namens dezen een zoodanig verzoek te doen, dan kan met de dieren worden gehandeld op de wijze als in alinea 1 aangegeven.

(5) Voor de krachtens de vorige alinea's afgemaakte of bij de uitvoering daarvan gekwetste dieren wordt geene schadeloosstelling uitgekeerd.

(6) De toepassing der bepalingen van dit artikel geschiedt met inachtneming der bevelen van het Hoofd van plaatselijk bestuur.

Artikel 10.

De Europeesche en Inlandsche Bestuursambtenaren en het door het Hoofd van plaatselijk bestuur daartoe aangewezen ambtelijk personeel hebben, mits van eene schriftelijke lastgeving van genoemd bestuurshoofd voorzien, ter verzekering eener goede naleving van de bepalingen dezer ordonnantie, tusschen zes uur des morgens en zes uur des avonds toegang tot alle gebouwen, erven, besloten plaatsen en hetgeen daartoe behoort, de militaire en burgerlijke Landsgebouwen daaronder begrepen.

Artikel 11.

(1) Voor de toepassing dezer ordonnantie worden aangemerkt:

a. als „h o u d e r" van de daarbij bedoelde dieren:

1e. de hoofdbewoner van het woonerf, waar die dieren anders dan toevallig aanwezig zijn, tenzij een ander aldaar tijdelijk vertoevend of blijvend gevestigd persoon erkent de houder te zijn;

2e. de gezagvoerder van het schip of vaartuig, waarop de dieren zich bevinden, tenzij een ander daarop aanwezig persoon erkent de houder te zijn;

b. als „invoerder" van een hond degene, door of te wiens behoeve de ontscheping geschiedt.

(2) Het Hoofd van plaatselijk bestuur beslist, zoo noodig, wie als hoofdbewoner van eenig woonerf of als „invoerder" van een hond is te beschouwen.

Artikel 12.

Overtreding van het bepaalde bij artikel 1 of 3 en het verbreken der quarantaine of voorloopige quarantaine, bedoeld bij de alinea's 4 en 5 van artikel 4, overtreding van het bepaalde bij artikel 8 bis (1), of weigering van toegang aan de bij artikel 10 bedoelde ambtenaren of beambten wordt gestraft met eene geldboete van *f* 10 (tien gulden) tot *f* 100 (één honderd gulden), of gevangenisstraf dan wel tenarbeidstelling aan de publieke werken voor den kost zonder loon van drie tot acht dagen.

Artikel 13.

Verzuim in het nakomen der krachtens de eerste alinea van artikel 8 uitgevaardigde bevelen of verbodsbepalingen wordt gestraft met eene geldboete van *f* 1 (één gulden) tot *f* 15 (vijftien gulden) of gevangenisstraf dan wel tenarbeidstelling aan de publieke werken voor den kost zonder loon van één tot drie dagen.

Artikel 14.

(1) Deze ordonnantie kan worden aangehaald als „Hondsdolheid-ordonnantie".

(2) Zij treedt in werking op 1 September 1906.

X. (*a*) Krachtens artikel 1 der Hondsdolheid-ordonnantie is bij Staatsblad 1906 N° 282, zooals dat gewijzigd is bij Staatsblad 1906 N° 539, bepaald, dat de invoer van honden en katten verboden is in de residentiën Madoera, Lampongsche districten, Benkoelen en Djambi, de eilanden bewesten Sumatra, de eilanden behoorende tot de residentie Riouw en Onderhoorigheden, in de gewesten Westerafdeeling van Borneo, Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo, Amboina, Ternate en Onderhoorigheden, Zuid Nieuw-Guinea, Timor en Onderhoorigheden en Bali en Lombok benevens op het eiland Sumbawa.

(*b*) Krachtens artikel 4 der Hondsdolheid-ordonnantie zijn bij Staatsblad 1906 N° 282 aangewezen de volgende reeden en havens als plaatsen, waar van buiten Nederlandsch-Indië aangevoerde honden onder de in die ordonnantie aangegeven voorwaarden mogen worden ontscheept:

Tandjong-Priok, Cheribon, Pekalongan, Semarang, Soerabaja, Pasoeroean, Palembang, Belawan-Deli en Emmahaven.

---

(1) Staatsblad 1906 N°. 514. Red.

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI.

D. Quarantaine.

XIII. Aan het hoofd toevoegen: Staatsblad 1906 N° 410.
En in artikel 1 het tweede lid te vervangen door de volgende drie alinea's:
(2) Dat ter plaatse eene besmettelijke veeziekte heerscht, wordt geconstateerd door eene van het Hoofd van gewestelijk bestuur uitgegane en binnen het gewest openbaar gemaakte verklaring, welke hij onmiddellijk ter kennis brengt van den Directeur van Landbouw en zoonoodig van andere Hoofden van gewestelijk bestuur.
(3) De kennisgeving aan den Directeur van Landbouw geschiedt zooveel mogelijk per telegraaf.
(4) Deze Departementschef maakt de verklaringen en de berichten, dat de besmettelijke ziekten geweken zijn, bekend in de Javasche Courant.

XV. Aan het hoofd toe te voegen: Staatsblad 1906 N° 48.
En aan artikel 3 toe te voegen eene vierde alinea:
„De Directeur van Landbouw is bevoegd om ten aanzien van „de in de vorige alinea in de tweede plaats bedoelde dieren „vrijstelling van quarantaine te verleenen".

XVI. Moet geheel vervallen en vervangen worden door:

Belooning aan deskundigen — mits niet behoorende tot de Europeesche of Inlandsche Landsdienaren —, die belast worden met de keuring van over zee aangevoerd vee (Staatsblad 1906 no. 64).

Aan de deskundigen of aan de als zoodanig aangewezen personen — mits niet behoorende tot de Europeesche of Inlandsche Landsdienaren —, die, overeenkomstig de ter zake bestaande of nader uit te vaardigen bepalingen, belast worden met de keuring van over zee aangevoerd vee, voor elke inspectie aan boord van een schip of vaartuig nevens vrijen overtocht naar en van boord, wordt toegekend:
aan Europeesche deskundigen eene belooning van *f* 10.— en
aan Inlandsche deskundigen eene belooning van *f* 3.—,
met dien verstande, dat voor bedoelde verrichtingen op één dag geen hoogere belooning wordt uitbetaald dan *f* 20.— aan de Europeesche en *f* 6.— aan de Inlandsche deskundigen; zullende de Europeesche en Inlandsche Landsdienaren, die met vorenbedoelde keuringen belast worden, daarvoor alleen aanspraak kunnen maken op vrijen overtocht van den wal naar boord en terug.

XVIII. Aan het hoofd achter 352 te plaatsen: Staatsblad 1906 N° 356.

De Pestordonnantie aan te vullen met:

Artikel 23*b*. (1) Aan schepen, welke ingevolge het bepaalde onder letter *a* van artikel 21 gehouden zijn buiten gemeenschap met den vasten wal te blijven, kan door den havenmeester vergunning worden verleend om hunne passagiers en lading, behoudens die, waarvan de invoer verboden is, in gereedliggende losvaartuigen (lichters) te lossen, en zulks met inachtneming van de volgende voorschriften:

1°. dat de losvaartuigen (lichters), de opvarenden en de lading daarvan op een door den havenmeester in overleg met het betrokken Hoofd van gewestelijk bestuur en den met het gezondheidsonderzoek belasten ambtenaar aan te wijzen plaats, welke minstens één honderd meter buiten den wal moet zijn gelegen, buiten gemeenschap daarmede en met andere vaartuigen blijven, totdat vijf dagen zijn verloopen na het vertrek van het schip, waaruit zij lading hebben ingenomen, uit de laatste besmette plaats;

2°. dat de opvarenden der losvaartuigen na afloop der voormelde vijf dagen gedurende een gelijk tijdvak dagelijks door de met het gezondheidsonderzoek belaste autoriteit worden onderzocht;

3°. dat de opvarenden der losvaartuigen bij voorkeur gekozen worden uit de leden van éénzelfde kongsie;

4°. dat de noodige maatregelen worden genomen om den overgang van ratten van het schip naar de losvaartuigen tegen te gaan.

(2) Alinea 1 van dit artikel is slechts van toepassing op schepen, ter reede van Sabang (Atjeh en Onderhoorigheden) aangekomen van Calcutta en Rangoon.

(3) De Gouverneur-Generaal is bevoegd alinea 1 van dit artikel ook van toepassing te verklaren op andere schepen dan die genoemd in alinea 2.

XX. Nieuw:

(*a*). Hondsdolheidsordonnantie (Staatsblad 1906 no. 281).

I. Verbod tot invoer van honden en katten in sommige gewesten of eilanden.

Artikel 1.

In de door den Gouverneur-Generaal aan te wijzen gewesten of eilanden is de invoer van honden en katten verboden.

II. Invoer van honden over zee in andere dan de onder I bedoelde gewesten of eilanden.

Artikel 2.

Gezagvoerders van schepen of vaartuigen, die, honden aan

boord hebbende, eenige reede of haven in Nederlandsch-Indië aandoen buiten de in artikel 1 bedoelde gewesten of eilanden, zijn verplicht in den praaibrief, bedoeld bij artikel 6 van het Algemeen Politiereglement voor Reeden in Nederlandsch-Indië (Staatsblad 1905 N° 547), uitdrukkelijk melding te maken van het aantal, het ras of de soort, de kleur en het geslacht dier honden, met opgaaf van de namen der houders, zoomede van de bestemming.

Artikel 3.

De ontscheping van honden mag alleen plaats hebben krachtens eene, door den bij de volgende artikelen daartoe aangewezen ambtenaar kosteloos uitgereikte, schriftelijke vergunning, met inachtneming van de overeenkomstig de bepalingen dezer ordonnantie e. q. daarbij gestelde verplichtingen.

Artikel 4.

(1) De ontscheping van honden, die van buiten Nederlandsch-Indië worden aangevoerd, is alleen toegelaten op de door den Gouverneur-Generaal aan te wijzen plaatsen.

(2) Vóór de ontscheping worden de in de vorige alinea bedoelde honden aan boord gekeurd door een Europeesch veeartsenijkundig Landsdienaar, die echter niet tot keuring overgaat dan nadat hem voorgelegd en door hem in orde bevonden zijn:

1°. eene schriftelijke verklaring van de plaatselijke autoriteit der streek, waaruit de hond afkomstig is, dat gedurende de laatste zes maanden vóór het vervoer van het dier daar geen hondsdolheid is voorgekomen, noch op het oogenblik van vervoer voorkwam, welke verklaring, behalve voor zooveel betreft in Europa of Amerika gelegen plaatsen, behoorende tot het Koninkrijk der Nederlanden, voor haren inhoud moet zijn gewaarmerkt door een Nederlandsch Consulair ambtenaar, indien aanwezig ter plaatse van inscheping van het dier;

2°. eene schriftelijke verklaring van een veeartsenijkundig ambtenaar ter plaatse, waar de hond is ingescheept, dat het dier vóór het vertrek vandaar is gekeurd en vrij van hondsdolheid is bevonden, welke verklaring — behalve voor zooveel de onder 1° aangeduide plaatsen betreft — voor de keuring gewaarmerkt moet zijn door een ter plaatse aanwezig Nederlandsch Consulair ambtenaar of, bij ontstentenis van dezen, door de hoogste plaatselijke autoriteit;

3°. eene schriftelijke verklaring van den gezagvoerder van het schip, waarmede de hond is vervoerd, dat gedurende de reis het dier niet ontscheept is geweest en aan boord zich geen geval van hondsdolheid heeft voorgedaan.

(3) Indien bij de ingevolge de vorige alinea verrichte keuring het dier vrij van hondsdolheid is bevonden, reikt de met de keuring belaste ambtenaar aan den houder de bij artikel 3 bedoelde vergunning uit.

(4) Bestaat bij dien ambtenaar niet de overtuiging, dat geen gevaar voor hondsdolheid aanwezig is, doch is deze ziekte evenmin met stelligheid te constateeren, dan wordt die vergunning verleend onder de daarin te omschrijven verplichting, dat terstond na de ontscheping de hond in quarantaine worde gesteld.

(5) Bij verhindering of niet-tijdige verschijning van den Europeeschen veeartsenijkundigen Landsdienaar kan de met de Havenpolitie belaste ambtenaar de vereischte vergunning verleenen tot ontscheping van den hond, mits de bij alinea 2 van dit artikel bedoelde schriftelijke verklaringen door hem in orde zijn bevonden en het dier, in afwachting van het onderzoek van den Europeeschen veeartsenijkundigen Landsdienaar, terstond bij de ontscheping in voorloopige quarantaine wordt gesteld. Doet bij dat onderzoek het in alinea 4 bedoeld geval zich voor, zoo wordt de voorloopige- door definitieve quarantaine vervangen.

Artikel 5.

(1) Honden, die van eenige plaats binnen Nederlandsch-Indië worden aangevoerd, worden tot ontscheping slechts toegelaten krachtens eene op den voet van artikel 3 door den met de Havenpolitie belasten ambtenaar uitgereikte schriftelijke vergunning.

(2) Tot de afgifte dezer vergunning wordt niet overgegaan dan nadat aan genoemden ambtenaar overgelegd en door hem in orde bevonden zijn:

1°. eene schriftelijke verklaring, afgelegd ten overstaan van het Hoofd van plaatselijk bestuur der streek, waaruit de hond afkomstig is, vermeldende de plaatsen, waar het dier gedurende de laatste zes maanden, voorafgaande aan den dag van vertrek, zich heeft bevonden;

2°. eene schriftelijke verklaring van het Hoofd van plaatselijk bestuur der afdeeling of afdeelingen, waar de hond gedurende genoemd tijdvak in Nederlandsch-Indië zich heeft bevonden, inhoudende dat gedurende de laatste zes maanden zich geen geval van hondsdolheid in de afdeeling heeft voorgedaan, zoomede voor de laatste verblijfplaats den datum van vertrek, benevens gelijksoortige schriftelijke verklaringen van vermelde autoriteit, ter plaatse waar de hond is ingescheept, en van dien ambtenaar of het betrokken Districtshoofd voor de tusschenliggende plaatsen, waar het dier op de doorreis heeft vertoefd, ingeval het verblijf al-

daar of ter plaatse van inscheping langer dan twee etmalen heeft geduurd;

3°. eene schriftelijke verklaring van den gezagvoerder, inhoudende dat gedurende de reis de hond niet is ontscheept geweest en aan boord zich geen geval van hondsdolheid heeft voorgedaan.

Artikel 6.

(1) De bij artikel 4 bedoelde keuring geschiedt tusschen zonsopgang en zonsondergang.

(2) Voor deze keuring geniet de keurder, behalve vrij transport naar en van boord, een keurloon van *f* 2.50 (twee gulden, vijftig cent) voor elken hond. De transportkosten en het keurloon moeten door den houder van den hond zijn voldaan voordat tot de keuring wordt overgegaan.

Artikel 7.

(1) De duur der quarantaine bedraagt, behalve in het geval van voorloopige quarantaine, bedoeld bij de vijfde alinea van artikel 4, zes maanden, of zooveel langer als de keurder noodig oordeelt.

(2) Het toezicht op de uitvoering der quarantaine-voorschriften is opgedragen aan den keurder. Zonder diens schriftelijke verklaring dat de quarantaine zonder stoornis is afgeloopen, mag de hond de quarantaine-plaats niet verlaten.

(3) Van het opheffen der quarantaine geeft de keurder aan den invoerder schriftelijk kennis, met bepaling van den termijn, binnen welken de hond moet zijn afgehaald.

(4) De quarantaine-kosten komen ten laste van den invoerder van den hond.

(5) Het Hoofd van plaatselijk bestuur regelt de toepassing der quarantaine en stelt het bedrag vast, voor verpleging en voeding op de mede door hem te bepalen wijze te voldoen, voor zooveel niet door den invoerder zelven in een en ander wordt voorzien. Aan de hierbedoelde regelingen wordt de noodige openbaarheid gegeven.

III. Plaatselijke bestrijding van rabiës (hondsdolheid).

Artikel 8.

(1) Het Hoofd van plaatselijk bestuur is bevoegd:

a. te bevelen, dat honden, katten of apen, die een mensch hebben gebeten of gebeten zijn door een van rabiës verdacht dier, gedurende een door hem te bepalen termijn van niet

minder dan vijf dagen worden vastgelegd, opgesloten of onder toezicht gesteld, het laatste al dan niet met overbrenging naar een door of namens hem aangewezen plaats;

b. bij algemeene bekendmaking plaatsen of kringen aan te wijzen, waarbinnen het tijdelijk verboden is honden, katten of apen buiten het woonerf van den houder te doen losloopen, tenzij — voor zooveel honden betreft — voorzien van een muilkorf, overeenkomstig door voornoemd Bestuurshoofd vastgesteld model;

c. te gelasten, in het geval, bedoeld onder *a*, dan wel binnen de onder *b* bedoelde plaatsen of kringen, dat van elk ziekte- of sterfgeval onder de honden, katten of apen binnen 24 uren door den houder aan het Bestuur wordt kennis gegeven.

(2) In het geval, bedoeld onder *a* van de vorige alinea, komen de kosten van verpleging en voeding, tot een door het Hoofd van plaatselijk bestuur te bepalen bedrag, ten laste van den houder van het onder toezicht gesteld dier, tenzij deze zelf in het benoodigde voorziet.

(3) Genoemd Bestuurshoofd regelt de wijze, waarop aan de onder *b* van alinea 1 omschreven algemeene bekendmaking de noodige openbaarheid wordt gegeven.

IV. Slot- en strafbepalingen.

Artikel 9.

(1) Honden of katten in strijd met de bepalingen dezer ordonnantie ingevoerd of ontscheept, honden waaromtrent de bij de vergunning tot ontscheping voorgeschreven verplichtingen niet behoorlijk zijn nageleefd, of waarvoor de invoerder in gebreke is gebleven het verschuldigde aan quarantaine-, verplegings- en voedingskosten vóór of op het bepaalde tijdstip te voldoen, of die na de opheffing der quarantaine niet binnen den daarvoor gestelden termijn zijn afgehaald, zoomede honden, katten of apen, lijdende aan rabiës of door van die ziekte verdachte dieren gebeten, dan wel waaromtrent de sub *a* der eerste alinea van artikel 8 bedoelde bevelen door den houder niet behoorlijk zijn nageleefd, kunnen door of op last der Politie worden afgemaakt of voor wetenschappelijke doeleinden bestemd, dan wel, voor zoover het algemeen belang zich niet daartegen verzet, ten voordeele van den Lande in het openbaar worden verkocht.

(2) Honden, katten of apen, welke in strijd met een krachtens het bepaalde sub *b* der eerste alinea van artikel 8 uitgevaardigd verbod buiten het woonerf van den houder losloopend worden aangetroffen zonder, wat honden betreft, van den voorgeschreven muilkorf te zijn voorzien, kunnen door of op last

van de Politie worden opgevat, tenzij wegens de daarbij zich voordoende bezwaren afmaking noodzakelijk is.

(3) Ingevolge het bepaalde bij de vorige alinea opgevatte dieren worden, tegen vergoeding der kosten van verpleging en voeding volgens een door het Hoofd van plaatselijk bestuur vast te stellen tarief, aan den houder teruggegeven, voor zooveel honden betreft onverminderd het bepaalde bij artikel 10 der ordonnantie van heden (Staatsblad Nº 283).

(4) Is binnen den termijn van drie dagen na den dag der opvatting geen verzoek om teruggaaf ontvangen, of blijkt niet dat de persoon, die een zoodanig verzoek doet, de houder van den teruggevraagden hond is of dat hij gerechtigd is namens dezen een zoodanig verzoek te doen, dan kan met de dieren worden gehandeld op de wijze als in alinea 1 aangegeven.

(5) Voor de krachtens de vorige alinea's afgemaakte of bij de uitvoering daarvan gekwetste dieren wordt geene schadeloosstelling uitgekeerd.

(6) De toepassing der bepalingen van dit artikel geschiedt met inachtneming der bevelen van het Hoofd van plaatselijk bestuur.

Artikel 10.

De Europeesche en Inlandsche Bestuursambtenaren en het door het Hoofd van plaatselijk bestuur daartoe aangewezen ambtelijk personeel hebben, mits van eene schriftelijke lastgeving van genoemd bestuurshoofd voorzien, ter verzekering eener goede naleving van de bepalingen dezer ordonnantie, tusschen zes uur des morgens en zes uur des avonds toegang tot alle gebouwen, erven, besloten plaatsen en hetgeen daartoe behoort, de militaire en burgerlijke Landsgebouwen daaronder begrepen.

Artikel 11.

(1) Voor de toepassing dezer ordonnantie worden aangemerkt:

a. als „h o u d e r" van de daarbij bedoelde dieren:

1°. de hoofdbewoner van het woonerf, waar die dieren anders dan toevallig aanwezig zijn, tenzij een ander aldaar tijdelijk vertoevend of blijvend gevestigd persoon erkent de houder te zijn;

2°. de gezagvoerder van het schip of vaartuig, waarop de dieren zich bevinden, tenzij een ander daarop aanwezig persoon erkent de houder te zijn;

b. als „invoerder" van een hond degene, door of te wiens behoeve de ontscheping geschiedt.

(2) Het Hoofd van plaatselijk bestuur beslist, zoo noodig,

wie als hoofdbewoner van eenig woonerf of als „invoerder" van een hond is te beschouwen.

Artikel 12.

Overtreding van het bepaalde bij artikel 1 of 3 en het verbreken der quarantaine of voorloopige quarantaine, bedoeld bij de alinea's 4 en 5 van artikel 4, of weigering van toegang aan de bij artikel 10 bedoelde ambtenaren of beambten wordt gestraft met eene geldboete van *f* 10 (tien gulden) tot *f* 100 (één honderd gulden), of gevangenisstraf dan wel tenarbeidstelling aan de publieke werken voor den kost zonder loon van drie tot acht dagen.

Artikel 13.

Verzuim in het nakomen der krachtens de eerste alinea van artikel 8 uitgevaardigde bevelen of verbodsbepalingen wordt gestraft met eene geldboete van *f* 1 (één gulden) tot *f* 15 (vijftien gulden) of gevangenisstraf dan wel tenarbeidstelling aan de publieke werken voor den kost zonder loon van één tot drie dagen.

Artikel 14.

(1) Deze ordonnantie kan worden aangehaald als „Hondsdolheid-ordonnantie".

(2) Zij treedt in werking op 1 September 1906.

(*b*) Krachtens artikel 1 der Hondsdolheid- ordonnantie is bij Staatsblad 1906 N° 282 bepaald, dat met ingang van 1 September 1906 de invoer van honden en katten verboden is in de residentiën Madoera, Lampongsche Districten, Benkoelen en Djambi, de eilanden bewesten Sumatra en die beoosten dat eiland (waaronder begrepen de eilanden der gewesten Riouw en Onderhoorigheden, Banka en Onderhoorigheden en Billiton), de gewesten Westerafdeeling van Borneo, Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo, Celebes en Onderhoorigheden, Menado, Amboina, Ternate en Onderhoorigheden, Zuid-Nieuw-Guinea, Timor en Onderhoorigheden en Bali en Lombok.

Krachtens artikel 4 der Hondsdolheid-ordonnantie zijn bij Staatsblad 1906 N° 282 aangewezen de volgende reeden en havens als plaatsen, waar van buiten Nederlandsch-Indië aangevoerde honden onder de in die ordonnantie aangegeven voorwaarden mogen worden ontscheept:

Tandjong-Priok, Cheribon, Pekalongan, Semarang, Soerabaia, Pasoeroean, Palembang, Belawan-Deli en Emmahaven.

